

An Action Project on
“Empowering Urban Women through Skill
Development using Embroidery Work in selected area
of Vadodara”

April 2025

Ms. Ismat Charniwala

**The Action Project Report Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirements for the Degree of
Master of Family and Community Sciences**

**An Action Project on Empowering Urban Women through
Skill Development using Embroidery Work in selected area of
Vadodara**

**DEPARTMENT OF EXTENSION AND COMMUNICATION,
FACULTY OF FAMILY AND COMMUNITY SCIENCES,
THE MAHARAJA SAYAJIRAO UNIVERSITY OF BARODA,
VADODARA**

April 2025

Department of Extension & Communication
Faculty of Family & Community Sciences,
The Maharaja Sayajirao University of Baroda, Vadodara

NOTE

The Examiners are required to keep the following in mind while evaluating the student's project report of either the dissertation work or action project.

The Master students can choose dissertation work or action project for 10 credits. The written report or the dissertation can be of 120 to 130 pages, while the report on action project can be 60 to 80 pages. The Dissertation can be having field try type evaluation using only percentages.

An Action Project must be accomplished by appendices giving account/ physical proof of having conducted the actual project, e.g. Maps, photographs, drawing, samples, attendance records, booklets etc.

At the time of viva voce examination, a student who has carried out an action project may present models, charts, equipment, objects, etc. used in carrying out the project as further proof of the project.

Dr. Avani Maniar
Head,
Department of Extension and Communication,
Faculty of Family and Community Sciences,
The Maharaja Sayajirao University of Baroda, Vadodara

CERTIFICATE

This is to certify that the project report entitled "**An Action Project on Empowering Urban Women through Skill Development using Embroidery Work in selected area of Vadodara**" has been carried out by the project worker Ms. Ismat Charniwala under my supervision and guidance for the partial fulfillment of Degree of Masters of Science. The matter presented in this action project has not been submitted for the award of any other degree or diploma.

Project Worker

Ms. Ismat Charniwala

Project Guide

Dr. Chandrik Rajdeep

ACKNOWLEDGEMENT

The entire process of the Action Project has been a great learning curve for me. It has given such lifelong experience that can help me in various ways. The project would not have been possible without the support of few extremely gracious and grateful personalities.

First and foremost, I express my deep and sincere gratitude to my Guide **Dr. Chandrik Rajdeep (Temp. Assist. Professor)** for his indispensable guidance, valuable ideas and conscientious attention towards my action project. His feedback has been instrumental in shaping the action project and giving it the right direction and would be remiss if I did not thank him for the excellent support, wise counsel, valuable comments, fruitful suggestions, constant dedication and encouragement throughout my action project and especially for his confidence in me. It has been an honor to be his M.Sc. student.

I am sincerely indebted to **Dr. Avani Maniar, Head, Department of Extension and Communication, Faculty of Family and Community Sciences, The Maharaja Sayajirao university of Baroda, Vadodara** for her valuable suggestions, advice at various stages of project. I am extremely thankful to **Prof. Anjali Pahad (I/c Dean), Dr. Varsha Parikh (Associate Professor)**. I also like to thank **Dr. Shivani Mehta (Temp. Assist. Professor), Dr. Krutika Bhate (Temp. Assist. Professor), Dr. Sarika Patel (Temp. Assist. Professor)**, for their constant guidance, systematic suggestions, advice, and constructive criticism throughout project. I would also like to acknowledge the entire Department of Extension and Communication for their immense cooperation, motivation, and support throughout this project.

I express my special thanks to the women of Samiyala & Kalali village, for their continuous cooperation and interest in this project. I would also like to thank **Mr. Mohammad Anas (Project manager), Ms. Perminder Wadhvani (Student Coordinator), and Ms. Dharini Upadyay (Project Coordinator)** of **Baroda Citizens Council** for their peaceful cooperation and for giving permission for the project. I would also like to thanks **Ms. Uma Guar (Teacher)** for her massive support and cooperation and becoming bridge between me and women of Samiyala village. It would not have been possible without her support to select target group.

I thank almighty for giving me such a loving and caring family who supported me in every step. I would particularly like to single out my father **Mr. Ibrahim Charniwala** and my mother **Ms. Shabana Charniwala** for their infallible and unparalleled love, patience, enormous moral support, sympathetic ear and dedication which will remain an inspiration throughout my life. I would beat fault if I did not thank my entire family for having faith in me, encouraging me, support me throughout this project. I attribute the milestone of my master's degree to my father's and mother's immeasurable sacrifice, constant encouragement and continuous optimism and thank them from bottom of my heart for giving me strength to chase my dreams. Last but not the least, I would like to thanks all my colleagues for directly or indirectly assisted me and unconditionally supported me in my project tenure throughout this entire journey and for all the fun we had.

Thank you so much everyone.....!!!!

Ms. Ismat Charniwala

Table of Content

Note	
Certificate	
Acknowledgement	
Abstract	
Chapter-1 Introduction	
1.1 Introduction	1
1.2 Embroidery Training	2
1.3 Objective	3
1.4 Importance	3
1.5 Stitches used in teaching women hand embroidery	4
1.6 The Evolution of Embroidery: From Traditional to Modern Designs	7
1.7 Various Traditional Embroidery Design Motifs	7
1.8 Modern Embroidery Design	11
1.9 Justification of the project	11
1.10 Justification of the project in relation to Department of Extension and Communication	12
1.11 About Collaborative Agency	13
1.12 Scope of the Project	14
Chapter- 2 Review of Literature	
2.1 Action Project Conducted in India	15
2.2 Studies Conducted in India	17
2.3 Project Gap	19
2.4 Trend Analysis	20
2.5 Conclusion	20
Chapter -3	
3.1 Planning	25
3.1.1 Identification of Target Group	25
3.1.2 Selection of Group	25

3.1.3 Permission and Collaboration	26
3.1.4 Need Assessment	26
3.1.5 Pre Survey	26
3.1.6 Designing IEC	27
3.1.7 Preparation and Validation of Feedback Form	27
3.1.8 Preparation and Validation of Tool	31
3.2 Implementation Phase	
3.2.1 Training Sessions on Embroidery	32
3.2.2 Market Exposure	33
3.2.3 Entrepreneurial Training	33
3.3 Evaluation Phase	33
3.3.1 Reaction Assessment	33
Post training Survey	33
3.4 Challenges Faced by Project Worker	34
3.5 Transformation in Women's Life	34
3.6 Ethical Consideration	34
Chapter- 4	
Sustainability of the project	73
Observation	74
Outcome	74
Recommendation for the project	74
Conclusion	75
Bibliography	77

Table of Appendix

Appendix No.	Title
I	Consent Letter
II	Ethical Letter
III	Covering Letter for Tool Validation
IV	Time Line of The Project List of Participants a. List of Participants Samiyala Group b. List of Participants Kalali Group
V	Implementation and Evaluation Plan of The Project
VI	Attendance sheet a. Attendance of Samiyala Group b. Attendance of Kalali Group
VII	IEC Materials a. Brochure b. Flip Book c. Booklet d. E- Module
VIII	a. Evaluation Form b. Feedback Form
IX	Instagram I.D
X	Glimpses of The Project

List of Table

Pre Survey & Post Evaluation

Table No.	Title	Page No.
1	Population and Literacy Data for India and Gujarat	2
2	Frequency & Percentage Distribution of Women According to Their Age	36
3	Frequency & Percentage Distribution of Women According to Their Respective Geographical Areas	36
4	Frequency & Percentage Distribution of Women According to Their Marital Status	37
5	Frequency & Percentage Distribution of Women According to Their Family Type	38
6	Frequency & Percentage Distribution of Women According to Their Education Qualification	38
7	Frequency & Percentage Distribution of Women Based on Their Knowledge Regarding Hand Embroidery	40
8	Frequency & Percentage Distribution of Women's Familiarity with Different Stitches	40
9	Frequency & Percentage Distribution of Women Based on Their Previous Embroidery Experience	41
10	Frequency & Percentage Distribution of Type of Stitches Women Used for Mending Clothes	42
11	Frequency & Percentage Distribution of Women Based on the Types of Products They Have Sewn	43

	Using a Sewing Machine	
12	Frequency & Percentage Distribution of Women Based on Their Familiarity with Embroidery Designs	43
13	Frequency & Percentage Distribution of Women Familiar According to Their Type of Design	44
14	Frequency & Percentage Distribution of Women Based on Their Interest in Learning Modern Embroidery Stitches	46
15	Frequency & Percentage Distribution of Women Based on Their Interest in Learning Different Types of Embroidery	47
16	Frequency & Percentage Distribution of Women Based on Their Interest in Embroidering Different Products	47
17	Frequency & Percentage Distribution of Women Based on Their Preferred Embroidered Products	48
18	Frequency & Percentage Distribution of Women Knowledge Regarding Digital Literacy	50
19	Frequency & Percentage Distribution of Women's Exposure to Digital Literacy Training	50
20	Frequency & Percentage Distribution of Women's Participation in Digital Literacy Training	51
21	Frequency & Percentage Distribution of Women's Interest in Receiving Digital Literacy Training	52
22	Frequency & Percentage Distribution of Women's Knowledge About Earning Money from Mobile Apps	53

23	Frequency & Percentage Distribution of Women According to Their Age	55
24	Frequency & Percentage Distribution of Women According to Their Respective Geographical Areas	56
25	Frequency & Percentage Distribution of Women According to Their Marital Status	56
26	Frequency & Percentage Distribution of Women According to Their Family Type	57
27	Frequency & Percentage Distribution of Women According to Their Education Qualification	58
28	Frequency & Percentage Distribution of Women According to Their Perception of Joining Training Program	59
29	Frequency & Percentage Distribution of Women Perception About Different Stitches They Find Challenging to Learn	59
30	Frequency & Percentage Distribution of Women Who Find Embroidery Product Favorite	61
31	Frequency & Percentage Distribution of Women Which They Find Challenging Part of the Embroidery Training	60
32	Frequency & Percentage Distribution of Women Based on Their Perceptions of the Most Enjoyable Aspects of the Embroidery Training Experience	61
33	Frequency & Percentage Distribution of Key Takeaways of Embroidery Training Program to Share	62

	with Other Rural Women	
34	Frequency & Percentage Distribution of Women According to Their Perception Regarding Quality of Product	63
35	Frequency & Percentage Distribution of Women According to Their Perception of Continuing Training Program	64
36	Frequency & Percentage Distribution of Women According to Recommendation of Training Program to Others	65
37	Frequency & Percentage Reactions of Women Towards the Project Worker	67
38	Frequency & Percentage Distribution of Impact Regarding Training Program on Women	70
39	Frequency & Percentage Regarding Opinion of Women About Marketing and E-Marketing	72

List of Figures

Pre Survey & Post Evaluation

Figure No.	Title	Page No.
1	Frequency Distribution of Women According to Their Age	36
2	Frequency Distribution of Women According to Their Geographical Area	37
3	Frequency Distribution of Women According to Their Marital Status	37
4	Frequency Distribution of Women According to Their Family Type	38
5	Frequency & Percentage Distribution of Women Education Qualification	39
6	Frequency & Percentage Distribution of Women Knowledge Regarding Hand Embroidery	40
7	Frequency & Percentage Distribution of Women Difficulty Level of Training Program	41
8	Frequency & Percentage Distribution of Type of Embroidery Women Have Done Before	42
9	Frequency & Percentage Distribution of Type of Stitch Women Use for Mending Clothes	42
10	Frequency & Percentage Distribution of Products Sewn Using a Sewing Machine	43
11	Frequency & Percentage Distribution of Women's	44

	Familiarity with Embroidery Designs	
12	Frequency & Percentage Distribution of Women's Familiarity with Different Types of Embroidery Designs	45
13	Frequency & Percentage Distribution According to Women's Interest in Learning Embroidery Stitches	46
14	Frequency & Percentage Distribution According to Women's Interest in Learning Different Types of Embroidery	47
15	Frequency & Percentage Distribution of Women's Interest in Embroidering Different Products	48
16	Frequency & Percentage Distribution of Products Women Preferred to Embroider	49
17	Frequency & Percentage Distribution According to Women's Knowledge Regarding Digital Literacy	50
18	Frequency & Percentage Distribution According to Women's Exposure to Digital Literacy Training	51
19	Frequency & Percentage Distribution Regarding Women's Participation in Digital Literacy Training	52
20	Frequency & Percentage Distribution in Relation to Women's Interest in Receiving Digital Literacy Training	52
21	Frequency & Percentage Distribution of Women's Knowledge About Earning Money from Mobile Apps	53
22	Percentage Distribution According to Women's Age	55
23	Percentage Distribution According to Geographical Area	56
24	Percentage Distribution According to Marital Status	57
25	Percentage Distribution According to Women's Family	57

	Type	
26	Percentage Distribution According to Women's Education Qualification	58
29	Percentage Distribution According to Women's Perception About Training Program	59
30	Percentage Distribution According to Women's Aspects of Training Program	62
31	Percentage Distribution According to Women's Perception Regarding Quality of Product	63
32	Percentage Distribution According to Women's Perception of Continuing Training Program	63
33	Percentage Distribution According to Women's Perception Regarding Quality of Product	64
34	Percentage Distribution According to Women's Perception of Continuing Training Program	65
35	Percentage Distribution According to Women's Recommendation of Training Program	66

List of Abbreviation

	Full Form
BCC	Baroda Citizens Council
IEC	Information Education and Communication

Abstract

This action project, "Empowering Urban Women through Skill Development using Embroidery Work in Selected Areas of Vadodara," was an attempt to create a powerful skill-development training program through embroidery work for 52 urban women in the slum areas of Vadodara, such as Kalali and Samiyala. The project was executed in association with the Baroda Citizen Council (BCC), an organization prominent in Vadodara city for its efforts to bring change in the lives of urban women.

The project aimed at imparting training on embroidery and assessing the impact of it. On increasing income-generating skills and encouraging self-employment among urban poor women. A holistic strategy was followed, ranging from a pre-survey to gauge participants' skills and knowledge in embroidery to a structured training program encompassing all aspects of embroidery, exposure to the market, and entrepreneurial skills.

The training scheme was aimed at empowering women with useful embroidery skills, improving their economic well-being, and encouraging independence. The project also created Information, Education, and Communication (IEC) materials that dealt with embroidery skills, product development, and marketing advice.

This project proves that under the right training and support, urban women can change their lives and improve their communities with embroidery. What is learned from this project is very valuable to policymakers, practitioners, and organizations working on women's economic empowerment and sustainable livelihoods. This action project presents the potential of embroidery in women's economic empowerment and the role of customized skill-development programs in fostering sustainable livelihoods.

CHAPTER 1
INTRODUCTION

CHAPTER 1

INTRODUCTION

1.1 Introduction

Skill development is a crucial and essential tool for empowering women. It opens doors to success by enhancing earning potential, employability, and overall productivity. Think of skills as the bridge connecting job seekers to the workforce. By focusing on skill development, we can significantly boost employability and income opportunities for women, while also promoting sustainable urban growth and better livelihoods. The social impact of this is evident in the indicators of income inequality and poverty.

Empowering women is vital for transforming their mindset, which ultimately leads to changes in their living conditions. That's why it's so important to support them through skill development programs.

Women's empowerment is key to the progress of any nation. Unfortunately, socio-cultural norms and structural barriers still limit women's access to skill development opportunities, widening the gap. Traditional gender roles often keep women tied to household responsibilities, restricting their chances to learn new skills.

National policies and initiatives play a supportive role in grassroots efforts by promoting gender-inclusive skill development. Government programs like the Pradhan Mantri Kaushal Vikas Yojana (PMKVY) and the Deen Dayal Upadhyaya Grameen Kaushalya Yojana (DDU-GKY) are designed to boost female participation in skill training. Also providing job opportunities to trainees after they complete their training can significantly contribute to sustainable livelihoods and economic independence, especially for women.

The art of embroidery is a beautiful craft that can be done on a variety of flexible materials, such as cotton, linen, silk, wool, and leather. A range of threads, including gold, silver, silk, cotton, and even synthetic options, have been used to create stunning and luxurious embroidered pieces.

Now, let’s talk about the Deendayal Antyodaya Yojana-National Urban Livelihoods Mission (DAY-NULM). This initiative is all about tackling poverty and reducing the struggles faced by urban poor households. It aims to help them find meaningful self-employment and skilled wage opportunities, leading to a significant and sustainable improvement in their livelihoods. The mission focuses on building strong grassroots institutions that empower the poor in their communities.

Table 1 Population and Literacy Data for India and Gujarat

District Name	Population	Literates	Literacy
	Male	Female	Total Population
Literacy Rate of India			
India 2024	60,439,692	41,093,358	78.03%
Gujarat 2024	36,685,854	33,714,300	70,400,153

1.2 Embroidery Training

In order to really stand out in the world of embroidery, a niche market needs to be cut out. Making the transition from hobbyist to entrepreneur requires a little planning ahead, so it's important to develop a thorough business plan that sets goals, target market, pricing strategy, marketing strategies, and financial projections. Utilizing high-quality supplies is the key to obtaining outstanding results. This involves investing in different threads, fabrics, needles, and hoops, and establishing good relationships with good suppliers or wholesalers so that you have a steady supply of materials at affordable prices. In the digital age, having an online presence is crucial for any business. A professional site must be created that not just displays embroidery items but also speaks about services offered and has an online shop facility for convenient buying by customers. Building a great brand identity in tune with the target market is essential, and providing customized and personalized embroidery service.

Under the Skill India Mission, the Ministry of Skill Development and Entrepreneurship is going out of its way to provide useful opportunities to women across the nation. In an effort to facilitate women to join initiatives such as the Pradhan Mantri Kaushal Vikas Yojana (PMKVY), the government is sponsoring transportation and paying for accommodation. The Jan Sikhshan Sansthan scheme specifically aims to benefit women and vulnerable populations. In a significant step towards gender parity, 30% of all seats in government and private Industrial Training Institutes are reserved for women in each course. In addition to this, India has established 19 National Skill Training Institutes and more than 300 ITIs exclusively for the education and training of women. The outcomes are staggering. Since these programs began, women have represented 36.59% of all trainees. In a few of the short-duration training schemes, women participation has increased meteorically—reaching a phenomenal 82.01% in JSS and 44.30% in PMKVY up to June 2024.

1.3 Objectives

- ❖ To make a profile of urban women
- ❖ To impart skill based training to urban women in relation embroidery stitches leading to income generation
- ❖ To train urban women for marketing & e-marketing of products
- ❖ To seek feedback on skill based training from urban women

1.4 The Importance of Essential Skills in Embroidery

1.4.1 Determination: Commitment and persistence to honing skills, accepting challenges, and learning from errors.

1.4.2 Business Management: Making passion a lucrative business by planning, goal-setting, managing money, marketing, and delivering superior customer service.

1.4.3 Patience: Fostering persistence and detail orientation, knowing that it takes time to create breathtaking works.

1.4.4 Effective Communication: Establishing trust with clients by listening attentively, establishing expectations, and making thoughtful recommendations.

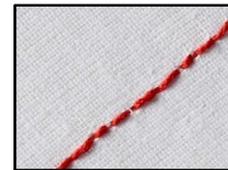
1.4.5 Being Artistic: Developing creativity, thinking creatively, trying new methods, and adding a personal touch to work.

All these skills together allow embroiderers to create quality work, establish a successful business, and communicate with clients effectively..

1.5 Stitches used in teaching women hand embroidery

1.5.1 Back Stitch:

The back stitch is an incredibly versatile stitch that comes in handy for both sewing and embroidery. It is used in various techniques, such as black embroidery and canvas work.

Back Stitch

1.5.2 Chain Stitch:

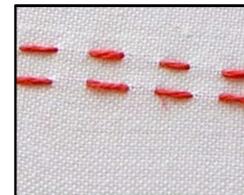
Chain stitch is one of the most popular embroidery stitches out there. It's a loop stitch that goes by a few other names, like Tambour stitch and Point de chainette.

Chain Stitch

1.5.3 Running Stitch:

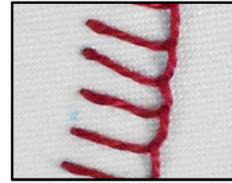
Running stitch is one of the most basic stitches of all hand stitches. To do this stitch, run the thread across the fabric in short intervals. This is the most preferred stitch to do hand quilting.

Running Stitch

1.5.4 Blanket Stitch:

The Blanket stitch can be used actually to make a fabric. In needlepoint lace making, this stitch makes the fabric itself. Most beautiful designs of applique and cut work use a blanket stitch to perfection.

Blanket Stitch

1.5.5 Chevron Stitch:

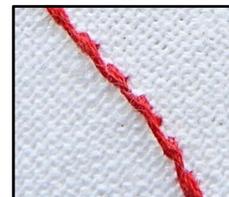
A chevron stitch is a zigzag stitch done between two intermittent parallel lines. Small horizontal straight stitches are interspersed with diagonal. It is used as outline stitch, border stitch or stitch for large areas.

Chevron Stitch

1.5.6 Outline Stitch:

Outline stitch, also known as Thread-up stem stitch, is very similar to stem stitch. If you know how to work a stem stitch. This is used (obviously) to give an outline to embroidery designs; in fact, a perfect outlining stitch.

Outline Stitch

1.5.7 Fly Stitch:

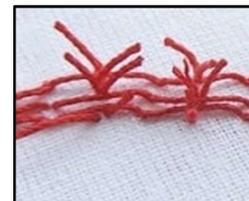
A fly stitch is a stitch that looks like the alphabets U or V secured with a small straight stitch. It is similar to a detached feather stitch and is very versatile. It is being used in many ways such as grass stalks, flying birds, cradle for small flowers, border designs.

Fly Stitch

1.5.8 Turkish Stitch:

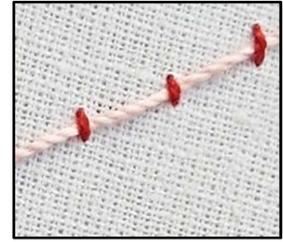
The origins of the stitch are from carpet making, so it is called a Turkey rug knot stitch. Also, the names of the Gourdes knot, Raya stitch, Fringe stitch, and Turkey stitch are often used interchangeably.

Turkish Stitch

1.5.9 Couching Stitch:

Couching is the art of attaching other fibers to a fabric with little stitches. Any fiber – different types of yarn like hemp yarn, ribbons, embroidery thread, cord, zardozi thread, or even beaded chains can be attached to the fabric with the couching stitches.

Couching Stitch

1.5.10 Satin Stitch:

Satin stitch is a fill stitch covering small areas with smooth, close stitches that lay flat on the fabric.

Satin Stitin

1.5.11 Laizy- Daizy Stitch:

Lazy daisy stitch is a beautiful variation of the chain stitch. It is also known by the name detached chain stitch. This is a single chain stitch that is secured by a straight stitch.

Laizy- Daizy Stitch

1.5.12 French Knot Stitch:

A French knot is a knot stitch made by wrapping thread once or twice around the needle and pulling through, leaving a small and beautiful knot on the fabric's surface.

French Knot Stitch

1.5.13 Bullion Knot Stitch:

Bullion knots are one of the most versatile stitches. They are used in almost all types of embroidery techniques – be it cutwork, Brazilian embroidery, lacework, wool to wool embroidery. It is a staple decoration on smocking designs.

Bullion Knot Stitch

1.5.14 Cast on Stitch:

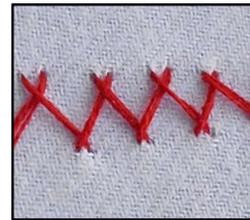
Cast on embroidery stitch is a very dimensional stitch that is commonly used in Brazilian embroidery. It is usually made with high sheen rayon floss or a shiny Parle cotton thread.

Cast on Stitch

1.5.15 Herringbone Stitch:

Herringbone stitch is worked between two parallel lines. A series of crisscrossed diagonal stitches are made between the lines. On the reverse side of the fabric, these stitches will show up as parallel rows of running stitches.

Herringbone Stitch

1.6 The Evolution of Embroidery: From Traditional to Modern Designs

Embroidery has a rich history that spans centuries, with roots tracing back to ancient civilizations where it was used to embellish clothing, household items, and ceremonial robes. Over time, embroidery techniques have evolved, blending traditional craftsmanship with modern technology to create intricate and innovative designs. Let's explore the fascinating journey of embroidery from its humble beginnings to the cutting-edge modern designs we see today.

1.7 Various traditional Embroidery Designs motifs A Kaleidoscope of Embroidery Styles in India

Embroidery is an art form that has been deeply woven into the cultural fabric of India for centuries. Each region of the country boasts its unique embroidery style, reflecting the diversity of India's landscapes, traditions, and heritage. From the vibrant and intricate designs of Kashmir to the subtle elegance of Lucknow Chikankari, Indian embroidery techniques are a testament to the country's rich craftsmanship and artistic expression. Let's explore some of the most prominent and fascinating embroidery styles in India.

1.7.1 Kashmiri Embroidery:

Kashmir embroidery is a true reflection of the landscape of this region, dotted with beautiful pictures, with rich designs that prominently include floral work, birds, and landscapes. The 'Kashida' stitch is an identifying technique in which skilled artists use rich shades of threads, such as red, green, and gold, to give wealth to fabrics. This beautiful technique is used on traditional clothing, shawls, and fabrics, reflecting the richness of culture in the area.

**Kashida embroidery of
Kashmir**

1.7.2 Lucknow's Chikankari Embroidery:

Lucknow's Chikankari embroidery is well known for white-on-white thread work, minute patterns, and sophisticated designs. Using stitches like Shadow work and Jali work.

Chikankari Embroidery

1.7.3 Phulkari Embroidery from Punjab:

Punjabi Phulkari embroidery is a vibrant and colorful piece of art, featuring big floral designs in bright contrasting shades on natural-colored textures like khadi or cotton. It is applied to adorn traditional attires and accessories like shawls, dupatta's, and headscarves, which symbolize the energetic nature of the area.

Phulkari Embroidery

1.7.4 Kantha Embroidery of West Bengal

West Bengal's Kantha embroidery is an extremely ancient craft that uses plain running stitches to create stunning designs, depicting folk lore and daily life. It is being utilized in clothing, home furnishings, and accessories, giving new life to old cloth.

Kantha Embroidery

1.7.5 Zardozi Embroidery from Uttar Pradesh:

Zardozi embroidery, which originated during the Mughal era, is a royal craft that decorates fabrics with metallic yarns, pearls, and stones, imparting a glittering effect. It still remains a prominent feature of lavish dress and wedding wear, exhibiting timeless craftsmanship and sophistication.

Zardozi Embroidery

1.7.6 Gota Patti from Rajasthan:

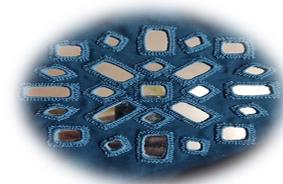
Rajasthani Gota Patti is a stunning appliqué work employing gold or silver ribbons to create detailed motifs on clothing. It is a rajasthani traditional wear, adding imperial grandeur to apparel.

Gota Patti embroidery

1.7.7 Mirror Work from Gujarat:

Mirror Work, or 'Shisha embroidery,' is a long-standing Gujarati style where mirrors are stitched upon fabric in an exquisite play of color and light. It is often combined with vivid threads of embroidery.

Mirror work

1.7.8 Kasuti from Karnataka:

Kasuti embroidery of Karnataka is famous for intricate geometric designs and motifs such as peacocks, elephants, and flowers, worked with fine silk yarns. It is usually used to embellish Ilkal sarees and other textiles.

Kasuti embroidery

1.7.9 Sozni Embroidery from Jammu and Kashmir:

Kashmir's Sozni craft is all about fine, delicate patterns in single-hued threads. With the 'Satami' stitch, Artisans weave delicate, dainty motifs, usually employing subtle elegance on shawls, stoles, and traditional Kashmiri attire.

Sozni Embroidery

1.7.10 Lambani Embroidery from Karnataka:

Lambani embroidery, which is from the nomadic Lambani tribe of Karnataka, has bright, flashy motifs with mirrors, coins, and beads.

Lambani Embroidery

1.7.11 Appliqué Work from Odisha:

Appliqué work of Odisha is an extremely old craft in which craftsmen use contrasting pieces of material to create intricate designs on a base material, typically depicting mythological scenes and nature.

Appliqué Work

1.7.12 Chamba Rumal from Himachal Pradesh:

Chamba Rumal embroidery of Himachal Pradesh is a spiritual craft renowned for its double-sided 'do-rukha' technique, embroidering intricate, reversible patterns on fine muslin fabric.

Chamba Rumal

1.8 Modern Embroidery Designs

Contemporary embroidery has transcended conventional thinking, providing an extensive range of colors, designs, and stitch patterns. In order to appreciate contemporary embroidery, it is necessary to know the fundamentals of embroidery and its myriad forms, which have branched out to include creative and innovative expressions. Let's explore some of the most interesting and contemporary embroidery patterns and trends.

1.8.1 Flat Embroidery (Fill Stitch and Satin Stitch)

Flat embroidery is the most commonly used style in custom clothing design. Flat embroidery, also known as fine embroidery, is an important embroidery method in traditional Chinese embroidery techniques.

Flat Embroidery

1.8.2 Painting with Thread

Thread painting/needle painting, is a unique embroidery technique that blends long and short straight stitches with a vibrant palette of colors.

Painting with Thread

1.8.3 3D Embroidery design

Each vibrant scene is rendered using a variety of stitches, resulting in highly textured designs that look just like colorful landscape paintings.

3D Embroidery Design

1.9 Justification of The Project

Urban women, primarily housewives and lacks employment opportunities deprives them from economic independence. Skill-based training in embroidery can empower them to participate in income-generating activities, enhancing their status and decision-making abilities. Here skill-based training is one of the alternatives. Women empowerment is an important tool for bringing changes in their mental state which ultimately leads to change in their living pattern. Through this project

the women may get new exposure of learning different things from Embroidery work. It will cover all the steps:

- This Skill building training enhance their knowledge and perceptions about embroidery.
- It will help to undertake manufacturing till marketing of the products made by women.
- The women will also get chance to tie-up with the tailors for stitching & embroidery work on fabrics as and when required.
- Women will have an opportunities to explore ways to sell their products using social media.

The embroidery program empowers women in urban areas by giving them a skill that can be performed at home, upholding social limitations and minimal education. With training in hand-stitching and business skills, women are able to produce products, generate income, and enhance their social standing and decision-making capacity. This program seeks to alleviate income inequality and poverty, fostering sustainable urban livelihoods and development. With self-employment, women develop confidence, financial autonomy, and an improved future.

1.10 Justification of the project in relation to the Department of Extension and Communication

The Department of Extension and Communication, established under the Faculty of Home Science at Maharaja Sayajirao University of Baroda, has been a pioneer in the field of extension education since its inception in 1953. With a history of expertise in education, research, and outreach, the department has played a crucial role in disseminating knowledge and promoting community development initiatives. A key component of the department's mandate is extension education, which encompasses a wide range of activities aimed at bridging the gap between academia and society. Through various training programs and outreach activities, the department has successfully engaged with diverse communities and addressed pressing development issues. One of the department's areas of specialization lies in designing IEC materials for development issues. Leveraging its expertise in extension education, the department collaborates with CSR initiatives and NGOs to implement development projects in various sectors.

The action project, "Empowering Urban Women through Skill Development using Embroidery Work," is in line with the department's mission for supporting community development and skill empowerment. Through the creation of IEC materials for embroidery training, we seek to empower urban women with useful skills, thereby improving their economic independence and stability. This project bridges an important gap in the initiatives of the department, deepening its partnership with institutions such as the Baroda Citizen Council and paving the way for future initiatives in skill development among urban communities. With this project, we strive to empower women with vital skills, driving socio-economic development and inclusive growth in urban areas.

1.11 About Collaborative Agency

BCC (Baroda Citizen Council) is a well-recognized Community Development Organization, which is not just limited to urban region but has also reached the rural parts of the Vadodara district, working on various Health care, Child Rights, Women & Youth Empowerment, Community Development and Awareness based projects with the support from State as well as Central government and National as well as international funding agencies. The Baroda Citizens Council began as an advisory organization, primarily focused on supporting and initiating self-help activities in slum areas. It soon expanded its efforts to include urban community development projects, specifically tailored to meet the unique needs of each locality. Their focus was on four crucial thematic areas that are vital for promoting sustainable and inclusive growth: Holistic Education, Skill Development and Livelihood, Village Development, and Health and Well-being.

This the expertise may help project worker in smooth executions of the project.

<p style="text-align: center;">Collaborative Agency</p> <p>The project proposed in collaboration with BCC (Baroda Citizen Council). Embroidery work is being taken as one of the thrust areas for their CSR project by them.</p>	<p style="text-align: center;">Target Group</p> <p>This study is being going to be held with a group of 50 women living in Urban Slums of Vadodara District. The age group of the women's is (18-55).</p>	<p style="text-align: center;">Geographical Area</p> <p>This study is being going to be held in following Areas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kalali • Samyala
---	--	---

1.12 Scope of the project

The current Project entitled “An Action Project on Empowering Urban Women through Skill development using Embroidery Work in selected area of Vadodara” focuses on development of effective Skill-Development training program to 50 women. An attempt has been made to analyze the effectiveness of Embroidery training among urban women and even to study behavioral change in terms of knowledge gain, attitudinal change and skill acquisition.

The project helped in selecting the suitable and acceptable embroidery training as a means of skill development which help in revival of embroidery skills in women and to develop women leading to self-employment.

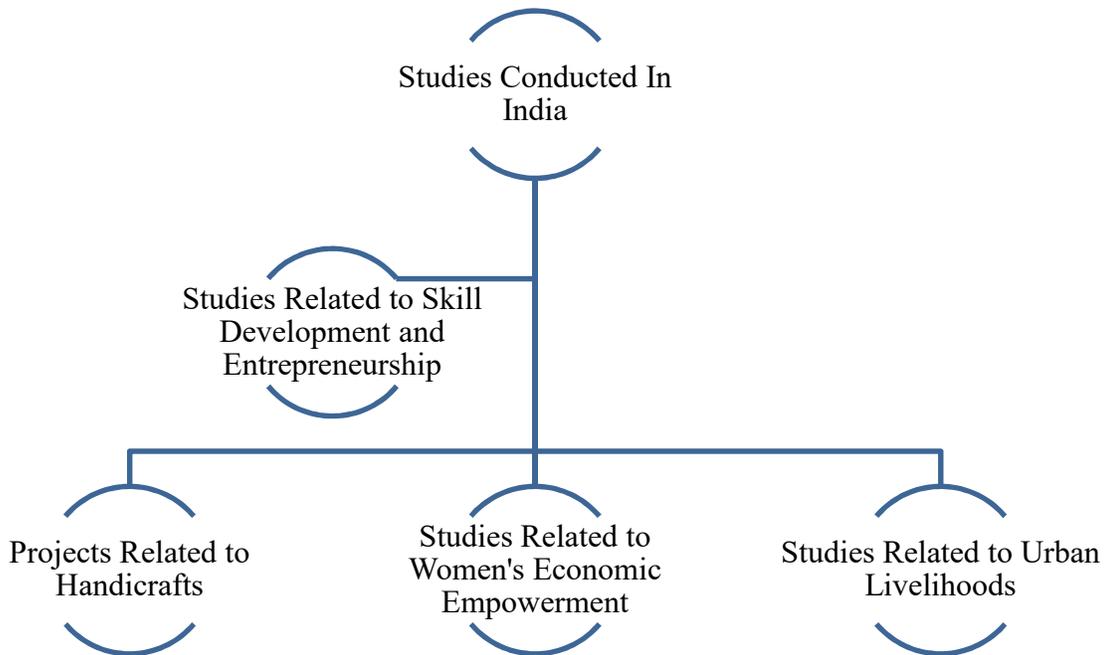
Embroidery-training program is a guideline to revive lost regional embroideries of India in Urban area.

Chapter-2

Review of Literature

The project worker embarked on an action project titled “Empowering Urban Women through Skill Development using Embroidery Work in a selected area of Vadodara.” A literature review is essential as it highlights what has already been explored and pinpoints the gaps in current knowledge. This insight allows the project worker to concentrate their research efforts on the areas that truly need attention. This chapter, delve into the literature review of studies related to Embroidery Work. The project worker made a visit to the Library of Extension and Communication and also utilized trustworthy e-resources like Research Gate and Shodganga for additional support.

Review of Literature is categorized under four Sections

2.1 Action Projects Conducted in India

Sengupta, K., Mehta, A., & Jacob, C. (2020) work on “*Action Plan for the Development of Handicraft & Handloom Sectors in the North Eastern Region.*” This study aims to develop a strategic action plan for the growth of the handicraft and

handloom sectors in the North Eastern Region of India. The study was conducted among stakeholders from the handicraft and handloom sectors, including artisans, entrepreneurs, and government officials. Using purposive sampling and a case study research method, the study employed various tools such as literature review, stakeholder interviews, focus group discussions, case studies, and SWOT analysis. The primary objectives of the study were (1) to assess the current status of the handicraft and handloom sectors in the North Eastern Region, (2) to identify the challenges and opportunities faced by these sectors, and (3) to develop an action plan for their sustainable development. The study found that the handicraft and handloom sectors in the North Eastern Region struggle due to challenges such as inadequate infrastructure, limited market access, and insufficient financial support. The study aligns with the broader research trend of craft development and cultural heritage, which explores strategies to promote and preserve traditional crafts while fostering economic opportunities. Despite providing a comprehensive action plan, the study identifies a research gap regarding the implementation and long-term impact of such strategies on the handicraft and handloom sectors in the region. The authors conclude that a well-structured action plan is essential to overcoming the challenges and leveraging the opportunities available. The study recommends implementing strategies focused on infrastructure development, marketing, financial support, innovation, and entrepreneurship to ensure the sustainable growth of the handicraft and handloom sectors in the North Eastern Region.

Singh T. (2015-2016) works on “*Signature of Desert: A Project Report on Hand Embroidery Craft, Jethwai, Jaisalmer.*” She explores the traditional hand embroidery craft of Jethwai, Jaisalmer, and examines its potential for integrated design and technical development. The project aims to promote the craft and improve the livelihoods of artisans engaged in this heritage practice. She conducted her study among artisans involved in hand embroidery in Jethwai, Jaisalmer, using purposive sampling and a case study research method. The tools used for data collection included interviews, observation, documentation, design development, and technical training. The objectives of the study were (1) to document and study the traditional hand embroidery craft of Jethwai, Jaisalmer, (2) to develop new designs and products using traditional hand embroidery

techniques, and (3) to improve the technical skills of artisans involved in the craft. Singh found that the hand embroidery craft of Jethwai, Jaisalmer, is a unique and valuable part of Indian cultural heritage. This research aligns with the broader trend of craft development and design innovation, focusing on preserving traditional crafts while exploring their potential for modern adaptation. Despite these findings, the study highlights a research gap concerning the sustainability of traditional crafts and their potential for innovation and contemporisation. Singh concludes that the hand embroidery craft of Jethwai, Jaisalmer, holds immense potential for modern applications while retaining its cultural essence. She recommends implementing design development programs, technical training, and marketing initiatives to promote the craft and enhance the livelihoods of artisans involved.

2.2 Studies Conducted in India

Kumari P. (2022) conducted a study titled “*Enrichment in Zardozi Craft to Generate Employment for Women.*” The study focuses on empowering women through skill development in Zardozi craft, aiming to create employment opportunities and improve their socio-economic status. Kumari identifies women willing to earn a livelihood through Zardozi work and explores the demand for Zardozi products in the market. The study further examines techniques to enrich Zardozi products and provides training for skill enhancement. The study was conducted among 100 women artisans in Agra, aged 18-50 years, selected using purposive sampling. Data collection was carried out using a self-prepared interview schedule, the survey technique, and demonstration techniques for training. Findings revealed that women artisans face challenges such as limited market access, lack of innovation, and inadequate training, which hinder their ability to generate stable income. The study also found that structured training programs significantly enhanced their skills and confidence, enabling them to create higher-quality products that appealed to a wider market. The research emphasizes the importance of linking artisans to online marketplaces, craft fairs, and exhibitions for better economic opportunities. Despite the significance of Zardozi craft, there has been limited research on skill development and employment generation for women in this sector. Kumari’s study addresses this research gap by highlighting the need for structured training programs and market linkages to

enhance women's participation in the Zardozi industry. The study contributes to the discourse on women's empowerment by emphasizing skill development as a means of economic independence, thereby fostering sustainable employment opportunities in the Zardozi craft sector.

Singh R. (2018) conducted “A Study on Hand Embroidery of Women Artisans in Rajasthan: Problems and Prospects.” She explores the current status of hand embroidery in Rajasthan, identifying the challenges faced by women artisans and the potential opportunities for growth in this traditional craft. However, artisans engaged in this craft encounter several socio-economic difficulties, including limited access to markets, inadequate training, and financial constraints. Singh conducted her study among women artisans practicing hand embroidery in Rajasthan using purposive sampling. The research methodology involved surveys and interviews with artisans, direct observation of embroidery practices, and an analysis of secondary data. The objectives of the study were: (1) To study the current status of hand embroidery in Rajasthan. (2) To identify the problems faced by women artisans engaged in hand embroidery. (3) To explore the prospects of hand embroidery in Rajasthan. Singh found that the hand embroidery sector in Rajasthan faces multiple challenges, including a lack of marketing support, inadequate training, and restricted access to credit. Women artisans in this sector also struggle with broader socio-economic issues such as poverty, illiteracy, and limited access to healthcare. Despite these challenges, the study highlights significant opportunities for hand embroidery, including its potential for export and employment generation. The research contributes to the broader trend of craft development and women's empowerment, which focuses on strategies to preserve traditional crafts while economically empowering women artisans. However, the study identifies a research gap concerning government policies and initiatives on the hand embroidery sector in Rajasthan. Singh concludes that hand embroidery is an essential craft providing income and employment opportunities for women in Rajasthan. She recommends implementing training programs, marketing support initiatives, and improved access to credit to enhance the livelihood of women artisans and promote the long-term preservation of hand embroidery in Rajasthan.

Yadav, N. (2017) works on “Empowerment of Rural Women through Small Scale Skill-Based Entrepreneurial Units.” She explores the potential of small scale skill-based entrepreneurial units in empowering rural women. She conducted her study among rural women from selected villages in India using purposive sampling and a survey research method. The tools used in the study included questionnaires, interviews, observations, and a training program. The objectives of the study were (1) to assess the existing skills and knowledge of rural women in selected villages, (2) to develop and implement a training program to enhance their skills and knowledge in selected entrepreneurial ventures, and (3) to evaluate the impact of small scale skill-based entrepreneurial units on the empowerment of rural women. Yadav found that rural women have limited access to education, healthcare, and economic opportunities. However, small scale skill-based entrepreneurial units proved to be an effective strategy for empowering them. The study contributes to the broader research trend on women's empowerment and entrepreneurship, which focuses on exploring innovative strategies to promote women's economic participation through entrepreneurial activities. Despite its findings, the study highlights a research gap concerning the sustainability of small scale entrepreneurial ventures and the impact of technology on rural women's empowerment. Yadav concludes that small scale skill-based entrepreneurial units can serve as a crucial tool for women's empowerment. She recommends the implementation of similar training programs and entrepreneurial ventures in other rural areas to enhance women's socio-economic development and self-sufficiency.

2.3 Project Gap

The study highlights some serious shortcomings in the growth of traditional crafts and entrepreneurship efforts. These include challenges like restricted market access, a lack of proper training and skill development, insufficient policy backing, and governance issues. There's also a noticeable absence of emphasis on sustainability, scalability, and innovation. Moreover, we need to improve how we document and preserve traditional crafts, while also putting more effort into empowering women and promoting social inclusion. Tackling these issues is essential for ensuring that traditional crafts and entrepreneurship initiatives can thrive in the long run.

2.4 Project Trend Analysis

The thread running through all of these studies is the dedication to empowering women and preserving India's traditional crafts. There is considerable emphasis placed upon developing skills and entrepreneurship among rural women, particularly in the handicraft and handloom sectors. Innovation, the use of technology, and the establishment of market linkages are also highlighted in the studies as being of critical importance in enhancing the livelihoods of artisans and women entrepreneurs. Additionally, there is a growing passion for recording and conserving such traditional crafts as hand embroidery, folk embroideries, and metal embroidery, all with the objective of advancing cultural heritage and sustainability.

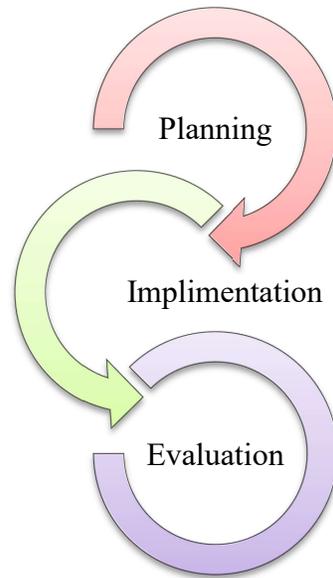
2.5 Conclusion

The research underlines the prospects of entrepreneurship, handicraft, and skill training in empowering women in India. Crafts such as hand embroidery have the ability to promote economic self-reliance and independence. Training schemes are able to increase skills, awareness, and confidence, which ultimately result in improved economic performance. Overcoming difficulties such as inadequate market access and social norms is essential. Mechanisms such as marketing assistance, financial support, and infrastructure can be helpful. Militating artisans to online markets and exhibitions can increase financial opportunities, which encourage women's empowerment and economic growth.

Chapter 3

Methodology

This chapter outlines the procedures followed during the various phases of planning and implementing & execution/evaluation of the project titled "An Action Project on Empowering Urban Women through Skill Development using Embroidery Work in a Selected Area of Vadodara." Effective implementation of any program begins with proper planning of activities. This plan serves as a guideline and provides a clear path for execution. It includes a list of activities to be conducted over a specific period. To ensure systematic and successful completion of the project, the steps followed during its execution are discussed under the following headings:

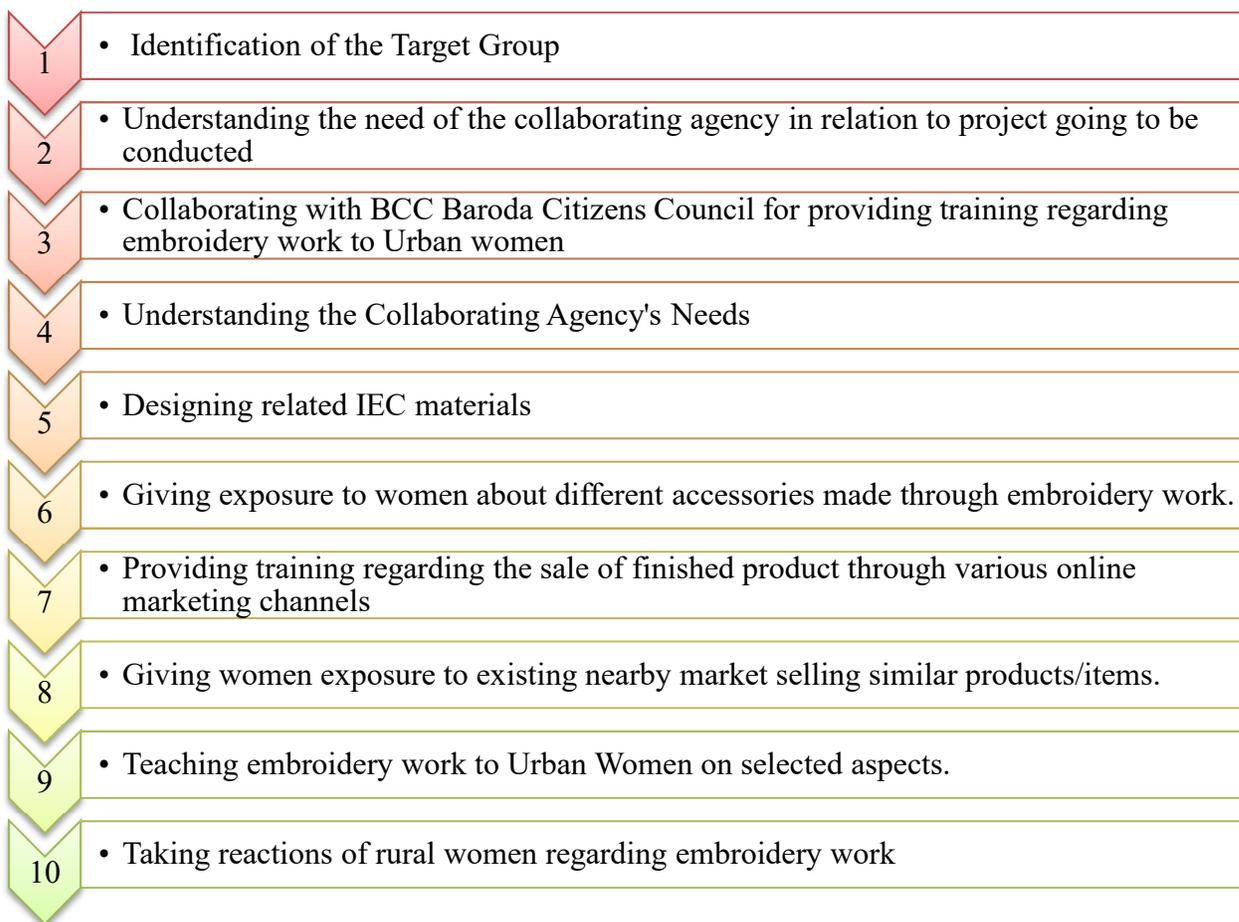

Plan of Action Project

The hand embroidery project with women started with careful planning, including the establishment of clear goals, the development of strategies, and the mapping out of activities and timelines. The planning took into account the 5 W's to ensure that the project was carried out effectively and systematically. Through this, the project worker had ensured the training was done on time, thereby empowering the women with useful

skills to earn future income. Good planning act as a guide for measuring progress and was central to the success of the project.

Steps of Planning the Action Project

3.1 Planning Phase

3.1.1 Identification of BCC Target Group

The project was carried out in the slums of Vadodara District. The area of particular focus were in the neighborhoods of:

- Kalali
- Samiyala
- Makarpura

Its aim was to support urban women aged between 18 to 55 years. A survey was conducted in these selected neighborhoods. The target group consisted of 50 women, evenly split among these areas, including both housewives and adolescent girls. These women were facing economic hardships and had expressed a keen interest in activities that can help them earn an income. The group was made up of:

- a. Housewives who had some basic skills in tailoring and stitching
- b. Adolescent girls, many of whom were school dropouts, who were involved in small-scale income-generating activities like makeup artistry and putting Mehdi.

Baroda Citizen Council, one of the leading organizations in Vadodara city is known for its contribution in the lives urban women. Thus with their partnership the said project was carried out.

3.1.2 Selection of Group

- The BCC assigned a group of 50 women with the goal of helping them improve their embroidery skills, so they could start earning an income. Through community outreach, BCC discovered that income generation was a major need for these women and adolescent girls, which is why this particular group was chosen.

3.1.3 Permission and Collaboration

- Obtained formal approval and necessary permissions from BCC Baroda Citizens Council to carry out the project.
- Collaborated with BCC Baroda Citizens Council for logistical support, including training space, basic materials, and equipment.

3.1.4 Need Assessment

- Upon further discussion with BCC, it was identified that embroidery was a relevant skill that could enhance income opportunities for women in the community, given that many already possessed basic tailoring skills.

3.1.5 Pre-Survey

- Pre-survey was conducted with all the participants to assess their knowledge and skills in embroidery.
- The pre-survey included a basic questionnaire designed to understand participants' familiarity with hand embroidery, aiming to identify gaps and specific areas for targeted training.

3.1.6 Designing IEC (Information, Education, and Communication) Material

- The IEC materials developed focused on embroidery techniques, product creation, and marketing tips.
- Simple, visually engaging materials were created to ensure accessibility for all literacy levels.

3.1.7 Preparation and Validation of Tools:

- The project worker prepared and validated the necessary tools, including the comprehensive questionnaire & training manuals to ensure their effectiveness and relevance.

3.2 Implementation Phase

3.2.1 Training Sessions on Embroidery

- A number of sessions were conducted which covered various aspects of embroidery, focusing on basic stitches and decorative patterns.
- During these sessions, practical demonstrations and hands-on practice were carried out to ensure comprehension and skill acquisition.
- The participants were provided with exposure to different accessories that could be made using embroidery.

3.2.2 Market Exposure

- Visits were organised to local markets where similar products were sold in order to facilitate the women understand better the current trends, pricing, and quality standards.
- During these visits interactions with different artisans and shopkeepers were carried out to provide insights into the market demand for embroidered products.

3.2.3 Entrepreneurial Training

- Participants were given guidelines in selling their finished products through different marketing channels such as local markets, online platforms, and craft fairs.
- They were introduced to basic sales techniques and pricing strategies.

3.3 Evaluation Phase

3.3.1 Reaction Assessment

- Feedback was collected from participants on their experience with the training program. A survey was carried out after the training to see how much the participants had improved their embroidery skills and how prepared they felt to start earning an income

3.3.2 Monitoring and Feedback

- Monitoring and feedback helped to keep an eye on how the participants were doing for a set time after the training wraps up, and be ready to provide extra help if needed. Also, their feedback was collected on how

they thought they were progressing and what they thought about the effectiveness of the training program.

3.1 Planning of the Project:

3.1.1 Selection of the Area and Target Group Identification:

The project worker identified urban women as the primary target group, focusing on skill development through embroidery work in collaboration with Baroda Citizens Council (BCC). The target group comprises of 52 women and adolescent girls, age 18 to 55 residing in the slums of Vadodara district, specifically in the areas of Kalali, and Samiyala. These women face economic challenges and have shown a keen interest in income-generating activities to improve their financial stability.

It includes both housewives with basic skills in tailoring and stitching and adolescent girls, many of whom are school dropouts involved in small-scale income activities like makeup artistry and mehdi application. This project aims to empower the target group by providing them with sustainable skills and a path to potential income generation, aligning with both the project's goals and BCC's mission to foster economic independence and community well-being.

3.1.2 Collaboration with Baroda Citizens Council for Successful Action Project

The project worker partnered with Baroda Citizens Council (BCC), a community development organization, and Maharaja Sayajirao University of Baroda's Department of Extension and Communication. BCC's expertise in embroidery and community development, combined with the university's experience in outreach and extension education, supported the project's success. The most important tasks for the project staff were planning and timeline management, preparation of IEC materials, training sessions, monitoring and evaluation, record maintenance and reporting, and preparation of a final project report.

3.1.3 Understanding the Needs of Collaborating Agency for the Project

The project worker collaborated closely with Baroda Citizens Council (BCC) to gain an understanding of the agency's specific needs, requirements, and priorities for the project. Targeting urban women for skill development in embroidery was based on BCC's insights into community-specific needs.

Embroidery work has been a key component of BCC's CSR programs for more than a decade, making it a fitting foundation for the project's goal to empower urban women through skill development.

3.1.4 Selection of Group & Needs Assessment: The target group of 52 women was designated by Baroda Citizens Council (BCC) to enhance their embroidery skills for potential income-generating activities. Community outreach conducted by BCC highlighted the need for income generation among these women and adolescent girls.

The project worker worked with three groups in different areas: Kalali, and Samiyala, Makarpura. To better understand the participants' needs, the project worker visited groups, conducted a needs assessment, and held rapport-building sessions. Additionally, a pre-survey was administered to assess their familiarity with hand embroidery. This information will help tailor the training to their existing skills and knowledge, ensuring a more effective skill-development program.

3.1.5 Permission and Collaboration: The project worker obtained formal approval and necessary permissions from Baroda Citizens Council (BCC) to proceed with the embroidery skill development project. This formal approval was essential for ensuring compliance with organizational protocols and securing the support of the community.

In collaboration with BCC, the project worker arranged for logistical support, which included securing training spaces, as well as basic materials and equipment required for the embroidery sessions. This partnership facilitated a well-organized and resourceful environment for the training, enhancing the overall effectiveness of the project.

3.1.6 Pre-Survey: A pre-survey was conducted with all participants to evaluate their existing knowledge and skills in embroidery. This survey utilized a comprehensive questionnaire aimed at gauging each participant's familiarity with hand embroidery techniques. By identifying gaps in their skills and knowledge, the pre-survey provided valuable insights that allowed the project worker to tailor the training program to meet the specific needs of the participants, ensuring a more effective and targeted learning experience.

The project worker conducted a pre-survey with all participants to assess their existing knowledge and skills in embroidery. This initial assessment involved a comprehensive questionnaire aimed at understanding each participant's familiarity with hand embroidery techniques. By identifying gaps in their skills and knowledge, the project worker was able to pinpoint specific areas that required targeted training.

3.1.7 Designing IEC (Information, Education, and Communication) Material

The project worker developed IEC materials on embroidery, focusing on techniques, product creation, and marketing strategies. Using Canva software, the materials featured simple designs, visuals, and clear language. The materials included flipbooks, booklets, brochures, and training modules, prioritizing a clear format, legible text, appealing colors, and visual appeal.

Step 1: Referring to Materials for Content Selection

The project worker initiated the process of designing IEC materials by conducting an extensive search for relevant information from various sources. This involved exploring both online and offline materials to gather content related to embroidery work.

- **Sources of Information**

The project worker gathered information from various sources, including online resources, offline materials like books and magazines, existing project materials, and

expert consultations. These sources helped create tailored IEC materials to support training initiatives and enhance participants' embroidery skills and knowledge.

Step 2: Selection of Content for IEC Materials

After gathering information from various sources, the project worker carefully selected the content to be included in the IEC materials. The selection process involved evaluating the relevance, accuracy, and accessibility of the content.

- **Criteria for Selection**

The project worker considered the following criteria when selecting content:

1. **Relevance:** The content should be relevant to the needs and interests of the target audience, i.e., urban women interested in embroidery work.
2. **Accuracy:** The content should be accurate, up-to-date, and free from errors.
3. **Accessibility:** The content should be easy to understand, even for those with limited literacy or technical skills.
4. **Comprehensiveness:** The content should cover all aspects of embroidery work, including techniques, designs, marketing strategies, and entrepreneurial skills.

- **Translation into Simple Language**

To make the material accessible to participants with different levels of literacy, the project worker simplified the material. This entailed the omission of technical terminologies, writing in simple sentences, and explanations through examples and illustrations. The use of clear language made it easy for urban women to learn complex ideas and acquire new knowledge through embroidery training. This allowed for effective learning and empowered the participants to acquire embroidery skills with confidence.

Step 3: Designing and Developing IEC Materials

Using the selected content, the project worker designed and developed various IEC materials using Canva software. The materials were designed to be visually engaging, with a balanced layout combining text and images.

a. Types of IEC Materials:

The project worker created the following types of IEC materials:

1. Brochure

The brochure was a concise and informative material that provided an overview of the embroidery techniques, materials, and products that can be created.

The brochure on embroidery serves as a detailed guide aimed at boosting women's embroidery skills while providing a space to display your creations. Project worker had included a handy glossary of key embroidery terms—think stabilizer, hoop, thread, and embellishment—complete with illustrations to help clarify things. Project worker had also spotlighted some popular e-marketing apps like Meesho, Flipkart, Instagram, which are perfect for selling your handmade embroidery items in the brochure.

2. Flipbook- A Visual Guide to Embroidery Stitches

The Flipbook was an in-depth and interactive guide that offered step-by-step directions on how to make all types of embroidery stitches. It had comprehensive illustrations and diagrams, including step-by-step diagrams, close-up photographs of each stitch, and finished examples of completed embroidery designs. The flipbook dealt with the variety of stitches such as running stitch, backstitch, stem stitch, French knot, satin stitch, chain stitch, and blanket stitch, which made it an indispensable source for learning and acquiring embroidery skills.

3. Training Module

The training module gave a detailed analysis of embroidery techniques, products, and marketing strategies with an emphasis on selling online. It covered key aspects like social media marketing, navigating online marketplaces such as Flipkart, Paytm Mall, and how to use specialized apps like Meesho for selling handmade products. A step-by-step process took the participants through creating accounts, adding products, pricing, and order management, equipping them to sell successfully online.

4. Booklet

The booklet offered detailed instructions on how to transfer embroidery designs to different products such as tote bags, handkerchiefs, bags, purses, and napkins. It provided a step-by-step guide for every product, which allowed participants to learn and acquire the skills. Following the instructions in the booklet, participants were able to produce lovely embroidered products, ranging from elegant handkerchiefs to fashionable purses, and improve their expertise in transferring embroidery designs to various items. The step-by-step guidance in the booklet and its hands-on approach enabled participants to realize their imaginative ideas and create one-of-a-kind, handmade products.

a. Design Considerations

The project staff integrated crucial design features in order to make the IEC materials interesting and effective. Bright and appealing color schemes were applied to grab the attention of the target group. Images and illustrations relevant to the content were provided to make it more interesting. Legible fonts were used so that the message was easy to read, while a harmonized layout efficiently interwove the text and pictures, making the overall visual effectiveness and clarity of the materials.

Step 4: Validation of IEC Materials

The project worker validated the IEC materials to ensure their accuracy, relevance, and effectiveness in supporting the training initiatives. The validation process involved:

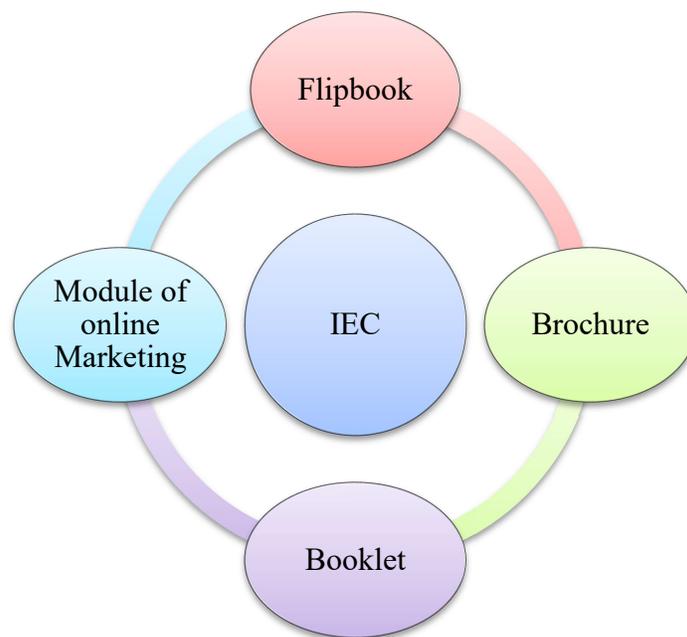
1. Expert review: Embroidery experts reviewed the materials for accuracy and relevance.

2. Feedback analysis: The feedback was analyzed to identify areas for improvement.

Step 5: Making Necessary Changes

1. Refined content to ensure accuracy, relevance, and updates.
2. Ensured consistency in design, layout, and quality standards.
3. Finalized and approved the materials after obtaining stakeholder approval..

This process ensured the IEC materials effectively supported the training initiatives.

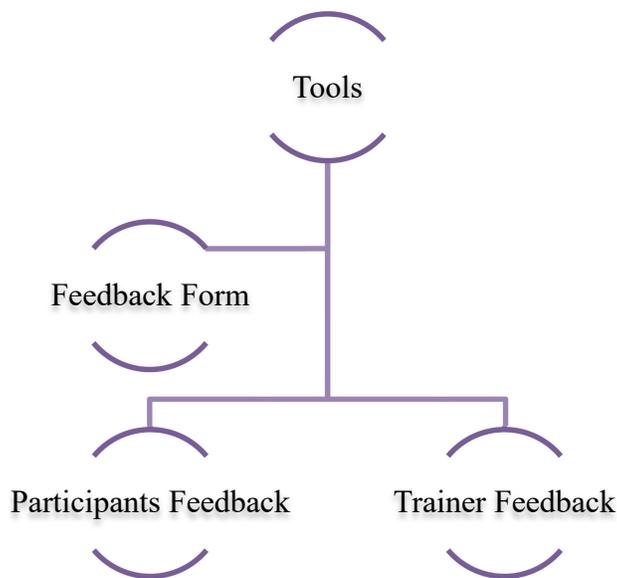

3.1.8 Preparation and Validation of Tools:

A comprehensive evaluation tool, including a feedback form and test, was developed to assess the hand embroidery training program's effectiveness for urban women. The tool was created in Gujarati, tailored to the target group, after reviewing relevant resources and using personal observation methods.

The evaluation tool consisted of a participant feedback form that collected:

- **Participant Feedback:** Which includes:
  - a. Profile information (name, age, etc.)
  - b. Reaction to the training program
  - c. Reactions to the project worker's methods
  - d. Suggestions for improving the training program
- **Project Worker Feedback:** The session consists of Feedback of trainer on the training program which includes:
  - a. Profile information (name, age, etc.)
  - b. Reaction to the training program
  - c. Reactions to the project worker's methods
  - d. Suggestions for improving the training program

3.2 Implementation Phase

3.2.1 Training Sessions on Embroidery: The project worker imparted extensive training on basic skills, advanced designs, demonstration techniques, and confidence and skill-building in embroidery. The participants learned about different products embroidered, e.g., tote bags and dupattas. Four categories of IEC material were used in support of training, i.e., embroidery technique, product design, and market strategy. These materials

were pivotal in increasing the participants' skills and knowledge, finally enabling them to produce and sell their embroidered goods effectively.

3.2.2 Market Exposure: The project worker organized visits to local markets where similar embroidered products are sold, allowing the women to observe current trends, pricing, and quality standards. These visits also encouraged interactions with artisans and shopkeepers, providing valuable insights into market demand for embroidered goods.

3.2.3 Entrepreneurial Training: Participants learned how to effectively market and sell their embroidered products using different strategies, such as negotiating prices, social media and online platforms, exhibiting products at shows, and implementing basic sales tactics and pricing mechanisms. These skills enabled them to market and sell their handmade goods confidently.

3.3 Evaluation Phase:

3.3.1 Reaction Assessment: The project staff completed a post-evaluation questionnaire to capture participant feedback, evaluating participants' responses and satisfaction with the training program. It surveyed participants' general satisfaction with the program, how the content was relevant to their needs, and the effectiveness of the training procedures, such as using IEC materials. It also gauged participants' confidence in embroidering after attending the training program, reflecting on the impact of the training and areas of improvement.

3.3.2 Post-Training Survey: A post-training survey was administered to determine the efficacy of the embroidery training program. The assessment tested participants' progress in embroidery skills, such as their capacity to produce different stitches and designs, and their preparedness to earn income from embroidery. The survey sought to assess the effect of the training on participants' confidence in marketing and selling their products. By analyzing post-training survey responses versus pre-survey data, the assessment determined where participants needed to undergo more training or assistance, finally gauging the program's overall success in improving participants' embroidery skills and economic empowerment.

3.4 Problem faced by project worker:

Throughout the project delivery, the project worker faced many challenges that examined the resilience and flexibility of the initiative. A major one involved maintaining regular presence and participation of the participants since many of them had multiple engagements and encountered other socio-economic hurdles. Some of them could not master particular embroidery skills as required, needing patience and extra guidance by the project worker. Logistical issues, including finding an appropriate venue for training sessions and resource management, were also major obstacles. In spite of these, the problem-solving ability, flexibility, and commitment of the project worker helped overcome these obstacles and maintain the project on schedule.

3.5 Transformation in women's Life

The women were more prepared to withstand hardships and seize opportunities, both at home and in society at large. The success of the project in changing the lives of the women demonstrates the power of skill development initiatives to bring about tangible change and promote sustainable livelihoods.

3.6 Ethical Consideration

The ethical approval for the project was obtained from the institutional Ethics Committee for Human Research (IECHR), Faculty of Family and Community Sciences, The Maharaja Sayajirao University of Baroda.

Chapter- 4

Evaluation & Findings

a) Pre- Evaluation Phase

Project Overview: Using Embroidery Training to Empower Urban Women

In order to assist urban women between the ages of 18 and 55 who live in the slums of Vadodara District, the project was carried out in partnership with the Baroda Citizens Council (BCC). The following neighborhoods were the focus of the initiative:

- Makarpura
- Kalali
- Samiyala

Total of 62 housewives and adolescent girls were surveyed to determine their level of interest and proficiency in embroidery. Target groups were housewives who desire economic independence through skill development and adolescent girls involved in small-scale income-generating activities. Participants' current knowledge and attitudes toward embroidery were evaluated through a pre-evaluation questionnaire so that the training program could be designed based on their needs and skill acquisition for livelihood purposes.

- **Section 1: Demographic Profile of Participants**

- **Section 2: Knowledge and Perspective on Embroidery**

- **Section 3: Interest in Learning Modern Embroidery**

- **Section 4: Digital literacy Training**

Section-1

Demographic Profile of Participants

Table 2 Frequency & Percentage distribution of women according to their Age (N=62)

Age	Frequency	Percentage
17-23 year	24	38.71%
24-30 year	20	32.26%
31-37 year	7	11.29%
38-43 year	11	17.74%
Total	62	100

Table 1 indicates that just under two-fifth of them, about (38.71%), are in the 17-23 age group, and majority of them, around (70.97%), are under 30 years old. The 24-30 age groups make up (32.26%) of the participants. A smaller segment, (11.29%), falls into the 31-37 age range, while (17.74%) are between 38 and 45 years old.

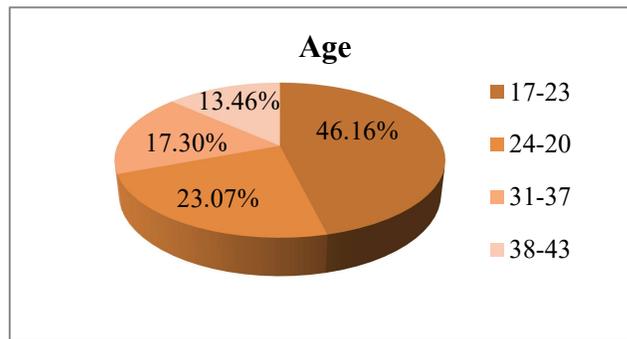

Figure 2 Percentage Distribution of women according to their Age

Table 3 Frequency & Percentage distribution of women according to their respective Geographical Areas

(N=62)

Area	Frequency	Percentage
Samiyala	37	59.67
Makarpura	11	17.74
Kalali	14	22.58
Total	62	100

The participants' areas of residence are displayed in Table 2. Samiyala accounts for more than half (59.67%). In contrast, a smaller percentage (17.74%) is from Makarpura, and less than quarters (22.58%) are from Kalali.

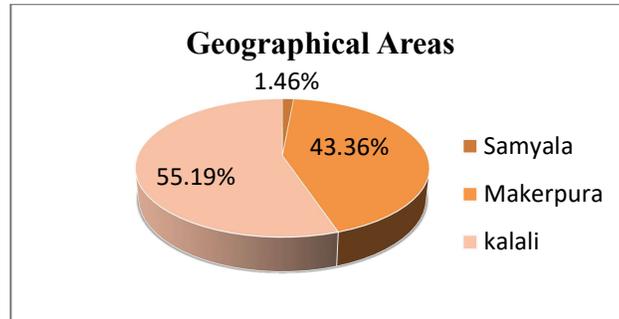

Figure 3 Percentage Distribution of women according to their Geographical Area

Table 4 Frequency & Percentage distribution of women according to their marital status

(N=62)

Marital status	Frequency	Percentage
Married	32	51.62
Single	30	48.38
Total	62	100

Table 3 shows the marital status of the female participants. Just a bit more than half, at 51.62%, are married, while less than half, 48.38% are single.

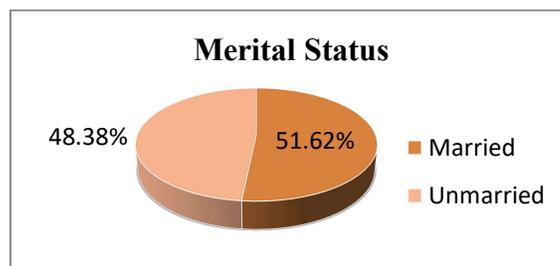

Figure 4 Percentage Distribution of women according to their Marital Status

Table 5 Frequency & Percentage distribution of women according to their Family Type

(N=62)

Family Type	Frequency	Percentage
Joint	31	50%
Nuclear	31	50%
Total	62	100

Table 4 showcases that half 50% live in nuclear families, and the other half 50 % was from joint families.

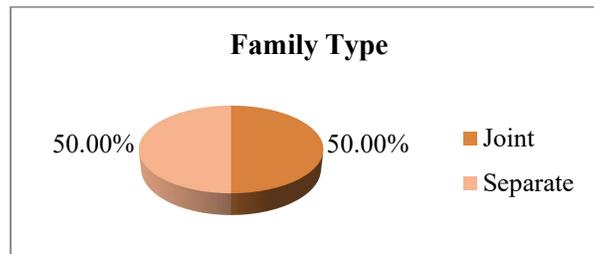

Figure 5 Percentage Distribution of women according to their Family Type

Table 6 Frequency & Percentage distribution of women according to their Education Qualification

(N=62)

Education qualification	Frequency	Percentage
Illiterate	7	11.26%
Primary	39	62.71%
Secondary	15	24.12%
Graduate	1	1.91%
Total	62	100

Table 5 reveal more than half (62.71%) have only finished primary school, while a tiny percentage (11.26%) are illiterate. Less than a quarter (24.12%) has completed secondary school. However, only (1.91%) of them have a graduate degree, indicating a significant gap in access to higher education.

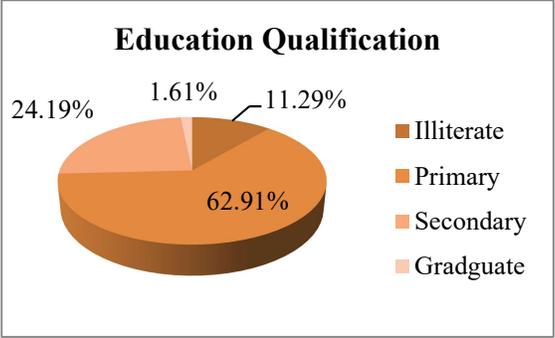

Figure 6 Percentage Distribution of women Education Qualification

Section – 2

Knowledge and Perspective on Embroidery

Table 7 Frequency & Percentage distribution of Women based on their Knowledge regarding Hand Embroidery

(N=62)

Women Knowledge regarding Hand Embroidery	Frequency	Percentage
Yes	39	62.90%
No	23	37.10%
Total	62	100

According to the above table, More than three-fifths (62.90%) of the participants were already familiar with hand embroidery, while more than one-third (37.10%) had never heard of it before.

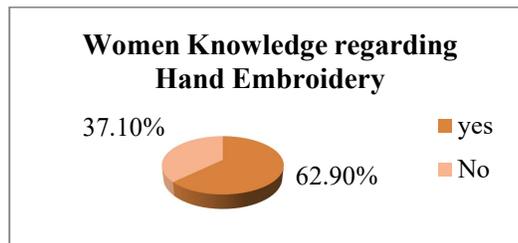

Figure 7 Percentage Distribution of Women Knowledge regarding Hand Embroidery

Table 8 Frequency & Percentage distribution Women's Familiarity with Different Stitches

(N=62)

Familiarity of women with various stitches	Frequency	Percentage
Back Stitch	16	25.80%
Chain Stitch	19	30.64%
Running Stitch	16	25.80%
Blanket Stitch	11	17.74%
Total	62	100%

The table demonstrates that (30.64%) of participants had previously used the Chain Stitch, whereas (69.36%) had never used it. In a similar vein, only (17.74%) of participants were familiar with the Blanket Stitch, while most of them (82.26%) were not. Similarly, fewer than half (25.80%) were proficient in the Running Stitch & Back Stitch.

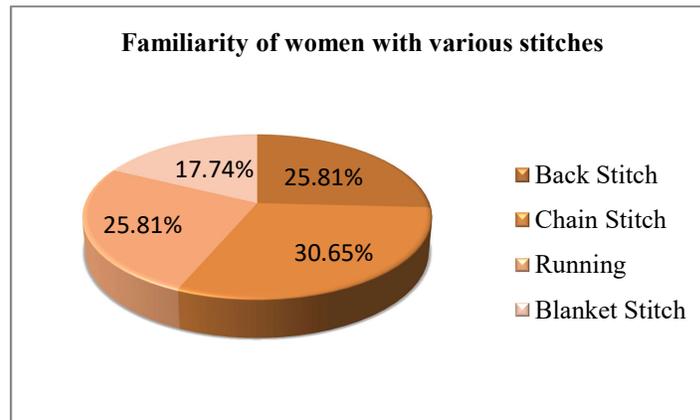

Figure 8 Percentage Distribution of Women difficult level of training program

Table 9 Frequency & Percentage distribution of Women Based on Their Previous Embroidery Experience

(N=62)

Type of embroidery women's have done before	Frequency	Percentage
Geometric Design	4	6.45%
Stylize Design	4	6.45%
Natural Design	17	27.42%
Architectural Design	12	19.35%
None of the above	25	40.32%
Total	62	100

The above table 9 interpret that less than half (40.32%) of the participants had no prior embroidery experience, while more than half (59.68%) had done some kind of embroidery; over a quarter (27.42%) had worked on Natural Design. Less than one-tenth (6.45%) of the participants had experience with stylized and geometric design. Likewise, less than one-fifth (19.35%) of the women had architectural design experience.

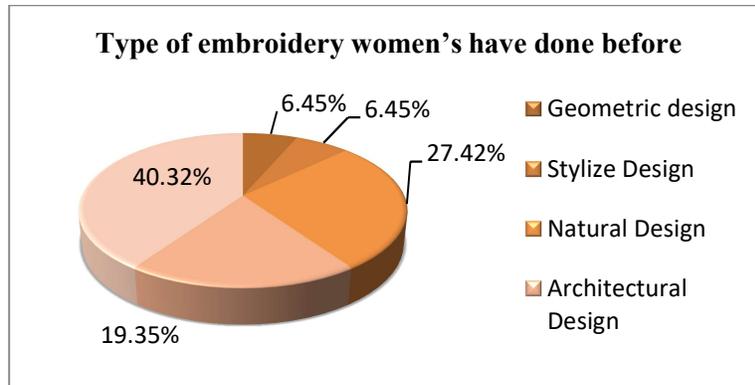

Figure 9 Percentage Distribution Type of embroidery women's have done before

Table 10 Frequency & Percentage distribution of type of stitches women Used for Mending Clothes

(N=62)

Type of stitch women use for mending clothes	Frequency	Percentage
Back Stitch	8	12.90%
Chain Stitch	30	48.39%
Blanket Stitch	24	38.71%
Total	62	100%

Table 10 shows that less than half (48.39%) of the participants preferred to using Chain Stitch. Furthermore, less than one-fifth (12.90%) used the Back Stitch for mending, whereas over one-third (38.71%) relied on the Blanket Stitch. All the participants (100%) were proficient with a sewing machine, demonstrating a high degree of sewing equipment familiarity.

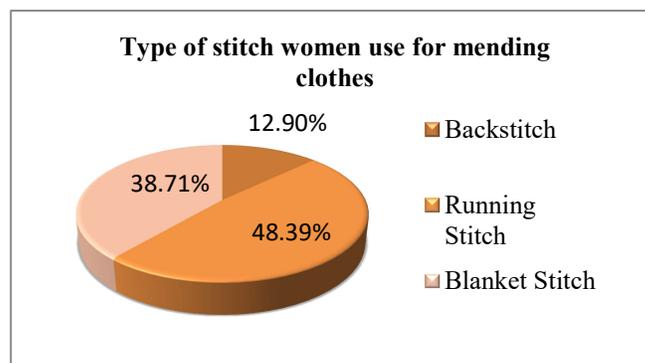

Figure 10 Percentage Distribution Type of stitch women use for mending clothes

Table 11 Frequency and Percentage Distribution of Women Based on the Types of Products They Have Sewn Using a Sewing Machine

(N=62)

Products using a sewing machine	Frequency	Percentage
Cloth	29	46.77%
Bag	8	45.16%
Other	5	8.06%
Total	62	100%

The table 11 shows that nearly half (46.77%) of the participants had experience sewing cloth with a sewing machine, and a comparable percentage (45.16%) had experience making bags, according to table 11. The trainees' varied sewing applications are indicated by the smaller percentage (8.06%) who had worked on other sewn products.

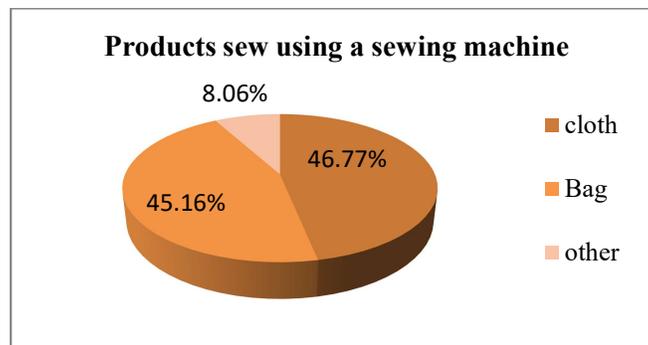

Figure 11 Percentage Distribution of Products sew using a sewing machine

Table 12 Frequency & Percentage distribution of Women Based on Their Familiarity with Embroidery Designs

(N=62)

Women's familiarity with embroidery designs	Frequency	Percentage
Yes	33	53.22%
No	29	46.77%
Total	62	100%

Table 12 demonstrates that over half (53.22%) of the participants had prior exposure to and experience with embroidery designs. Whereas less than half 46.77% of them had no prior knowledge of embroidery designs.

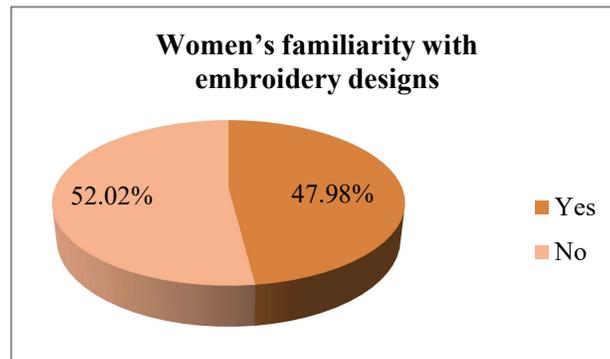

Figure 12 Percentage Distribution of Women's familiarity with embroidery designs

Table 13 Frequency & Percentage distribution of women familiar according to their type of design

(N=62)

Women's familiarity with different types of embroidery designs	Frequency	Percentage
Aari Embroidery	3	4.84%
Chikankari Embroidery	29	46.77%
Phulkari Embroidery	13	20.97%
None of the Above	7	27.42%
Total	62	100%

Table 13 demonstrates that nearly half (46.77%) of the participants had heard of Chikankari embroidery. Conversely, a fifth (20.97%) had experience with Phulkari embroidery, and a very less number (4.84%) were familiar with Aari embroidery. Furthermore, a sizable percentage of participants (27.42%) had never embroidered in any capacity.

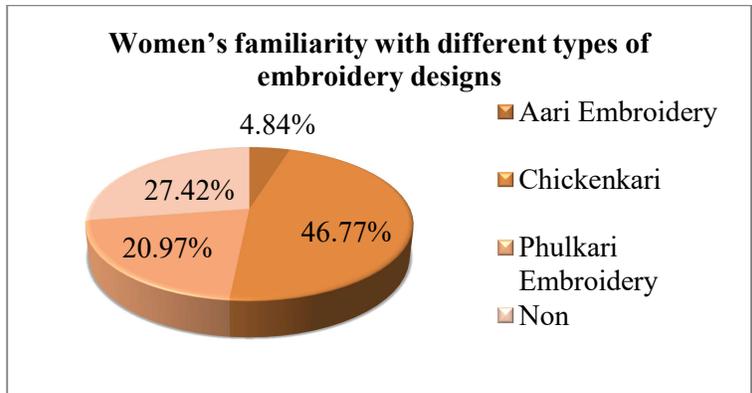

Figure 13 Percentage Distribution Women's familiarity with different types of embroidery design

Section - 3

Interest in Learning Modern Embroidery

Table 14 Frequency & Percentage distribution of Women Based on their Interest in Learning Modern Embroidery Stitches

(N=62)

Women interest in learning embroidery stitches	Frequency	Percentage
Yes	42	68.74%
No	20	32.25%
Total	62	100%

The table 14 indicates that almost two-third (68.74%) of the participants expressed interest in learning modern embroidery stitches, reflecting their enthusiasm for expanding their skills. On the other hand, about one-third (32.26%) were not interested, possibly due to contentment with their current embroidery knowledge or other personal reasons.

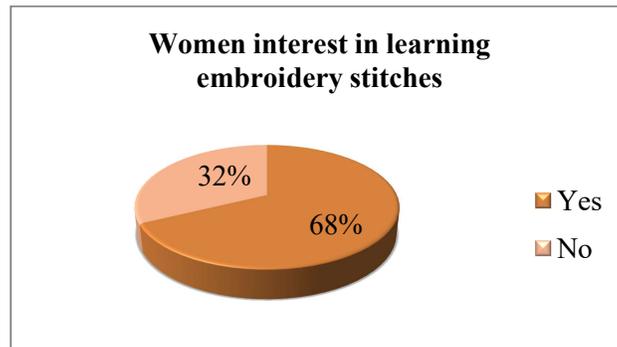

Figure 14 Percentage Distribution according to Women interest in learning embroidery stitches

Table 15 Frequency & Percentage distribution of Women Based on Their Interest in Learning Different Types of Embroidery

(N=62)

Women interest in learning different type of Embroidery	Frequency	Percentage
Kashmiri Embroidery	54	87.10%
Kantha Embroidery	8	12.90%
Total	62	100%

The table 15 reveals that more than four-fifth (87.10%) of the participants expressed interest in learning Kashmiri embroidery, making it the most preferred embroidery style. Meanwhile, less than one-eight (12.90%) showed interest in learning Kantha embroidery, indicating a comparatively lower preference for this style.

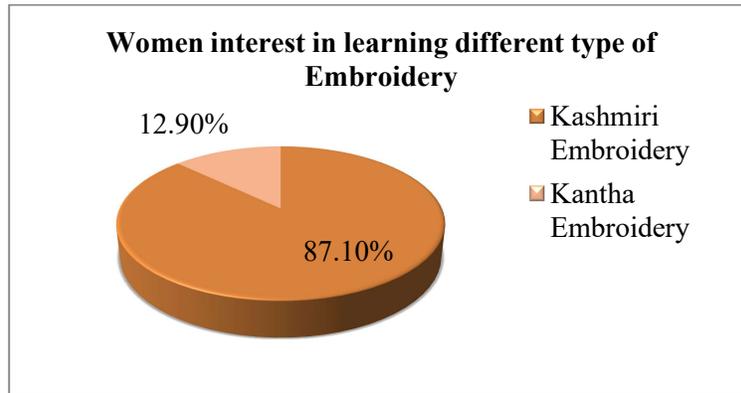

Figure 15 Percentage Distribution according to Women interest in learning different type of Embroidery

Table 16 Frequency & Percentage distribution of Women Based on their Interest in Embroidering Different Products

(N=62)

Interest in Embroidering Different Products	Frequency	Percentage
Yes	54	87.09%
No	8	12.90%
Total	62	100%

The data in Table 16 indicates over four-fifths (87.09%) of the participants indicated that they would be willing to continue embroidery on various products. Conversely, less than one-eighth (12.90%) expressed no desire to continue their embroidery career.

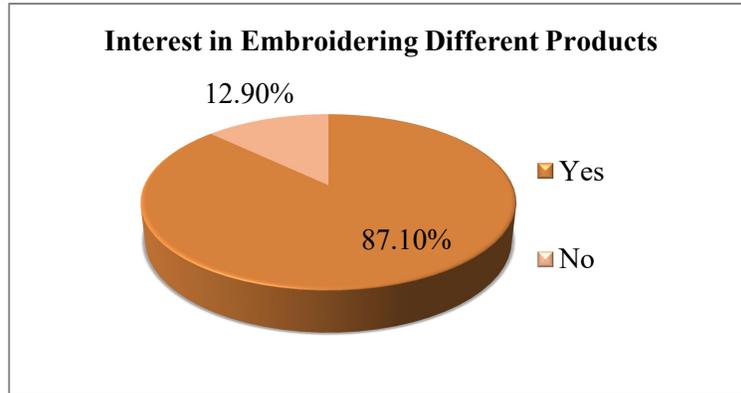

Figure 16 Percentage Distribution of women Interest in Embroidering Different Product

Table 17 Frequency & Percentage distribution of women Based on their Preferred Embroidered Products

(N=62)

Products women preferred to embroider	Frequency	Percentage
Hairband	16	25.80%
Crunch	21	33.37%
Dupatta	9	14.52%
Tote bag	9	14.52%
Pouches	4	6.45%
Slim bag	3	4.84%
Total	62	100%

The table 17 shows that more than half of the participants expressed interest in embroidering accessories such as crunches (33.87%) and hairbands (25.80%), indicating a preference for fashionable and wearable embroidered products. Meanwhile, fewer participants preferred working on tote bags (14.52%), Dupatta (14.52%), and pouches (6.45%), with slim bags (4.84%) being the least popular choice.

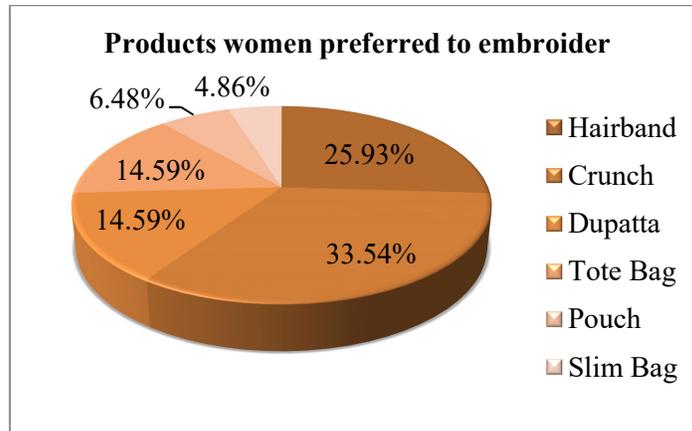

Figure 17 Percentage Distribution of Products women Preferred to embroider

Section -4

Digital Literacy Training

Table 18 Frequency & Percentage distribution of women knowledge regarding Digital Literacy

(N=62)

Knowledge of women regarding digital Literacy	Frequency	Percentage
Yes	25	40.32%
No	37	59.68%
Total	62	100%

The data in Table 18 reveals that 40.32% of women possess knowledge about digital literacy, while a majority (59.68%) lacks awareness in this area. This highlights the need for more targeted digital literacy programs to bridge the knowledge gap and empower women with essential technological skills.

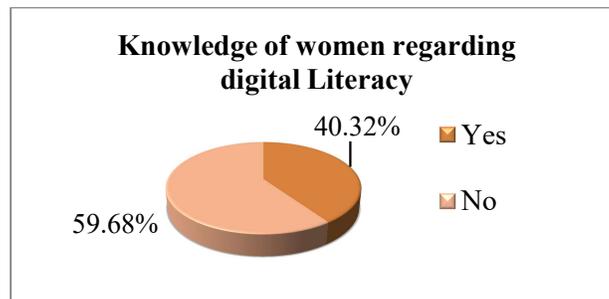

Figure 18 Percentage Distribution according to Knowledge of women regarding digital Literacy

Table 19 Frequency & Percentage distribution of Women's Exposure to Digital Literacy Training

(N=62)

Women's Exposure to Digital Literacy Training	Frequency	Percentage
Yes	38	61.30%
No	24	38.70%
Total	62	100%

The data in Table 19 indicates a majority (61.30%) of women reported that digital literacy training had been conducted in their village, whereas (38.70%) stated otherwise. This suggests that although training initiatives exist, they may not have reached all women or may require expansion to include broader participation.

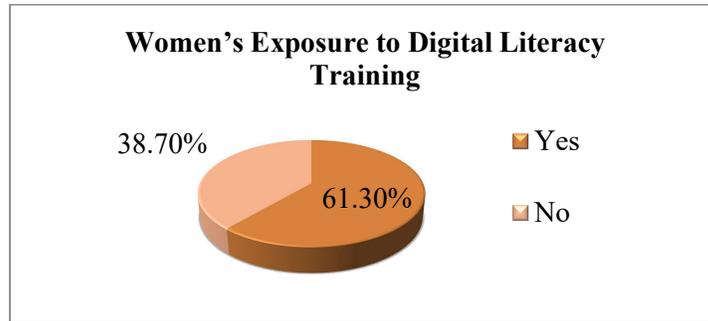

Figure 19 Percentage Distribution according to Women's Exposure to Digital Literacy Training

Table 20 Frequency & Percentage distribution of Women's Participation in Digital Literacy Training

(N=62)

Women's Participation in Digital Literacy Training	Frequency	Percentage
Yes	33	53.23%
No	29	46.77%
Total	62	100%

The data in Table 20 indicates among those who had digital literacy training imparted in their village, (53.23%) actively participated, while (46.77%) did not take part. The participation rate suggests that while interest exists, potential barriers—such as lack of time, resources, or awareness—may be preventing full engagement.

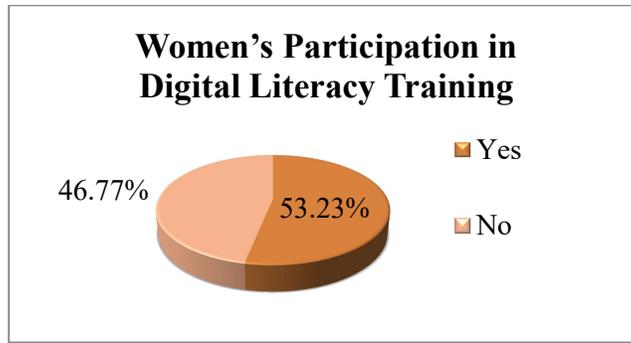

Figure 20 Percentage Distribution regarding Women's Participation in Digital Literacy Training

Table 21 Frequency & Percentage distribution of Women's Interest in Receiving Digital Literacy Training

(N=62)

Women's Interest in Receiving Digital Literacy Training	Frequency	Percentage
Yes	47	75.81%
No	15	24.19%
Total	62	100%

The data in Table 21 a significant majority (75.81%) of women expressed interest in receiving digital literacy training, indicating a strong demand for such programs. However, 24.19% showed no interest, suggesting that awareness campaigns and tailored approaches may be needed to encourage participation among all women.

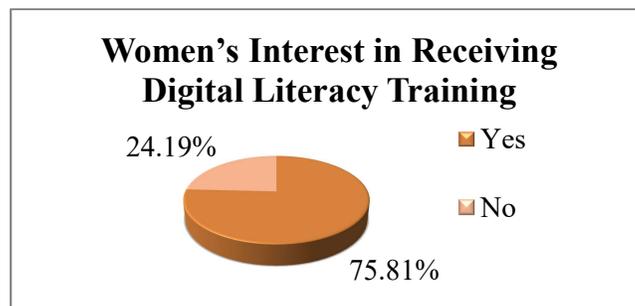

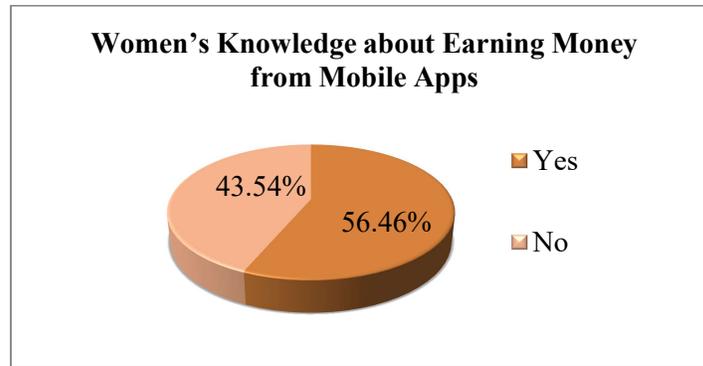
Figure 21 Percentage Distribution in relation with Women's Interest in Receiving Digital Literacy Training

Table 22 Frequency & Percentage distribution of Women’s Knowledge about Earning Money from Mobile Apps

(N=62)

Women’s Knowledge about Earning Money from Mobile Apps	Frequency	Percentage
Aware about mobile apps	35	56.45%
Not aware about mobile apps	27	43.54%
Total	62	100%

The data in Table 22 indicates that more than half (56.45%) of women are aware of ways to earn money using mobile applications, while 43.54% lack this knowledge. This highlights the need for financial literacy programs focused on digital income opportunities, such as e-commerce, freelancing, and digital payments. All of the 62 participants (100%) expressed interest in learning about marketing and e-marketing.

Figure 22 Percentage Distribution of Women’s Knowledge about Earning Money from Mobile Apps

b) Post Evaluation Phase

Following the completion of the embroidery training, the participants gave feedback using a written assessment form, measuring their knowledge and perception. The training included basic and advanced stitches, design of patterns, and marketing. The assessment indicated that the participants learned a lot but required ongoing practice, particularly in the formation of stitches, design, and marketing. The following neighborhoods were the focus of the initiative:

- Kalali
- Samiyala

4.1 Feedback from Selected Urban Woman

The feedback was collected from the selected urban women who attended the training sessions. The tool was prepared in Gujarati, considering the target group comprised urban Gujarati women. The feedback form was divided into two parts:

a) **Participants Feedback:** This section gathered feedback from urban women participants on their hand embroidery training experience, covering:

1. Demographic information
2. Reactions to the training program
3. Feedback on the project worker's methods
4. Suggestions and recommendation for improvement

- **Section 1: Demographic Profile of Participants.**

- **Section 2: Opinion About the Training Program**

- **Section 3: Reactions of women towards the Project Worker**

- **Section 4: Impact of the Training Program on Women**

- **Section 5: Opinion of women regarding Marketing & E-Marketing**

Section-1

Demographic Profile of Participants

Table 23 Frequency & Percentage distribution of women according to their Age (N=52)

Age	Frequency	Percentage
17-23 year	24	46.16
24-20 year	12	23.07
31-37 year	9	17.30
38-43 year	7	13.46
Total	52	100

The table 1 reveals that nearly half, specifically about (46.16%), fall within the 17-23 age range, showcasing a vibrant presence of young adults. Following that, a significant portion, roughly (23.07%), belongs to the 24-30 age groups, while a smaller segment, (17.30%), is made up of those aged 31-37. Lastly, the oldest group, which includes females, aged 38-43, accounts for a modest (13.46%) of all participants.

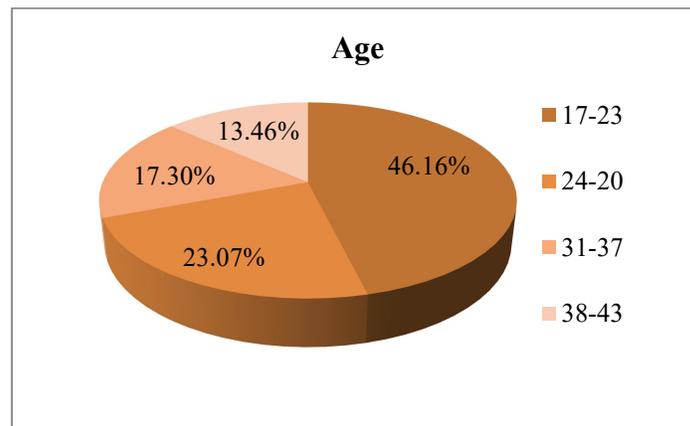

Figure 23 Percentage Distribution according to women Age

Table 24 Frequency & Percentage distribution of women according to their respected Geographical Areas

(N=52)

Area	Frequency	Percentage
Kalali	15	28.84
Samiyala	37	71.16
Total	52	100

The table 24 shows that more than a quarter of the women, specifically (28.84%), reside near Kalali, while a substantial majority (71.16%), which is nearly three-quarters are situated close to Samiyala.

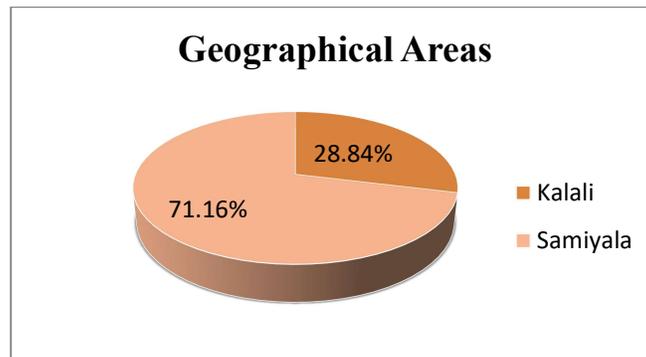

Figure 24 Percentage Distribution according to Geographical Area

Table 25 Frequency & Percentage distribution of women according to their marital status

(N=52)

Marital status	Frequency	Percentage
Married	28	53.85
Single	24	46.15
Total	52	100

The table 25 reveals that a little more than half of the women, (53.85%), are married, while nearly half, at (46.15%), are single.

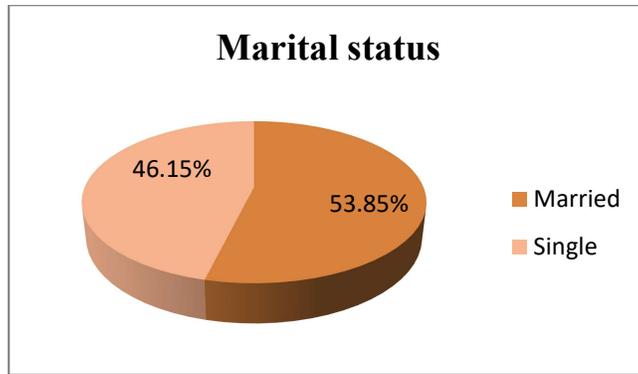

Figure 25 Percentage Distribution according to Marital Status

Table 26 Frequency & Percentage distribution of women according to their Family Type

(N=52)

Family Type	Frequency	Percentage
Joint	27	51.93
nuclear	25	48.07
Total	52	100

The table 26 shows that a little over half, specifically (51.93%), of the women belong to joint families, while nearly half, at (48.07%), are part of nuclear families.

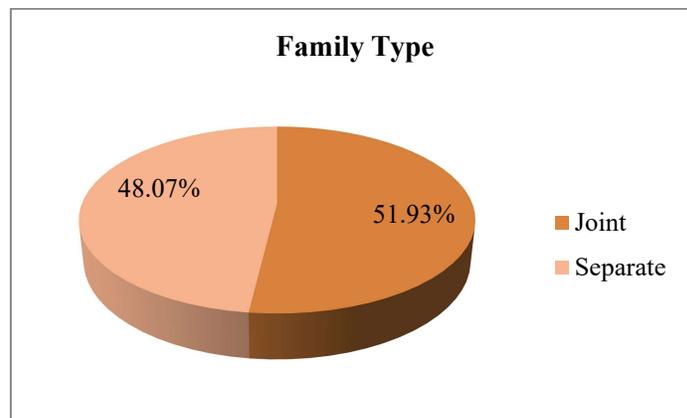

Figure 26 Percentage Distribution according to women Family type

Table 27 Frequency & Percentage distribution of women according to their Education Qualification

(N=52)

Education qualification	Frequency	Percentage
Illiterate	4	7.69
Primary	32	61.54
Secondary	15	28.85
Graduate	1	1.92
Total	52	100

The table 27 reveals a diverse educational background among the female participants. A small portion, just (7.69%), is illiterate, while the majority, at (61.54%), has completed only their primary education. Nearly a third, specifically (28.85%), have advanced to finish their secondary education, paving the way for further learning opportunities. However, only a tiny fraction, (1.92%), holds a graduate degree, highlighting a significant gap in higher education attainment.

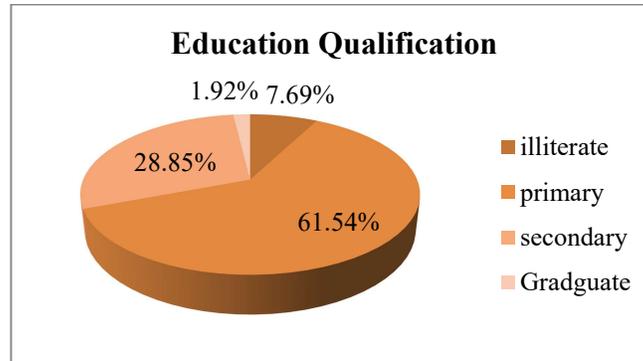

Figure 27 Percentage Distribution according to women Education Qualification

Section – 2

Opinion about the Training Program

Table 28 Frequency & Percentage distribution of women according to their perception of joining training program

(N=52)

Reason for joining the program	Frequency	Percentage
To start the embroidery business	28	19.23%
To learn different embroidery stitches and techniques	24	80.77%
Total	52	100

The table 28 highlights only (19.23%) showed interest in launching their own embroidery business, while a much larger (80.77%) joined mainly to learn different embroidery stitches.

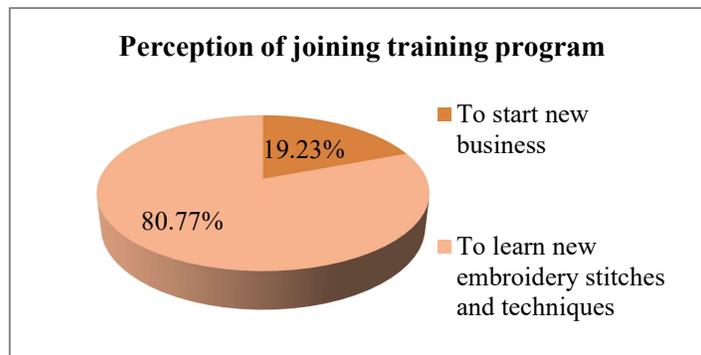

Figure 28 Percentage Distribution according to women Perception of joining training program

Table 29 Frequency & Percentage distribution of women perception about different stitches they find challenging to learn

(N=52)

Stitches women find challenging to learn	Frequency	Percentage
French Knots	36	69.23
Bullion Knots	19	36.53

Satin Stitch	16	30.7
Blanket Stitch	26	50
Chain Stitch	30	57.69
Herringbone Stitch	10	19.23
Feather Stitch	19	36.53
Stem Stitch	21	40.38
Backstitch	33	63.46
Running Stitch	27	51.92

The table 29 highlights that the French knot stitch was the standout favorite, with a notable (69.23%) of participants expressing their enthusiasm for it. Following closely were the Back Stitch at (63.46%), the Chain Stitch at (57.69%), and the Blanket Stitch, which captured the interest of 50% of the group. Other stitches that captured significant interest included the Feather Stitch and Bullion Knots, both at (36.53%), along with the Satin Stitch at (30.7%) and the Stem Stitch at (40.38%). On the flip side, the Herringbone Stitch didn't quite catch on, with only (19.23%) of participants showing any enthusiasm for it.

Table 30 Frequency & Percentage distribution of women who find embroidery product favorite

(N=52)

Participants' favorite embroidery project	Frequency	Percentage
Hairband	14	26.92%
Crunch	12	23.07%
Dupatta Border Work	13	25%
Tote Bag	17	32.69%
Embroidery pocket pouches	6	11.53%
Slim bag	17	32.69%
Bow band	16	30.76%

Keychain	16	30.76%
Bookmark	19	36.53%
napkin	13	25%

The table 30 highlights that bookmarks topped the list at 36.53%, closely followed by tote bags and slim bags, both at (32.69%). Other items that caught their attention included Dupatta border work and napkins, each at (25%), along with bow bands and key-chains, which both attracted (30.76%) of interest. On the flip side, embroidery pocket pouches were the least popular, with only (11.53%) of the women expressing enthusiasm for them. Additionally, hairbands and crunches received relatively lower interest, at (26.92%) and (23.07%), respectively.

Table 31 Frequency & Percentage distribution of women which they find challenging part of the embroidery training

(N=52)

Most challenging part of the embroidery training	Frequency	Percentage
Learning New stitches	16	30.77%
Creating embroidery designs with different fabrics	22	42.31%
Using social media platforms for marketing	14	26.93%
Total	52	100%

The table 31 reveals that nearly a third, or (30.77%), found learning new embroidery stitches to be quite difficult. Additionally, a slightly larger group, (42.31%), struggled with creating designs using different fabrics. Furthermore, around (26.93%) of the participants had a tough time navigating social media platforms for marketing their work.

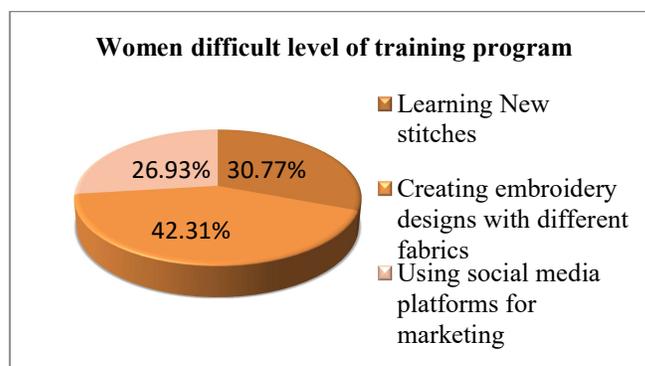

Figure 31 Percentage Distribution according to Women difficult level of training program

Table 32 Frequency and Percentage distribution of women based on their perceptions of the most enjoyable aspects of the embroidery training experience. (N=52)

Most enjoyable part of the embroidery training.	Frequency	Percentage
Learning New stitches	15	28.84%
Developing confidence in my embroidery skills	20	38.46%
Seeing my embroidery skills improve	17	32.69%
Total	52	100%

The table 32 highlights about (28.84%) of them expressed a keen interest in picking up new embroidery stitches, which shows their eagerness to keep honing their skills. Additionally, over a third, specifically (38.46%), reported feeling more confident in their embroidery abilities, reflecting a significant boost in their self-esteem. Furthermore, nearly a third, at (32.69%), noted improvements in their embroidery techniques.

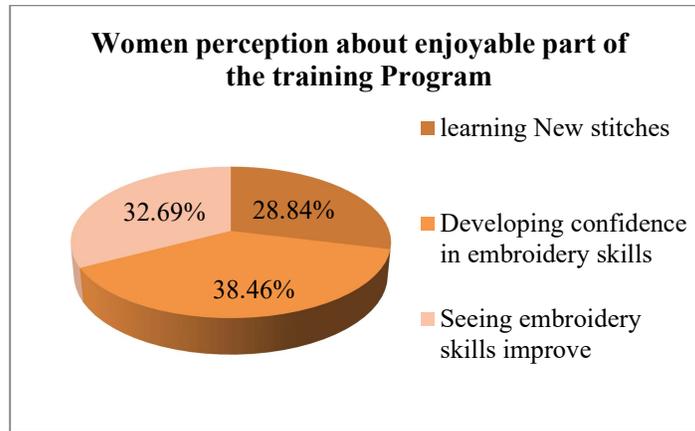

Figure 32 Percentage Distribution according to Women perception about training Program

Table 33 Frequency and Percentage Distribution of Key Takeaways of Embroidery Training Program to Share with Other Rural Women

(N=52)

Key Takeaways of Embroidery Training Program to Share with Other Rural Women	Frequency	Percentage
Improved embroidery skills	27	51.93%
Better business and marketing knowledge	25	48.07%
Total	52	100%

The table 33 shows that over half of them (51.93%) showed marked improvement in their embroidery techniques, which indicates a significant boost in their technical abilities. Additionally, nearly half (48.07%) reported feeling more confident in their business and marketing knowledge.

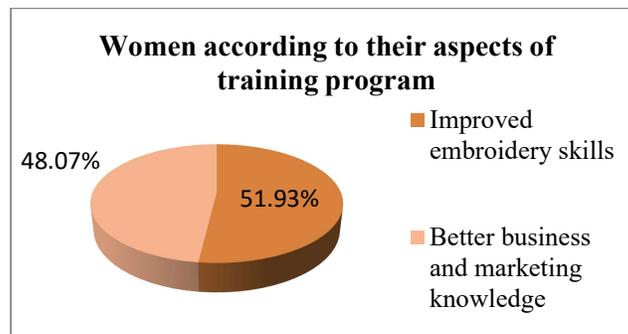

Figure 33 Percentage Distribution according to Women according to their aspects of training program

Table 34 Frequency & Percentage distribution of women according to their perception regarding quality of product

(N=52)

quality of product	Frequency	Percentage
Excellent	22	42.30%
Good	30	57.70%
Total	52	100%

The table 34 indicates that over half of them, specifically (57.70%), rated their creations as "good," which reflects a strong sense of accomplishment and pride in their work. On the other hand, less than half, at (42.30%), considered their products to be "excellent," showcasing a high level of quality and craftsmanship in their embroidery skills.

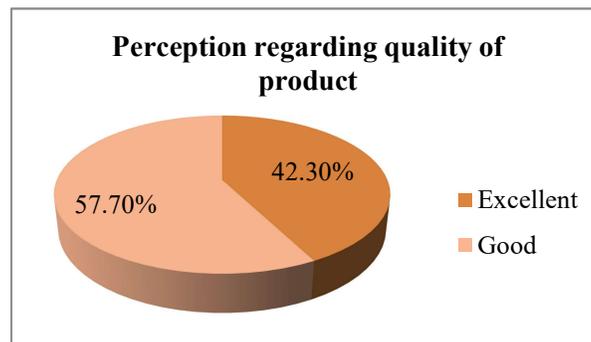

Figure 34 Percentage Distribution according to women Perception regarding quality of product

Table 35 Frequency & Percentage distribution of women according to their perception of continuing training program

(N=52)

Participants likely to continue studying embroidery after the training program.	Frequency	Percentage
Yes	29	55.77%
No	23	44.23%
Total	52	100%

The table 13 shows that over half of them, specifically (55.77%), expressed a desire to continue their studies in embroidery, which clearly reflects their passion for the craft and their commitment to improving their abilities. On the other hand, nearly half, at (44.23%), indicated they weren't interested in pursuing further studies in embroidery. This could mean that some felt content with their current knowledge or perhaps had other priorities to focus on. (100%) of the women were in agreement that the training carried out fulfill their need of learning embroidery skill.

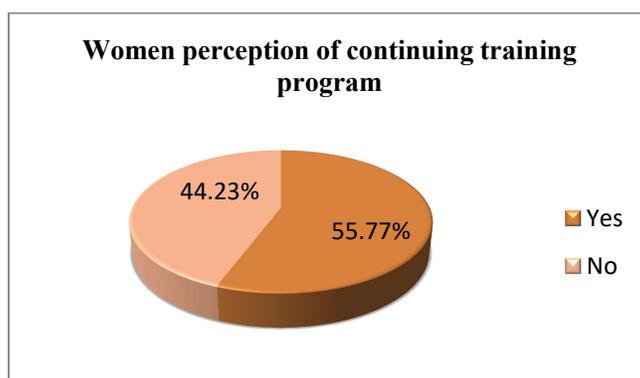

Figure 35 Percentage Distribution according to Women perception of continuing training program

Table 36 Frequency & Percentage distribution of women according to recommendation of training program to others

(N=52)

Recommendation of training program to others	Frequency	Percentage
Yes	30	57.70%
No	22	42.30%
Total	52	100%

The table 36 shows that over half of them, specifically (57.70%), expressed that they would likely suggest the program to friends or colleagues, which points to a generally positive experience and a desire to share it. On the flip side, (42.30%) of the participants

felt they wouldn't recommend the program, indicating there's still some room for improvement.

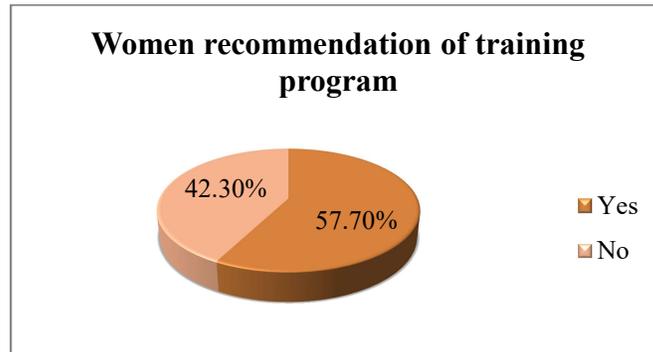

Figure 36 Percentage Distribution according to Women recommendation of training program

Section -3

The project worker used rating scale comprised of following indicators

Rating Scale:

- **LE: Less Extent**

- **SE: Some Extent**

- **GE: Great Extent**

Table 37 Frequency and Percentage Reactions of women towards the Project Worker

(N=52)

Statement	GE		SE		LE	
	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>F</i>	%
1. Trainer's Knowledge of Embroidery	28	53.84	24	46.15	0	0
2. Effective Demonstration of Stitch Techniques	32	61.53	20	38.46	0	0
3. Clear Instructions and Guidance.	22	42.30	30	57.69	0	0
4. Organization and Structure of the Training Program	23	44.23	29	55.76	0	0
5. Sufficiency of Time for Learning Embroidery Stitches	23	44.23	29	55.76	0	0
6. Inclusion of Various Embroidery Techniques	23	44.23	29	55.76	0	0
7. Application of Embroidery Stitches	23	44.23	29	55.76	0	0
8. The training program helped me develop skills to create marketable products.	22	42.30	30	57.69	0	0
9. Practical projects used to apply embroidery skills.	23	44.23	29	55.76	0	0
10. Skills developed to create embroidered items for personal use	24	46.15	28	53.84	0	0
11. Gained confidence in teaching embroidery stitches to others.	25	48.07	27	51.92	0	0
12. The training program helped me develop patience and attention to detail.	22	42.30	30	57.69	0	0
13. Trained and gained knowledge on how to price and sell embroidered products.	24	46.15	28	53.84	0	0
14. Learned how to effectively market an embroidery business.	22	42.30	30	57.69	0	0

The above table 16 shows more than half of the participants (53.84%) agreed to a great extent while 46.15% agreed to some extent that the trainer had excellent knowledge about embroidery.

More than half of the participants (61.53%) agreed to a great extent while very few (38.46%) agreed to some extent that the trainer demonstrated various stitch techniques effectively.

More than half of the participants (57.69%) agreed to some extent while little less than half (42.30%) agreed to a great extent that the trainer provided clear instructions and guidance.

More than half of the participants (55.76%) agreed to some extent while little less than half (44.20%) agreed to a great extent that the training program was well-organized and structured.

More than half of the participants (55.76%) agreed to some extent while little less than half (44.20%) agreed to a great extent that the time given to learn embroidery stitches was sufficient.

More than half of the participants (55.76%) agreed to some extent while little less than half (44.23%) agreed to a great extent that the training program included various embroidery techniques.

Application of Embroidery Stitches: More than half of the participants (55.76%) agreed to some extent while little less than half (44.23%) agreed to a great extent that they were able to use embroidery stitches to create items they liked.

More than half of the participants (57.69%) agreed to some extent while little less than half (42.30%) agreed to a great extent that the training program helped them develop skills to create marketable embroidered products.

More than half of the participants (55.76%) agreed to some extent while little less than half (44.23%) agreed to a great extent that they were able to apply their embroidery skills to practical projects.

More than half of the participants (53.84%) agreed to some extent while little less than half (46.15%) agreed to a great extent that they developed skills in creating embroidered items for personal use.

More than half of the participants (51.92%) agreed to some extent while little less than half (48.07%) agreed to a great extent that they were confident in their ability to teach embroidery stitches to others.

Development of Patience and Attention to Detail: More than half of the participants (57.69%) agreed to some extent while little less than half (42.30%) agreed to a great extent that the training program helped them develop patience and attention to detail.

More than half of the participants (53.84%) agreed to some extent while little less than half (46.15%) agreed to a great extent that they gained knowledge on how to price and sell embroidered products.

More than half of the participants (57.69%) agreed to some extent while little less than half (42.30%) agreed to a great extent that they learned how to effectively market an embroidery business.

Section-4

The project worker used rating scale comprised of following indicators

Rating Scale:

- LE: Less Extent
- SE: Some Extent
- GE: Great Extent

Table 38 Frequency and Percentage distribution of Impact regarding Training Program on Women

(N=52)

Statement	GE		SE		LE	
	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%
The training program helped develop creativity and a sense of self-expression.	25	48.08	27	51.92	0	0
The training program helped build confidence in creating embroidered items for personal use and sale.	22	42.31	30	57.69	0	0
The training program resulted in overall satisfaction.	23	44.23	29	55.77	0	0
The training program met expectations.	23	44.23	29	55.77	0	0
The trainer provided positive feedback on work completed.	23	44.23	29	55.77	0	0
The trainer was approachable and helpful in resolving doubts.	22	42.31	30	57.69	0	0
The trainer encouraged questioning and discussion.	23	44.23	29	55.77	0	0
The training program inspired plans to start an embroidery business.	24	46.15	28	53.85	0	0
Follow-up support and guidance from the trainer would be beneficial.	22	42.31	30	57.69	0	0
The training program sparked interest in attending advanced embroidery training programs.	23	44.23	29	55.77	0	0

The above table 17 indicates little more than half of the selected participants (51.92%) strongly agreed (SE), while 48.07% generally agreed (GE) that the training program helped them develop creativity and a sense of self-expression.

More than half of the selected women (57.69%) strongly agreed (SE), while little less than half (42.31%) generally agreed (GE) that they felt confident in creating embroidered items for personal use and sale.

Little more than half of the participants (55.77%) strongly agreed that they were satisfied with the overall training program, while 44.23% generally agreed.

Little more than half of the participants (55.77%) strongly agreed that the training program met their expectations, while 44.23% generally agreed.

More than half of the participants (57.70%) strongly agreed that the trainer provided positive feedback, while little less than half (42.30%) generally agreed.

More than half of the participants (57.70%) strongly agreed that the trainer was approachable, while little less than half (44.23%) generally agreed.

Little more than half of the participants (55.77%) strongly agreed that the trainer encouraged them, while 44.23% generally agreed.

A little more than half of the participants (53.85%) strongly agreed that they planned to start their own embroidery business, while 46.15% generally agreed.

More than half of the participants (57.69%) strongly agreed that they would like follow-up support, while little less than half (42.31%) generally agreed.

Little more than half of the participants (55.77%) strongly agreed that they were interested in advanced training, while 44.23% generally agreed.

Section 5

The project worker used rating scale comprised of following indicators

Rating Scale:

Poor | Fair | Good | Very Good | Excellent

Table 39 Frequency and Percentage regarding Opinion of women about marketing & E-marketing

(N=52)

Statement	Good		Very Good		Excellent	
	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%
Access to Online Sales Information	21	40.38	15	28.85	16	30.77
Social Media Promotion Skills	9	17.31	27	51.92	16	30.77
Storytelling on Social Media	8	15.38	28	53.85	16	30.77
Responding to Social Media Posts	12	23.08	25	48.08	15	28.85
Creating Instagram and Facebook Stories	17	32.69	15	28.85	20	38.46
Collaborating with Other Professionals on Social Media	17	32.69	15	28.85	20	38.46

The above table 18 indicates a little less than half (40.38%) of the selected women reported that the information provided about selling embroidered goods online was "good", while about a third (30.77%) rated it as "excellent" and nearly a third (28.85%) as "very good".

A little more than half (51.92%) of the selected women reported that they had learned to promote their products through social media and rated their skills as "very good", while about a third (30.77%) rated themselves as "excellent" and less than a fifth (17.31%) as "good".

A little more than half (53.85%) of the selected women reported that they had learned to create stories related to their products on social media and rated their skills as "very good", while about a third (30.77%) rated themselves as "excellent" and less than a sixth (15.38%) as "good".

Nearly half (48.08%) of the selected women reported that they had learned to comment or respond to social media posts and rated their skills as "very good", while less than a third (28.85%) rated themselves as "excellent" and less than a quarter (23.08%) as "good".

A little less than half (38.46%) of the selected women reported that they could create Instagram and Facebook stories to showcase their embroidery products and rated their skills as "excellent", while about a third (32.69%) rated themselves as "good" and less than a third (28.85%) as "very good".

A little less than half (38.46%) of the selected women reported that they could collaborate with other professionals through social media to trade and sell products and rated their skills as "excellent", while about a third (32.69%) rated themselves as "good" and less than a third (28.85%) as "very good".

Observation of the project worker

Throughout the project, the project worker noted that participants were keen to learn new embroidery stitches and techniques but that some found it difficult because of limited previous experience. Although they were keen to learn, learning basics was difficult for some. Moreover, participants had limited access to resources and materials, which made it difficult for them to practice and consolidate new skills. These findings indicate the necessity for training methods that are adapted to take into account participants' different levels of experience.

Outcome of the project

The project bore several positive fruits, such as increased embroidery expertise among the participants, who learned new stitches and methods. The acquisition of these skills increased their confidence, which allowed them to attempt new tasks. The project also empowered participants to earn income using their embroidery expertise, increasing their economic situation and helping their families. Furthermore, it preserved traditional embroidery techniques, ensuring that they would continue in future generations.

Recommendation for future projects

Based on the project's outcomes and the project worker's observations, several recommendations can be made for future projects:

- a) Future projects should prioritize collaboration with local organizations and academic institutions to leverage resources, expertise, and networks.
- b) A comprehensive training module should be developed to provide participants with a structured and progressive learning experience.
- c) Embroidery trainers and instructors should receive training and resources to enhance their teaching skills and subject matter expertise.
- d) Embroidery workshops and competitions should be organized to provide participants with opportunities for skill development, creativity, and socialization.

By adopting these recommendations, future projects can build on the successes of this initiative and provide rural women and adolescent girls with enhanced opportunities for embroidery skill development and empowerment.

Sustainability of the project

The sustainability of the project is a critical consideration to ensure that the project's outcomes several factors contribute to the project's sustainability:

- a) Participants have acquired embroidery skills and knowledge that can be applied in their daily lives, enabling them to continue learning and developing their skills.
- b) The project's collaborative approach has fostered partnerships between academic and CSR activities, which can be leveraged to support future initiatives.
- c) Participants have access to embroidery resources and materials, which can be used to support their continued learning and skill development.
- d) The project's design and approach can be replicated and scaled up in other rural areas, enabling the project's benefits to be extended to a wider population.

By considering these factors, the project's sustainability can be ensured, and its benefits can be maintained and enhanced over time.

Conclusion

This embroidery project was a comprehensive initiative aimed at promoting embroidery skills among rural women and adolescent girls. The project revealed that participants were enthusiastic about learning new embroidery stitches and techniques. The training sessions helped participants gain confidence in their embroidery skills and improve their overall embroidery abilities. The project demonstrated the effectiveness of collaborative efforts between academic activities in promoting embroidery skills among rural women and adolescent girls. The project's success can be attributed to the interactive and hands-on training approach, which enabled participants to learn and practice new embroidery skills. The project's outcomes have significant implications for the empowerment of rural women and adolescent girls. Acquiring embroidery skills, such as stitching, designing, and pattern-making, enables participants to enhance their economic prospects, improve their self-esteem, and contribute to the preservation of traditional embroidery techniques.

Bibliography

- Allstitch. (n.d.). The key skills and characteristics of a proficient embroiderer and quilter. Retrieved from <https://allstitch.com/blogs/embroidery-blogs/the-key-skills-and-characteristics-of-a-proficient-embroiderer-and-quilter>
- ApparelCN. (n.d.). *10 different types of embroidery with pictures*. Retrieved from <https://www.apparelcn.com/10-different-types-of-embroidery-with-pictures/>
- Choudhary, B. (2023, September 22). *Exploring the rich embroidery techniques of India*. Ekaya.in. <https://ekaya.in/blogs/listings/exploring-the-rich-embroidery-techniques-of-india#:~:text=Hand%20embroidery%20in%20India%20is%20deeply%20rooted%20in,cultural%20symbolism%2C%20and%20local%20resources%20of%20each%20region>.
- D'Source. (n.d.). Introduction | Traditional applique work - Pipli, Orissa. Retrieved from <https://www.dsource.in>
- Dastkari Haat Samiti. (n.d.). *The vibrant Lambani embroidery art*. Google Arts & Culture. Retrieved from <https://artsandculture.google.com/story/the-vibrant-lambani-embroidery-art-dastkari-haat-samiti/WQUR6eiNqsLhJw?hl=en>
- DGE. (n.d.). Merged file. Retrieved from <https://dge.gov.in>
- Embroiders Forum. (n.d.). *What is this type of embroidery called? A dive into appliqué & tackle twill*. Retrieved from <https://forum.embroideres.com/articles.html/articles/what-is-this-type-of-embroidery-called-a-dive-into-appliqu%C3%A9-tackle-twill-r340/>
- Guru, R., Rani, J., & Saini, U. (2023). *To study the Indian heritage of textile embroidery & creative design techniques process*. In *Techniques and Innovation in Engineering Research* (Vol. 5, pp. 158–171). B P International U K. https://www.researchgate.net/publication/368841299_To_Study_the_Indian_Heritage_of_Textile_Embroidery_Creative_Design_Techniques_Process
- India Census. (2024). Literacy rate of India 2024 - List of states & union territories by literacy rate. Retrieved from <https://indiacensus.net>

Indiagraphy. (n.d.). Gujarat's census - Population 2011-2024, sex ratio, literacy, religion, and more.

Retrieved from <https://indiagraphy.com>

Knot Your Type. (n.d.). The art of embroidery: From hobby to business. Retrieved from

<https://www.knotyourtype.in/blogs/blogs/the-art-of-embroidery-from-hobby-to-business>

Memeraki. (n.d.). *Sozni embroidery: A Kashmiri cultural heritage*. Retrieved from

<https://www.memeraki.com/blogs/posts/sozni-embroidery-a-kashmiri-cultural-heritage>

My Modern Met. (n.d.). *Learn about 17th-century embroidery technique: Thread painting*. Retrieved from

<https://mymodernmet.com/thread-painting/#:~:text=The%20technique%20originated%20with%2017th-century%20crewel%20embroidery%2C%20but,work%20of%20art%20or%20have%20an%20Impressionistic%20feel.>

NULM. (n.d.). Retrieved from <https://nulm.gov.in/>

Niharika, M., & Singh, M. K. (2020). *Women and development in India: Empowerment of women through skills development in Hazaribag district*. EPRA International Journal of Economic and Business

Review, 8(6). Retrieved from <https://eprajournals.com/IJES/article/7659>

Oh My Crafty. (n.d.). *The evolution of embroidery: From traditional to modern designs*. Retrieved from

<https://ohmycrafty.com/blogs/crafty-chronicles/the-evolution-of-embroidery-from-traditional-to-modern-designs>

Poray, D. (2019). *The fading art of Indian embroidery and its impact on luxury fashion*. Savannah College of Art and Design. Retrieved from <https://www.researchgate.net/>

Press Release IFMRA Page: Press Information Bureau (pib.gov.in). Retrieved from <https://pib.gov.in>

Sewguide. (n.d.). Hand embroidery stitches. Retrieved from <https://sewguide.com/hand-embroidery-stitches/>

Practical Embroidery. (n.d.). *Turkey work (or fringe stitch): Library of hand embroidery stitches*.

Retrieved from <https://practicaembroidery.eu/turkey-work/>

Skillshare. (n.d.). Modern embroidery designs, patterns for 2021 and beyond. Retrieved from

<https://www.skillshare.com/en/blog/modern-embroidery-designs-patterns-for-2021-and-beyond/>

Statistics Times. (n.d.). India sex ratio. Retrieved from <https://statisticstimes.com/demographics/country/india-sex-ratio.php>

Study IQ. (n.d.). Indian sex ratio 2024, NFHS-5 survey estimated sex ratio. Retrieved from <https://studyiq.com>

Skillshare. (n.d.). *Modern embroidery designs, patterns for 2021 and beyond*. Retrieved from <https://www.skillshare.com/en/blog/modern-embroidery-designs-patterns-for-2021-and-beyond/>

Swadesi. (n.d.). *Traditional Rajasthani Gota Patti craft*. Retrieved from <https://swadesi.com/gota-patti-craft/>

The Economic Times. (2023). India Skills Report 2023: Indian employable talent leaps from 46.2% to 50.3%. Retrieved from <https://economictimes.indiatimes.com>

Times of India. (2023). Retrieved from http://timesofindia.indiatimes.com/articleshow/101600783.cms?utm_source=contentofinterest&utm_medium=text&utm_campaign=cppst

The Voices. (n.d.). *Kantha embroidery: The quilted art of threads*. Retrieved from <https://medialit.in/thevoices/kantha-embroidery-the-quilted-art-of-threads/>

Utsavpedia. (n.d.). Himachal Pradesh's Chamba embroidery. Retrieved from <https://www.utsavpedia.com>

United Nations Development Programme. (2020). 0011079_APR2020_109173.pdf. Retrieved from <https://undp.org>

Utsavpedia. (n.d.). Zardozi embroidery: Traditional embroidery from Lucknow. Retrieved from <https://www.utsavpedia.com>

World Population Review. (2024). India population 2024 (Live). Retrieved from <https://worldpopulationreview.com>

Your Libaas. (n.d.). 10 traditional embroideries of India. Retrieved from <https://www.yourlibaas.com/blogs/fashion/10-traditional-embroideries-of-india>

Appendix

Appendix-I

Permission Letter

BARODA
Citizens Council

To,
Chandrik Rajdeep
Project Guide & Temp Asst. Professor

Subject: Approval of Action Project

Dear Sir,

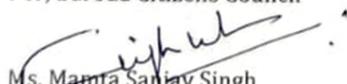
Thank you for your proposal regarding the Action Project titled "Empowering Urban Women through Skill Development using Embroidery Work." I am pleased to grant permission for this initiative under our NGO from 19th September 2024 to 31st December 2024 (thrice in a week).

Your project's focus on enhancing the employability and economic conditions of urban women in Vadodara is commendable. I believe this effort will have a meaningful impact on the communities you aim to serve.

Please keep us updated on the progress and any support you may need along the way. We look forward to the positive outcomes of your project.

Best wishes for a successful implementation!

For, Baroda Citizens Council

Ms. Manita Sanjay Singh

Executive Director

Registered Office : "CO-OPERATIVE HOUSE", 2nd Floor, Next to MC Donald, Nr. Manisha Chowkdi, Old Padra Road, Vadodara - 15, Gujarat - INDIA.
Registration No. Gujarat / 330 / Vadodara: Dated : 25/05/1966. Bombay Public Trust Act. 1950.No. F / 86 / Baroda. Dated : 25.05/1966.

FCRA No. 041960042 Dated : 09/08/2016. PAN No. AAATB1583H

Correspondence Address : "NIRMAL" 321 Abhishek Complex, Akshar Chowk. Old Padra Road, Vadodara - 390 020. Phone. : 0265 - 2350662, 2350286.
Mobile No. : +91 7990576688. E-mail : admin@barodacitizenscouncil.org Website : www.barodacitizenscouncil.org Facebook-bccbrd

Appendix- II

Consent Letter

સંમિત પત્ર

Department of extension and communication,
Faculty of family and community sciences,
The maharaja Sayajirao university of Baroda,
Vadodara - 390002- India

ભાગ લેનાર માટે નું સંમતિ પત્રક

ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ એક્સટેન્શન એન્ડ કમ્યુનિકેશન, ફેકલ્ટી ઓફ ફેમિલી એન્ડ કોમ્યુનિટી સાયન્સ, ધ મહારાજા સયાજીરાવ યુનિવર્સિટી ઓફ બરોડા, વડોદરા .સંસ્થા સંશોધનમાં માનવ સહભાગીઓના રક્ષણની પ્રથાને સમર્થન આપે છે .નીચેના આપેલ પ્રોજેક્ટ વિશેની માહિતી તમને પ્રોજેક્ટમાં ભાગ લેવા માંગો છો કે નહીં તે નક્કી કરવામાં મદદ કરશે.

અભ્યાસ નું શીર્ષક “એન એક્શન પ્રોજેક્ટ ઓન એમ્પોવેરિંગ અર્બન વુમન થ્રુ સ્કિલ ડેવલપમેન્ટ યુસિંગ એમ્પ્રોઇડરી વર્ક ઇન સિલેક્ટેડ એરિયા ઓફ વડોદરા”. અમે તમને એક્શન પ્રોજેક્ટનો ભાગ બનવા માટે આમંત્રિત કરીએ છીએ. આ પ્રોજેક્ટ માં સ્વેચ્છાએ ભાગ લેવા તમારી સહમતી માગીએ છીએ. અમે તમને ખાતરી આપીએ છીએ કે કોઈ વ્યક્તિગત વિગતોનો દુરુપયોગ કરવામાં આવશે નહીં. પૂરી પાડવામાં આવેલ માહિતીનો ઉપયોગ માત્ર શૈક્ષણિક હેતુ માટે જ કરવામાં આવશે. તમને પ્રોજેક્ટમાં ભાગ લેવા માટે સંમતિ આપવા વિનંતી કરવામાં આવે છે.

જો તમારી પાસે આ પ્રોજેક્ટને લગતા કોઈ વધુ પ્રશ્નો/ક્વેરી હોય, તો કૃપા કરીને ફોન અથવા ઈમેલ દ્વારા અમારો સંપર્ક કરો. નામ - ઈસ્મત ચારણીવાલા, (ismatcharniwala@gmail.com, 7567447816), કૃપા કરીને નીચેની જગ્યા પર તમારી સહી સાથે સૂચવો કે તમે સમજો છો કે પ્રોજેક્ટમાં શું સહભાગિતા શામેલ છે અને ભાગ લેવા માટે સંમત છો.

તમારી ભાગીદારી સ્વૈચ્છિક છે.

સહભાગીની સહ:

હું ઈસ્મત ચારણીવાલા

(પ્રોજેક્ટ વર્કર)

ડૉ. ચંદ્રિક રાજદીપ

(પ્રોજેક્ટ ગાઈડ)

APPENDIX III
Ethical Letter

Institutional Ethics
Committee for Human
Research
(IECHR)

FACULTY OF FAMILY AND COMMUNITY SCIENCES
THE MAHARAJA SAYAJIRAO UNIVERSITY OF BARODA

Ethical Compliance Certificate 2024-2025

This is to certify Ms. Ismat I. Charniwala study titled; "An Action Project on Empowering Urban Women through Skill Development using Embroidery Work in selected area of Vadodara." from Department of Extension and Communication has been approved by the Institutional Ethics Committee for Human Research (IECHR), Faculty of Family and Community Sciences, The Maharaja Sayajirao University of Baroda. The study has been allotted the ethical approval number IECHR/FCSc/M.Sc./10/2024/14.

Komal

Prof. Komal Chauhan
Member Secretary
IECHR

Mini Sheth

Prof. Mini Sheth
Chairperson
IECHR

Chair Person
IECHR
Faculty of Family & Community Sciences
The Maharaja Sayajirao University of Baroda

APPENDIX IV
Covering Letter for Tool validation

**DEPARTMENT OF EXTENSION AND COMMUNICATION
FACULTY OF FAMILY AND COMMUNITY SCIENCES
THE MAHARAJA SAYAJIRAO UNIVERSITY OF BARODA, VADODARA**

To,
Respected Madam, Sir

Subject: Request for Validation of Reaction Scale for Action Project

---

Respected Sir/Madam,

I am Ms. Ismat Charniwala, a postgraduate student in the Department of Extension and Communication, Faculty of Family and Community Sciences, The Maharaja Sayajirao University of Baroda, Vadodara.

I am currently undertaking an action project titled “**Empowering Urban Women through Skill Development Using Embroidery Work in Selected Areas of Vadodara.**” The project’s objectives are:

1. To make a profile of Urban Women
2. To impart skill based training through embroidery work to urban women leading to income generation
3. To Train urban women on marketing & e-marketing of products for stitching.
4. To seek feedback on skill based training from Urban Women.

Tools Developed for the Study:

To meet the objectives of the project, the following tools have been prepared:

- **Feedback Form**
- **Reaction Scale**
- **Evaluation Form**

Purpose of Validation:

I am seeking validation of the attached tools concerning:

1. **Content Validity** – To ensure the questions align with the Studies objective.
2. **Response System** – To verify that the structure and options are appropriate for the target group.

Your expert evaluation and suggestions will greatly enhance the quality and effectiveness of the tools used in this project.

Thank you for your valuable time and guidance.

Yours faithfully,

Project Worker
Ms. Ismat Charniwala

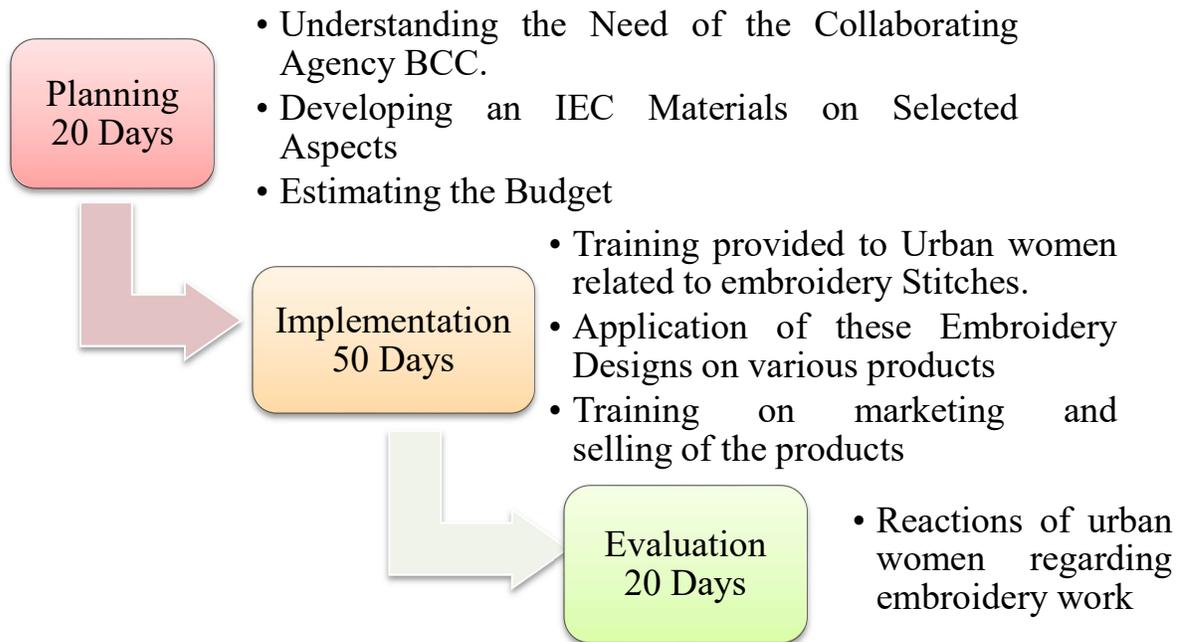
Project Guide
Dr. Chandrik Rajdeep

APPENDIX V

- a. Time plan of the project**
- b. List of Participants of training**

APPENDIX V

a. Time plan of the project

b. List of Participants of training

1. List of Participants of Samyala Group

Sr. No.	Participants Name
1.	Chauhan Amisha Rajibhai
2.	Chuhan Bhumika prafulbhai
3.	Parmar Mansi
4.	Malek Aarzoo
5.	Parmar Anitaben Rameshbhai
6.	Gohil jayshree Harshadbahi
7.	Saiyed Sejin banu. M. Salim
8.	Nayana Rakesh kumar padhiyar
9.	solanki naina
10.	padhyar naina
11.	Permar vasantiben
12.	nirali Permar
13.	Gohil Lata
14.	Urvashi Padhyar
15.	Rukasr malek
16.	Unniti Parmar
17.	Bhumika chavhan
18.	Anita permar kamleshbhat
19.	Priyanka chavda Anilbhai
20.	saiyad Asma
21.	Permar Deepika
22.	Chetna
23.	Kamini
24.	Tara Permar
25.	Saiyada Saahin
26.	Dharmista Permar
27.	vanand Vaishnavi
28.	Padhyar Jharna
29.	Samij saiyyad
30.	Saiyyad muskan
31.	Malek Fizza
32.	Saiyyad naziya
33.	Saiyyad ruksana
34.	jaya bharwad
35.	gohil bharti

2. List of Participants of Kalali Group

Sr. No.	Participants Name
1	Roshni dabhi
2	Rinkal Mali
4	Usha Mali
5	Meena ben sanjaibhai
6	Sneha lallan yadav
7	Swarup luhar
8	Mari hetal
9	Komal dabhi deneshbhai
10	Sushma ashokbhai tapre
11	Maari bhumi
12	Permar bhumi
13	Priti Chavhan
14	Shreya bariya
15	Priti mali
16	Maari shardhaa dineshbhai

APPENDIX VI

Implementation and Evaluation Plan of the Project

APPENDIX VI

Day wise Time Plan

50 days

Date: 21/09/2024 to 31/12/2024

Sr. No.	Planning	Days
1	To make a profile of women and make groups as applicable and give introduction of various embroidery stitches to rural women	21/09/2024 – 23/09/2024
2	To teach different embroidery stitches to rural women Such as (Back, Running, Cross, chin, Long & short stitches)	26/09/2024 - 30/09/2024
3	Teaching how to apply these stitches on various type of Products	1/10/2024 - 15/10/2024
4	Teaching them modern stitches used while doing Embroidery such as (Featherstitch, Blanket Stitch, Shadow stitch etc.)	16/10/2024 - 25/10/2024
5	Teaching how to apply these stitches on various Designs such as (Floral Designs, Natural Designs, and Geometric Designs etc.)	26/10/2024 15/10/2024
6	Application of these Embroidery Designs on various products such as (Pendants, Bag, Bookmarks, Bracelet).	16/10/2024 - 20/12/2024
7	Training on marketing and selling of the products	21/12/2024 - 30/12/2024

APPENDIX VII

- a. Attendance of Samyala Group**
- b. Attendance of Kalali Group**

APPENDIX-VIII
IEC MATERIALS

- a) Brochure**
- b) Flipbook**
- c) Booklet**
- d) E- Module**

a) Brochure

Department Of Extension and Communication
Faculty of family and community science
The Maharaja Sayajirao University of Baroda, Vadodara.

Project Worker: Ismat Charniwala
(Sr. M.Sc.)

Guide: Mr. Chandrik Rajdeep
(Temp. Assist. Professor)

(Prog. of Fashion and Communication, FCT)

શબ્દકોષ

• એડહેસિવ(ચોટાડો) - વસ્તુઓ અથવા સામગ્રીને એકસાથે ચોટાડવા માટે વપરાતો પદાર્થ; ગુંદર.

• સ્ટેબિલાઇઝર - તમારા ફેબ્રિક સ્થિર રહે અને તમારા ટાંકા સુધડ દેખાય તેની ખાતરી કરવા માટે સ્ટેબિલાઇઝર્સ હેન્ડ એમ્બ્રોઇડરીમાં આવશ્યક છે.

• ફ્યુઝિબલ - ફ્યુઝિબલ સ્ટેબિલાઇઝર (જેને ઇન્ટરફેસિંગ કહેવાય છે) સિલાઇ પ્રોજેક્ટ્સમાં સૌથી સામાન્ય છે, પરંતુ તે પ્રમાણભૂત ભરતકામ માટે ઉત્તમ છે.

• એમ્બિલિશમેન્ટ(શણગાર) - બીજી વસ્તુને વધુ સુંદર અથવા રસપ્રદ બનાવવા માટે કંઈક ઉમેરવું.
• સ્પિનપ: કાતર વડે કંઈક કાપવા માટે, સામાન્ય રીતે નાના, ઝડપી કટ સાથે.

• હૂપ્સ: એમ્બ્રોઇડરી હૂપ અથવા (અગાઉની) ખંજરી ફેમમાં કેન્દ્રિત ગોળાકાર અથવા લંબગોળ રિંગ્સની જોડી હોય છે. મોટા રિંગમાં કડક ઉપકરણ હોય છે, સામાન્ય રીતે મેટલ સ્કૂના સ્વરૂપમાં.

• બેકિંગ અને બેકિંગ ફેબ્રિક - બેકિંગ એ સામગ્રીની એક શીટ છે જે તમે ભરતકામ કરી રહ્યાં છો તે ફેબ્રિક સાથે હૂપ અને એમ્બ્રોઇડરી કરવામાં આવે છે. આ સામગ્રી સ્ટેબિલાઇઝર તરીકે કામ કરે છે, ભરતકામ પ્રક્રિયા દરમિયાન ફેબ્રિક અને ટાંકાઓને ટેકો આપે છે.

• ટિચર-અવે - ટીચર-અવે સ્ટેબિલાઇઝર કટ-અવે જેવું જ છે; તેમને ફેબ્રિકના આગળના ભાગમાં લાગુ કરો. જ્યારે સમાપ્ત થાય ત્યારે ટીચર-અવે સ્ટેબિલાઇઝરને દૂર કરો.

• ક્વિલ્ટિંગ: ક્વિલ્ટિંગ એ કાપડના બે કે વધુ પડને કપાસના સ્તર સાથે સિલીને બનાવેલ હસ્તકલા છે, જેનો ઉપયોગ યાદર, બેગ, કોટ વગેરે બનાવવા માટે થાય છે.

• લૂપ: લૂપ એમ્બ્રોઇડરી એ ભરતકામનો અનોખો પ્રકાર છે, જેમાં સોયના બદલે ચાર્નના લૂપ્સનો ઉપયોગ કરીને જટિલ ડિઝાઇન બનાવવામાં આવે છે.

• એપ્લીક(શણગારવું) - એપ્લીક એમ્બ્રોઇડરી ફેબ્રિકથી ડિઝાઇન ભરીને તેની ધારને ક્લિનિશિંગ ટાંકાથી પૂરી કરતી શ્રેષ્ઠ ટેકનિક છે. આ ટાંકા કિનારી છુપાવી શકે છે અથવા તેને હળવી ફેંગી દર્શાવે વધુ આભા આપી શકે છે, જેનાથી ડિઝાઇનને અનન્ય રૂપ મળે છે.

• પાણી-દ્રાવ્ય - પાણીમાં દ્રાવ્ય સ્ટેબિલાઇઝર અશ્વ-દૂર જેવું કામચલાઉ છે, પરંતુ સામગ્રીને ફાડવાને બદલે, સ્ટેબિલાઇઝર પાણીમાં ઓગળી જાય છે.

• હેમિંગ - સીવણમાં હેમ એ કપડાને સમાપ્ત કરવાની પદ્ધતિ છે, જ્યાં કાપડના ટુકડાની ધારને ફોલ્ડ કરીને સીવવામાં આવે છે જેથી ફેબ્રિકને ગૂંચવવામાં ન આવે અને કપડામાં ટુકડાની લંબાઈને સમાયોજિત કરવામાં આવે, જેમ કે સ્લીવના અંતે અથવા નીચે. કપડાના.

• એનિમલ મોટિફ્સ - "એનિમલ મોટિફ્સ"નો અર્થ છે પ્રાણીઓના આકારો અથવા ડિઝાઇન-સ. આ મોટિફ્સ કલા, હસ્તકલા, અને ડિઝાઇનમાં, જેમ કે કપડાં, દાગીના, અને ઘર સજાવટમાં વ્યાપક રીતે જોવા મળે છે. આ ડિઝાઇનોમાં પ્રાણીઓના આકારો, ચિત્રો, અથવા પ્રતિકોનો સમાવેશ થાય છે, જે વિવિધ સંસ્કૃતિઓમાં અલગ અર્થ ધરાવે છે.

• ફીક્ષોર્મ ભરતકામ - "ફીક્ષોર્મ એમ્બ્રોઇડરી" એ ભરતકામની એવી શૈલી છે, જે કોઈ નિશ્ચિત પેટર્ન કે ડિઝાઇન સુધી મર્યાદિત નથી. આ શૈલી કલાકારને વિવિધ ટાંકા અને ટેકનિકોનો ઉપયોગ કરીને અનન્ય અને સ્વતંત્ર ડિઝાઇનો બનાવવાની છૂટ આપે છે. તેની સર્જનાત્મકતા કલાત્મક અને વ્યક્તિગત નમૂનાઓમાં ફેરવાઈ શકે છે.

• વ્હાઇટવર્ક - વ્હાઇટ વર્ક એમ્બ્રોઇડરી એ સફેદ કપડા પર સફેદ દોરા વડે કરવામાં આવતી ઝીણી નાજુક ભરતકામ છે, જેમ કે ટેબલ લેનિન, વેડિંગ ગાઉન, રૂમાલ વગેરે પર જોવામાં આવે છે

• રેડવર્ક - રીડ વર્ક એમ્બ્રોઇડરી એ રીડ ગ્રેડ વડે કરવામાં આવતી સુંદર નાજુક ભરતકામ છે. રેડવર્ક ડિઝાઇનમાં ઘણીવાર બાળકો, રમકડાં અને પ્રાણીઓ, રસોડાનાં વાસણો અને પછીના રાજ્ય પક્ષીઓ અને ફૂલો દર્શાવવામાં આવ્યાં હતાં. સ્ટેમ સ્ટીચ, સાટિન સ્ટીચ અને ફેન્ય ગાંઠ લોકપ્રિય છે.

1

ડિજિટલ માર્કેટિંગ

ડિજિટલ માર્કેટિંગને કારણે હવે દરેક લોકો જેમની પાસે મોબાઇલ અને ઇન્ટરનેટ છે તેઓ ઓનલાઇન મફત અથવા પૈસા ખર્ચ કરીને માર્કેટિંગ કરી શકે છે. ડિજિટલ માર્કેટિંગ એક એવો વિષય છે જેના વિશે હવે દરેક લોકોએ જાણવું જરૂરી છે, જેમાં મોટા બિઝનેસ મેન અને એવા વ્યક્તિ જેમનો ધંધો હજુ નાના સ્તર પર છે તેમનો પણ સમાવેશ થાય છે.

તમારા વ્યવસાયને
આગલા સ્તર પર
લઈ જાઓ....

ડિજિટલ માર્કેટિંગ કેમ જરૂરી છે?

અત્યારે લોકો પોતાનો વધારે સમય મોબાઇલ અને કમ્પ્યુટરમાં પસાર કરે છે અને ઇન્ટરનેટનો ખૂબ વધારે ઉપયોગ કરે છે. ઇન્ટરનેટ ઉપર તમને બધા જ પ્રકારના અને પોતાની જુદી-જુદી પસંદગી ધરાવતા લોકો જોવા મળે છે.

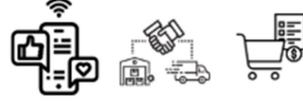

આ કારણે તમારે પોતાનું પ્રોડક્ટ કે સર્વિસ કેવા લોકો સુધી પહોંચાડવું છે એ તમે નક્કી કરી શકો છો અને પોતાના માર્કેટિંગ બજેટને સાચી દિશામાં ઉપયોગ કરી શકો છો. ડિજિટલ માર્કેટિંગમાં યોગ્ય લોકો સુધી પોતાની પ્રોડક્ટ કે સર્વિસ પહોંચાડવા માટે પરિણામના આંકડા મળે છે જેના દ્વારા તમે પોતાના ખર્ચને યોગ્ય રીતે ઉપયોગ કરીને પોતાની ડિજિટલ માર્કેટિંગ રીતને વધુ સુધારી શકો છો. ડિજિટલ માર્કેટિંગમાં તમે આહકો પાસેથી વિચલ-ટાઇમમાં ફીડબેક લઈ શકો છો અને પોતાના પ્રોડક્ટ કે સર્વિસમાં સુધારા કરીને તેને વધુ સારું બનાવી શકો છો.

ડિજિટલ માર્કેટિંગ માટે જરૂરી વસ્તુઓ

- 01 ડિજિટલ માર્કેટિંગ કરવા માટે તમારી સૌથી પહેલા પોતાના લક્ષ્યો નક્કી કરવા. જેમ કે સેલ્સ, લીડ્સ, બ્રાન્ડિંગ વગેરે.
- 02 તમારે કેવા લોકો અથવા પોતાના પ્રોડક્ટ કે સર્વિસને પહોંચાડવું છે.
- 03 તમે જે પણ સામગ્રી બનાવો જેમ કે વિડિયો, પોસ્ટ વગેરે તો તેમાં વધારે સારી ક્વોલિટીની વેલ્યુ હોવી જોઈએ.
- 04 હવે પોતાના પ્રોડક્ટ કે સર્વિસને કયા માધ્યમ દ્વારા પહોંચાડવું છે એ પણ તમારે જાણવું જરૂરી છે.

ડિજિટલ માર્કેટિંગના પ્રકાર

- સર્ચ એન્જિન ઓપ્ટિમાઇઝેશન (SEO)
- કન્ટેન્ટ માર્કેટિંગ
- સોશિયલ મીડિયા માર્કેટિંગ (SMIM)
- પે પર ક્લિક માર્કેટિંગ (PPC)
- અફિલિએટ માર્કેટિંગ
- નેટિવ જાહેરાતો
- ઇન્ફલુએન્સર માર્કેટિંગ
- માર્કેટિંગ ઓટોમેશન
- ઈમેલ માર્કેટિંગ
- મોબાઇલ માર્કેટિંગ

ડિજિટલ માર્કેટિંગ દ્વારા પૈસા કેવી રીતે કમાવવા

- 01 ડિજિટલ માર્કેટિંગ કરવા માટે તમારી સૌથી પહેલા પોતાના લક્ષ્યો નક્કી કરવા. જેમ કે સેલ્સ, લીડ્સ, બ્રાન્ડિંગ વગેરે.
તમારે કેવા લોકો અથવા પોતાના પ્રોડક્ટ કે સર્વિસને પહોંચાડવું છે.
- 03 તમે જે પણ સામગ્રી બનાવો જેમ કે વિડિયો, પોસ્ટ વગેરે તો તેમાં વધારે સારી ક્વોલિટીની વેલ્યુ હોવી જોઈએ.
- 04 હવે પોતાના પ્રોડક્ટ કે સર્વિસને કયા માધ્યમ દ્વારા પહોંચાડવું છે એ પણ તમારે જાણવું જરૂરી છે.

ઈમેલ માર્કેટિંગ (Email Marketing)
ઈમેલ માર્કેટિંગમાં ઈમેલ દ્વારા આહકો સુધી પહોંચવામાં આવે છે અને પોતાના પ્રોડક્ટનું વેચાણ કરવાનું હોય છે. ઈમેલ દ્વારા આહકોને પોતાની સાથે જોડી રાખવા પડે છે જેથી દર નવા પ્રોડક્ટનું વેચાણ વધારી શકાય છે. ઈમેલ દ્વારા ફ્રી કન્ટેન્ટ પણ આપવામાં આવે છે જેથી આહકો તે ફ્રી કન્ટેન્ટ મેળવવા માટે ઈમેલ સબસ્ક્રિપ્શન ચાલુ રાખે છે.

ડિજિટલ માર્કેટિંગના પ્રકાર

સર્ચ એન્જિન ઓપ્ટિમાઇઝેશન (SEO) સર્ચ એન્જિન ઓપ્ટિમાઇઝેશન એક પ્રોસેસ છે જેના દ્વારા વેબસાઇટની ક્વોલિટી સુધારીને તેને સર્ચ એન્જિનમાં ટોપમાં રેન્ક કરવામાં આવે છે જેથી તે વેબસાઇટને લગતી કોઈ પણ વસ્તુ લોકો ગૂગલ કે અન્ય સર્ચ એન્જિનમાં સર્ચ કરે તો તેમને તે વેબસાઇટ સૌથી ઉપર દેખાઈ શકે.

સોશિયલ મીડિયા માર્કેટિંગ (Social Media Marketing): સોશિયલ મીડિયા પ્લેટફોર્મ દ્વારા પોતાના પ્રોડક્ટને પ્રમોટ કરવાની રીતને સોશિયલ મીડિયા માર્કેટિંગ કહેવાય છે. સોશિયલ મીડિયા માર્કેટિંગ દ્વારા તમે અલગ-અલગ સોશિયલ મીડિયા પ્લેટફોર્મ પર પોતાનું અથવા પોતાની બ્રાન્ડનું પેજ બનાવો છો અને લોકોને ફ્રીમાં કન્ટેન્ટ આપીને વધારે લોકો સુધી પહોંચો છો અને ત્યારબાદ લોકો તમારા સોશિયલ મીડિયા પ્રોફાઇલ દ્વારા તમારા પ્રોડક્ટ સુધી પહોંચે છે.

ઇન્ફલુએન્સર માર્કેટિંગ (Influencer Marketing)
ઇન્ફલુએન્સર માર્કેટિંગમાં એવા લોકો દ્વારા આપણે પોતાનું પ્રોડક્ટ પ્રમોટ કરાવવું પડે છે જેના ધણા વધારે ફોલોવર્સ છે અથવા તેઓ ઈન્સ્ટ્રી એક્સપર્ટ પણ છે. તેમનો પ્રભાવ ઇન્ટરનેટની દુનિયામાં હોવો જોઈએ.

આપણે આવા વધારે ફોલોવર્સ ધરાવતા લોકોને પૈસા આપીને પોતાનું પ્રોડક્ટ પ્રમોટ કરાવી શકીએ છીએ.

ડિજિટલ માર્કેટિંગ પ્લેટફોર્મ

- બ્લોગ પોસ્ટ
- પોડકાસ્ટ
- ઇન્ફોગ્રાફિક્સ
- ઈ-બુક
- વિડિયો

Project Worker: Ismat Charniwala (Sr. MSc)

Project Guide: Mr. Chandrik Rajdeep (Temp. Assist. Professor) (Prog. of Fashion and Communication, FCT)

2

b) Flipbook

1

Department Of Extension and Communication
Faculty of family and community science
The Maharaja Sayajirao University of Baroda
(Vadodara)

NAME:

Ismat I. Charniwala
(Sr. MSc)

GUIDE:

Mr. Chandrik Rajdeep
(Temp. Assist. Professor)
(Prog. of Fashion and Communication, FCT)

YEAR:

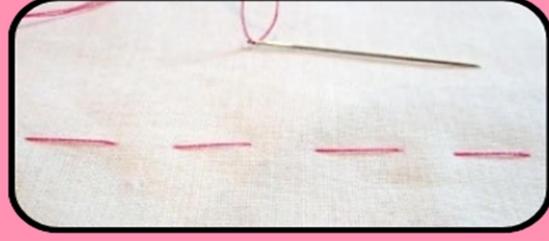
2025

2

ભરતકામ
ટાંકા

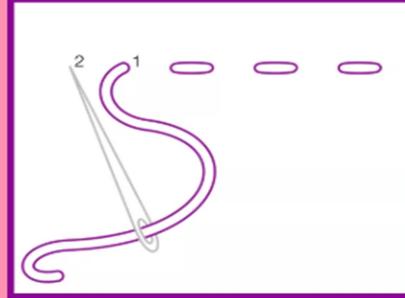
1. રનિંગ સ્ટીચ

- રનિંગ સ્ટીચ (દોડવું) એ ભરતકામમાં ઉપયોગ થતો સરળ અને મૂળભૂત ટાંકો છે.
- ટાંકાની કામ કરવાની પ્રક્રિયામાં કાપડમાં સોય દાખલ કરવી અને તેને નાના અંતરે બહાર કાઢવાનું સમાવેશ થાય છે.
- ભરતકામની આકર્ષક રચના બનાવવા માટે તમે વિવિધ રંગીન ડોરાઓનો ઉપયોગ કરી શકો છો.

કેવી રીતે સીવવું :

1. ભરતકામ માટે, ૧૨ થી ૧૪ ઇંચ લાંબો ડોરો કાપો અને તેને ભરતકામની સોયમાંથી પસાર કરો. બીજા છેડે ગાંઠ બાંધો.

2. સોયને કાપડના પાછળના ભાગમાંથી ઉપરની તરફ રાખો અને જમણા છેડે આગળની તરફ લઈ જાઓ (૧).

3. (1) થી દૂર, ટાંકાની લંબાઈના અંતરે, પાછળથી નીચે (2) પર સોય દાખલ કરો.

4. તે જ રીતે ટાંકવાનું ચાલુ રાખો, જ્યાં સુધી તમે તમારી લાઇનના અંત સુધી ન પહોંચો.

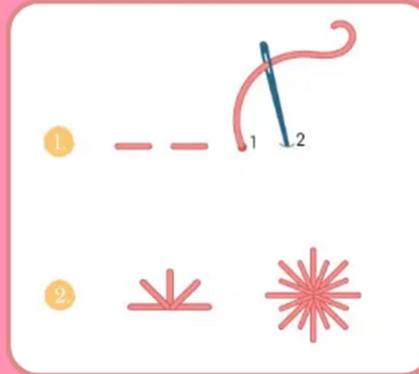
2. સીધો ટાંકો.

1. જૂથમાં ગોઠવાયેલા સીધા ટાંકાઓનો ઉપયોગ કરીને તમે સરળ પાંદડા અને ફૂલોની રચના બનાવી શકો છો. આ ટાંકા ટેક્સચર (કાપડનું પોત) ઉભું કરવા માટે પણ અસરકારક છે. તમે કાપડ પર ફીસ્ટાઈલ ટાંકાકામ કરી શકો છો, જે અસંખ્ય વિવિધ રચનાઓ સર્જવા માટે મદદરૂપ થાય છે.
2. સીધા ટાંકાનો ઉપયોગ પશુ પ્રભુત્વ (એનિમલ મોટિફ્સ) માટે ફર સ્ટીચ બનાવવા માટે પણ થઈ શકે છે, અને ફીલ ઉભું કરવા માટે તેને વિખૂટા કરીને લગાવી શકાય છે. સીધા ટાંકાને બીજા ટાંકા તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે.

કેવી રીતે સીવવું :

1. કાપડ માંથી સોય અને ડોરાને (૧) પર ઉપર લાવો.

2. સોયને (૨) પર પાછી અંદર દાખલ કરો અને સીધી રેખા બનાવો.

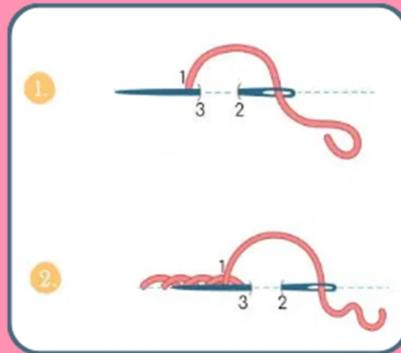
3. આઉટલાઇન ટાંકો

1. આઉટલાઇન ટાંકો, જેને થ્રેડ-અપ સ્ટેમ ટાંકા તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે, તે સ્ટેમ ટાંકાને ઘણો મળતો આવે છે.
2. આઉટલાઇન ટાંકાનો ઉપયોગ તમારા ડિઝાઇનને સ્પષ્ટ અને આકર્ષક બનાવવા માટે થાય છે. સામાન્ય રીતે, આ ટાંકા ડિઝાઇનની બાહ્ય કિનારીઓ પર કરવામાં આવે છે. તે પાંદડીઓ, ફૂલો અને અન્ય આકૃતિઓને વધુ સ્પષ્ટ અને ઉઠાવ આપવા માટે સહાયક સાબિત થાય છે.

કેવી રીતે સીવવું :

1. કાપડમાંથી સોય અને ડોરાને (૧) પર ઉપર લાવો.

2. સોયને કાપડમાં જમણી બાજુએ (૨) દાખલ કરો, ત્યારબાદ તેને પહોળાઈમાં પાછી દાખલ કરો અને ટાંકા (૩) થી થોડા સમય પહેલા જ ઉપર કાઢો.

3. ટાંકા લાઇનના ડાબા છેડાથી શરૂ કરો.

4. વ્હીપ ટાંકો

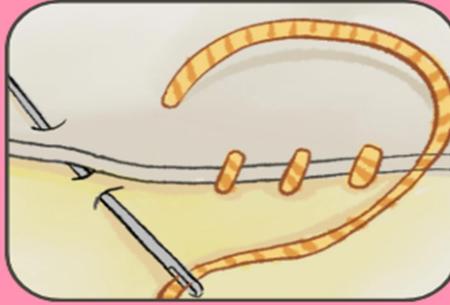

- વ્હીપ ટાંકો એક સરળ અને સંતોષકારક ટાંકો છે, કારણ કે તે ઝડપી અને સરળ છે.
- ટૂંકા અને ત્રાંસા ટાંકોનો ઉપયોગ હેમિંગ (વાળેલા કાપડ) માટે થાય છે, કારણ કે જ્યારે હેમ પર કરવામાં આવે છે, ત્યારે તે લગભગ અદ્રશ્ય રહે છે.

કેવી રીતે સીવવું :

1. સોયને નીચેથી કાપડની ટોચ પર લાવો જેથી ગાંઠ છુપાઈ જાય.

2. પછી, સોયની ટોચને કાપડની બે ધારમાં લગભગ 1/2" ત્રાંસે, તમારા મૂળ બહાર નીકળવાના બિંદુની ઉપર-જમણી બાજુએ દાખલ કરો.

3. પછી, સોયની ટોચને કાપડની બે ધારમાં લગભગ 1/2" ત્રાંસે, તમારા મૂળ બહાર નીકળવાના બિંદુની ઉપર-ડાબી બાજુએ દાખલ કરો.

4. હેરપિન પોલ જેવી દેખાતી સીમ બનાવવા માટે આ પદ્ધતિ (કર્ણ-જમણે, ત્રાંસે-ડાબે) ચાલુ રાખો.

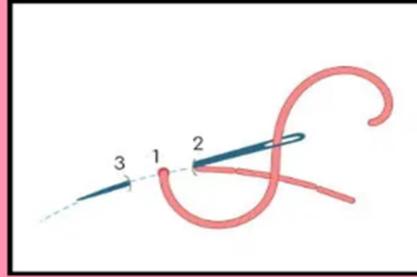
5. બેક ટાંકો

- બેક ટાંકો એક ઉપયોગી અને સરળ ભરતકામ ટેકનિક છે, જે સામાન્ય રીતે જમણેથી ડાબે ચલાવવામાં આવે છે.
- તે સીમની સહી લાઇન, ટેક્સચર અને અક્ષરોને મજબૂત બનાવવા માટે ઉપયોગી છે.
- સુંદર દેખાવ માટે ટાંકાઓ વચ્ચે સમાન અંતર જાળવી રાખવું મહત્વપૂર્ણ છે.

કેવી રીતે સીવવું :

1. કાપડ માંથી સોય અને ડોરાને (૧) પર ઉપર લાવો.

2. સોયને જમણી (૨) પહોળાઈએ દાખલ કરી અને ત્યારબાદ ડોરાની ડાબી (૩) પહોળાઈ સુધી ટાંકા કરો.

(નોંધ: તમે ટાંકા લેવાની રેખાના જમણા છેડાથી શરૂ કરશો.)

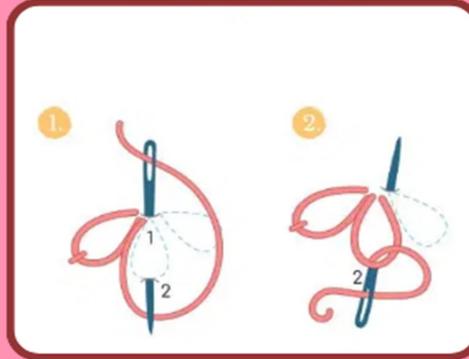
6. લેઈઝી ડેઈઝી સ્ટિચ

1. લેઈઝી ડેઈઝી ભરતકામમાં ફૂલો બનાવવા માટેનો સૌથી સરળ ટાંકો છે.
2. આ ટાંકો ખૂણાના ભાગે ચેઈન સ્ટિચ જેવી રીતથી કરવામાં આવે છે.
3. તે ફૂલો માટે ગોઠવાયેલા લૂપ અથવા પાંદડા માટે વ્યક્તિગત રીતે ઉપયોગમાં લેવાય છે.

કેવી રીતે સીવવું :

1. સોય અને દોરાને (૧) પર ઉપર લાવો. તે જ સ્થળે પાછા દાખલ કરો અને (૨) પર ઉપર કરો.

2. (૨) પર સોયની નીચે કામ કરતા દોરાને લુપ (ગાળો) કરો. દોરાને છેક સુધી ખેંચો અને કામ કરતા ડોરા હેઠળ સ્નગ લુપ(ગાળો) બનાવો.

3. સુરક્ષિત કરવા માટે સોયને (૨) ની ખૂબ નજીક નીચે દાખલ કરો. લૂપ્સ (ગાળો) ને જોડીને સંપૂર્ણ ફૂલ બનાવી શકાય.

7. સાકળી ટાંકો

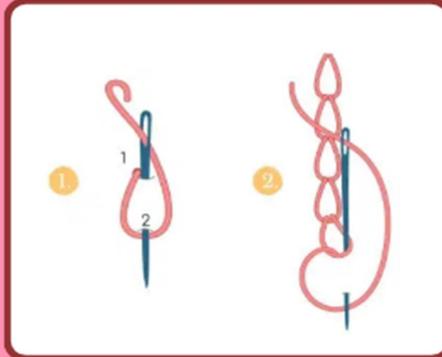

- સાકળી ટાંકો એ સરળ ટાંકો છે . તે સાંકળ જેવો દેખાવ આપે છે.
- સાકળી ટાંકો એ સૌથી જૂના મા જુનો જાનીતો ટાંકો છે, જેનો ઉપયોગ વિવિધ સંસ્કૃતિઓમાં થાય છે. સામાન્ય રીતે, તે ડાબેથી જમણા માર્ગને અનુસરે છે.

કેવી રીતે સીવવું :

1. સોય અને ડોરાને (૧) પર ઉપર લાવો. તે જ જગ્યાએ દાખલ કરો અને (૨) પર ઉપર કરો.

2. તમે આમ કરશો ત્યારે સોયની નીચે (૨) પર કામ કરતા ડોરાને લુપ(ગાળો) કરો.

3. ડોરાની નીચે સ્તંભ લુપ(ગાળો) બનાવવા માટે ડોરાને બધી રીતે ખેંચો.

4. (૨) પર સોય દાખલ કરીને અને કામ કરતા ડોરાને સોયની નીચે લુપ(ગાળો) કરીને ફરીથી આગળ ટાંકા લાવીને આ પ્રક્રિયાનું પુનરાવર્તન કરો.

8. સ્ટેમ ટાંકો

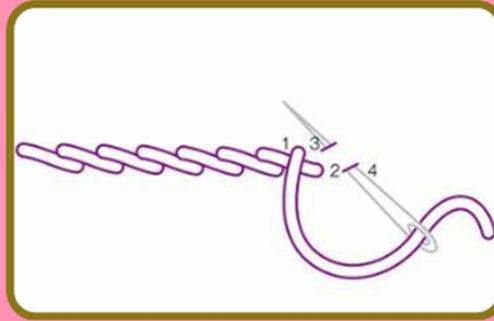

- સ્ટેમ સ્ટીચ એ સૌથી સામાન્ય અને મૂળભૂત ભરતકામના ટાંકા છે. તેનો ઉપયોગ સપાટીની ભરતકામ, ફ્રીફોર્મ ભરતકામ, વ્હાઇટવર્ક, રેડવર્ક અને વધુમાં વારંવાર થાય છે.
- આ ટાંકો એક પાતળી રેખા બનાવે છે અને તેનો ઉપયોગ એમ્બ્રોઇડરી કરેલા આકારની રૂપરેખા બનાવવા, ફૂલ અને છોડની ઢાંડીઓ બનાવવા માટે થઈ શકે છે.

કેવી રીતે સીવવું :

1. (1) પર સોય દાખલ કરીને શરૂ કરો અને ડોરાને ઉપર લાવો.

2. સોયને ઉપર ફેરવો અને સોયને (2) થી (3) સુધી દાખલ કરો. નોંધ કરો કે (3) એ (1) અને (2) નું મધ્ય છે.

3. સોયને ઉપર લાવો અને (3) નો નિર્દેશ કરો અને ડોરાને ઉપર ખેંચો.

4. ફરીથી સોયને ફેરવો અને (4) પર (5) પર દાખલ કરો.

5. બાકીની પેટર્નમાં આ રીતે જ કામ કરવાનું ચાલુ રાખો.

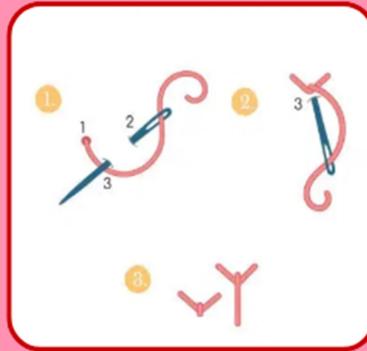
9. ફલાય ટાંકો

- ફલાય ટાંકો એક સરળ ટાંકો છે.નામ સૂચવે છે તેમ, તે 'Y' જેવું લાગે છે. ફલાય ટાંકા ને Y ટાંકો અથવા ઓપન લૂપ(ગાળો) ટાંકો તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે
- ફલાય ટાંકા ની આડી, ઊભી અથવા વળાંકમાં ઘણી બધી ડિઝાઇન(આકૃતિ) સમાવી શકાય છે.

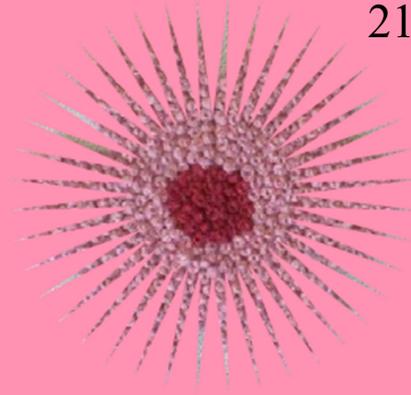
કેવી રીતે સીવવું :

1. સોય અને ડોરાને (૧) પર ઉપર લાવો. (૨) પર દાખલ કરો અને (૩) પર બેકઅપ લો.

2. તમે આમ કરો ત્યારે, (૩) પર સોયની નીચે લુપ વર્કિંગ થ્રેડ સુરક્ષિત કરવા માટે સોયને (૩) ની ખૂબ જ નજીકથી નીચે દાખલ કરો.

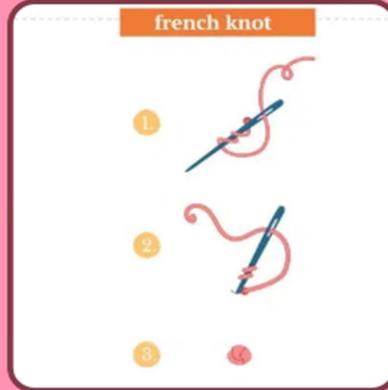
10 ફેન્ચ ગાંઠ ટાંકો

- આ સ્ટીચનો ઉપયોગ નાના ફૂલો કરવા માટે અથવા નાના વર્તુળો અને ફૂલોના કેન્દ્રમાં ભરવા માટે ભરવાના ટાંકા તરીકે થઈ શકે છે.
- ઘણી નજીકથી કરવામાં આવેલ ફેન્ચ નોટ્સ 'વૂલી' દેખાવ આપી શકે છે અને તેનો ઉપયોગ ટેક્સચર(રચના) માટે થઈ શકે છે.

કેવી રીતે સીવવું

1. કાપડમાંથી સોય અને ડોરાને (૧) પર ઉપર લાવો. સોયની આસપાસ (આગળથી પાછળ) ડોરાને બે વખત લપેટો.

2. ડોરાને ખેંચીને પકડી રાખો અને સોયને (૧) ની ખૂબ જ નજીક પાછી દાખલ કરો. ડોરાને તંગ રાખવાનું ચાલુ રાખો.

3. વીંટાળેલા ડોરાને કાપડ તરફ નીચે સરકાવો અને સોયને છેક પાછળની તરફ ખેંચો- જે કાપડની ટોચ પર ફેન્ચ નોટ બનાવે છે.

11 સ્પાઈડર વ્હીલ ટાંકો

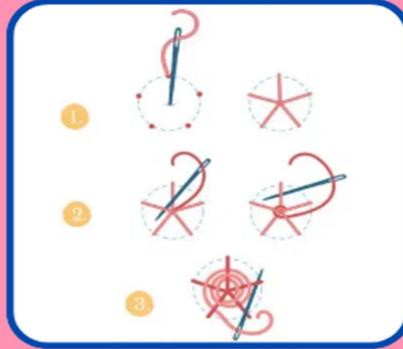

- આ એક ખૂબ જ સરળ, સુશોભિત અને આકર્ષક ટાંકો છે. અંતિમ અસર સ્પાઈડર વેબ જેવી લાગે છે. તેનો ઉપયોગ સુશોભન ટાંકા તરીકે કરી શકાય છે.
- વધુ સંખ્યામાં સીધા ટાંકાનો ઉપયોગ કરી શકાય છે. ફક્ત સીધા ટાંકાઓની વિચિત્ર અથવા અસમાન સંખ્યાઓ રાખવાનું યાદ રાખો.
- સામાન્ય રીતે, પાંચ કે સાત સીધા ટાંકા પસંદ કરવામાં આવે છે.

કેવી રીતે સીવવું

1. પ્રથમ, બતાવ્યા પ્રમાણે, સ્ટાર આકાર બનાવવા માટે પાંચ સીધા ટાંકાનો ઉપયોગ કરો.

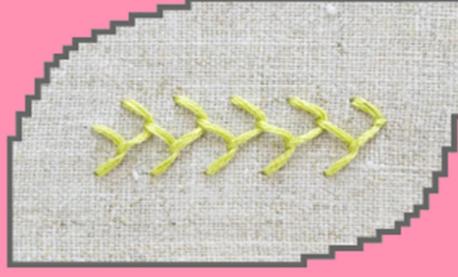
2. સોયને કેન્દ્રમાંથી બહાર કાઢો. હવે, સીધા ટાંકાની નીચે સોય લઈને, સીધા ટાંકાઓની આસપાસ વર્તુળ વણાટ ગૂંચવાનું શરૂ કરો.

3. નીચેથી કાપડ ઉપાડ્યા વિના સીધા ટાંકા પર ફરતા રહો.

4. તમે વણાટ કરો ત્યારે ખૂબ સજ્જડ રીતે ખેંચશો નહીં.

12 ફેધર સ્ટીચ ટાંકો

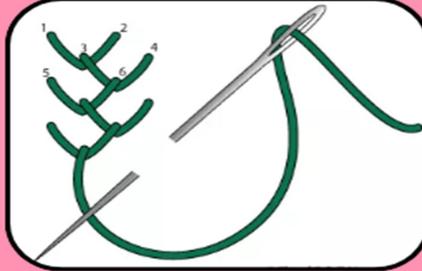

- ફેધર સ્ટીચ જોડાયેલ 'વી'-આકારોની પંક્તિ જેવો દેખાય છે. તે સીધી અથવા વક અને વહેતી હોઈ શકે છે. તે ચાર લીટીઓ સાથે ટાંકવામાં આવે છે જે તેને વિશાળ અને ખુલ્લો દેખાવ આપે છે.
- ફેધર સ્ટીચનો ઉપયોગ સામાન્ય રીતે ભરતકામના પાંદડા, દાંડી, શાખાઓ અને કોરલ માટે થાય છે જ્યાં વહેતા આકર્ષક દેખાવની ઇચ્છા હોય છે. તેનો ઉપયોગ રજાઈ પર સુંદર કિનારીઓ અને કિનારીઓ માટે પણ થઈ શકે છે. કેઝી ક્વિલ્ટિંગ માટે તેનો ઉપયોગ કરો!

કેવી રીતે સીવવું

1. 4 રેખાઓ અને V આકાર દોરો.

3. જુઓ કે (2) સીધું (1)ની ઉપરની લાઇનમાં છે. સોયને (3)માંથી બહાર કાઢો, જે બીજી લાઇન પર છે અને (1) અને (2)થી સમાન અંતરે છે. (3) પર સોયની ટોચ હેઠળ ધાગાને ગાળો.

(નોંધ: અમે આ ટાંકાને ડાબેથી જમણે કામ કરીશું)

2. તમારી સોયને તમારા ફેબ્રિકની પાછળથી (1) પર તમારી પ્રથમ ચિહ્નિત પંક્તિના ડાબા તળિયે લાવો.

4. સોયને (4) પર દાખલ કરો, (5) પર બહાર નીકળો અને ખાતરી કરો કે ડોરો સોયની ટોચની નીચે છે.

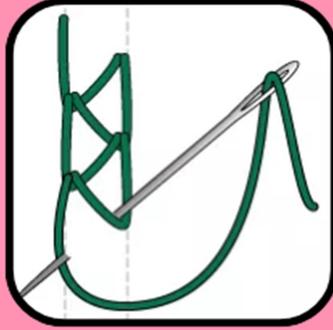
13. બંધ પીંછાનો ટાંકો

- બંધ પીંછાનો ટાંકો સીધા પીંછાના ટાંકાની એક જુદી વસ્તુ છે. આ ટાંકો વક અને સીધી રેખાઓ પર કરવા માટે ખૂબ સરસ છે. પીંછાના ટાંકાના V આકારને બંધ કરી, તેને સીડી જેવો દેખાવ આપે છે. તેને ટાંકા નજીક અને સાંકડી રીતે, અથવા પહોળા અને સીડી જેવી રીતે કરી શકાય છે.

કેવી રીતે સીવવું

1. બે સીધી રેખાઓ ડોરો, (1) અને 2. ડોરાને લાઇન (2) પર (A) પર લાવીને પ્રારંભ કરો. (B) થી (C) લાઇન (1) પર દાખલ કરો. ડોરાને સોયની નીચે રાખો અને ડોરાને ઉપર ખેંચો.

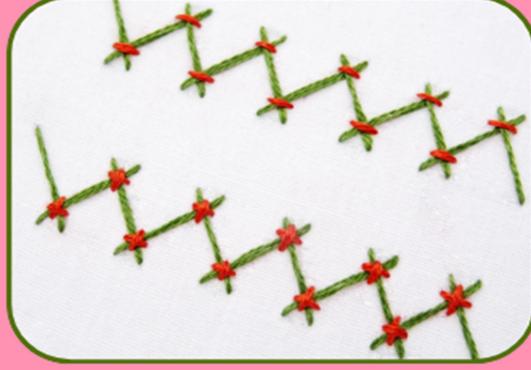

2. લીટી (2) પર પોઈન્ટ (D) થી પોઈન્ટ (E) સુધી સોય દાખલ કરો. થ્રેડને સોયની નીચે રાખીને ડોરાને ઉપર ખેંચો.

3. બંને લાઇન પર સમાન રીતે કામ કરવાનું ચાલુ રાખો.

(નોંધ કરો કે 1 સ્થિતિ ત્રાંસાથી 2 અને 3 સુધી).

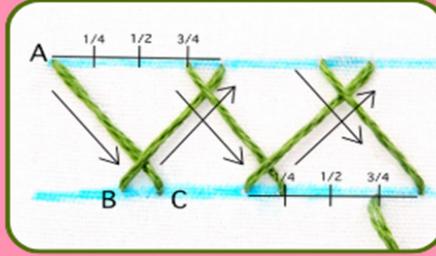
14 હેરિંગબોન ટાંકો

- હેરિંગબોન સ્ટિચ સમાંતર કર્ણ રેખાઓથી બનાવવામાં આવે છે, જે એકબીજાને ટોચ અને તળિયેથી કોસ કરે છે. આ સ્ટિચ માછલીના હાડકાં જેવી ડિઝાઇન બનાવે છે, જે તેના નામ પ્રમાણે "ફિશબોન" જેવી લાગે છે.

કેવી રીતે સીવવું

1. રેખાની જમણી બાજુથી શરૂ કરીને, પ્રથમ ટાંકો ઉપરથી નીચે વિકર્ણ ત્રાંસી બાજુએથી બનાવો.

2. સોચને 'C' પર પાછી ઉપર લાવો, છેલ્લો ટાંકો પૂરો થાય ત્યાંથી થોડા અંતરે (B) અને (D) સુધી બીજી વિકર્ણ રેખા બનાવો.

3. ત્રીજો ટાંકો ટોચ પરથી શરૂ થાય છે (E) અને બીજી ત્રાંસી રેખા નીચે (F) સુધી બનાવે છે.

(નોંધ: (A) થી B અને E થી F રેખાઓ એકબીજાની સમાંતર છે અને ત્રાંસા ખૂણાઓ મેળ ખાય છે.)

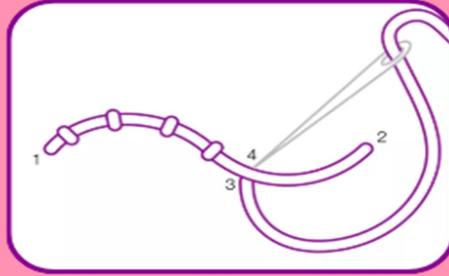
15 કોચિંગ ટાંકો

- કોચિંગ એ ભરતકામની એક ટેકનિક છે જેમાં કાપડ પર ડોરાનો એક ટુકડો પાથરીને તેને સિલાઈ દ્વારા સ્થિર કરવામાં આવે છે.
- આ ટાંકો સીધી રેખા કે વળાંકમાં થઈ શકે છે અને બેક સ્ટિચ અથવા સ્ટેમ સ્ટિચની જગ્યાએ પણ ઉપયોગમાં લઈ શકાય છે.
- કામ કરતી વખતે, બે ડોરા એકસાથે ચાલે છે, અને તે એકસરખા કે જુદા રંગના હોઈ શકે છે, તેમજ દોરાના વિવિધ જાડપથી કરી શકાય છે.

કેવી રીતે સીવવું

1. શરૂઆતમાં મુખ્ય ડોરા વડે સોયને ઉપર લાવો (૧). રેખાના અંતે સોયને પાછી નીચે લઈ જાઓ (૨).

2. જ્યાં તમે કામ કરી રહ્યા હોવ તે રેખા વક્ર હોય, તો ડોરાને એટલો ઢીલો રાખો કે તમે ડોરાને રેખાની સમાંતરે ખસેડી શકો.

3. ફ્લોસના બીજા ટુકડા સાથે મુખ્ય ડોરાને નીચે ઉતારો. મુખ્ય ડોરાની એક બાજુ (૩) ઉપર આવો અને બીજી બાજુ (૪) પર નીચે આવો.

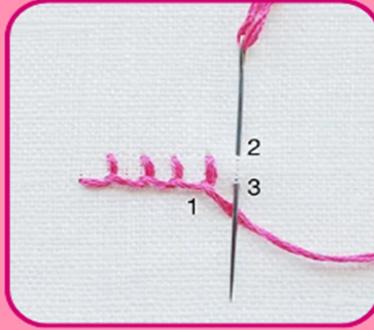
16 બ્લેન્કેટ ટાંકો

- બ્લેન્કેટ ટાંકો પરંપરાગત રીતે ધાબળાની ધાર પૂરી કરવા માટે વપરાય છે, પરંતુ તે બહુવિધ કામોમાં ઉપયોગી છે. હેમ્સ, બોર્ડર્સ, એપ્લીક અને સુશોભન આકારો કે ટેક્સચર બનાવવામાં, આ ટાંકો બહુ પ્રચલિત અને સાર્વત્રિક છે.

કેવી રીતે સીવવું

1. બ્લેન્કેટ સ્ટીચ ભરતકામ સામાન્ય રીતે ડાબેથી જમણે કામ કરે છે. તમારા થ્રેડને (1) પર, નીચે (2) પર અને બેકઅપ (3) પર લાવો, જે તમે મૂળ રૂપે તમારા થ્રેડને લાવ્યા હતા ત્યાંથી જ બાકી છે.

2. તમારી સોયને (4) પર દાખલ કરો, તેને (5) પર પાછી બહાર લાવો અને જ્યારે તમે તેને ઉપર લાવો ત્યારે સોયની નીચે તમારા થ્રેડને લૂપ કરો.

3. જણાવ્યા પ્રમાણે કામ કરતા ડોરાને સોયની પાછળ મૂકો. સોયને તેમાંથી ખેંચો, વિપરીત 'એલ'નું નિર્માણ કરે છે.

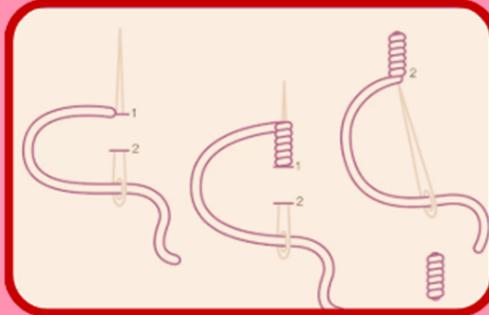
17 બુલિયન ગાંઠ ટાંકો

- બુલિયન ગાંઠ ટાંકો રોજ સ્ટિચ તરીકે ઓળખાય છે, જે કેન્દ્રથી બહાર વધતાં કદમાં બનાવવામાં આવે છે. આ ટાંકો ફેન્ચ ગાંઠ જેવા વીંટાળેલા હોય છે.

કેવી રીતે સીવવું

1. સોયને બંને બાજુએથી ખેંચ્યા વિના સોયને કાપડમાંથી ટાંકા (૨)ના તળિયેથી નીચે લઈ જાઓ અને ટોચ (૧) પર ફરી લઈ જાઓ.

3. આ રેપ્સને તમારા હાથ વડે પકડી રાખો અને કાપડમાંથી ધીમે-ધીમે સોયને ખેંચો અને લપેટો. રેપ્સને ઢીલા કરવા માટે સોયને સહેજ ઘુમાવો.

4. બુલિયન નોટ જ્યાં સુધી કાપડ પર આડો પડવાનું શરૂ ન કરે ત્યાં સુધી રેપ્સમાંથી ડોરાને ખેંચવાનું ચાલુ રાખો.

2. (૧) અને (૨) વચ્ચેની જગ્યાને આવરી (કવર) કરવા માટે ડોરાને સોયની ટોચની ફરતે જેટલી વખત લાગશે તેટલી વખત લપેટો. રેપિંગને નક્કર બનાવો, પરંતુ બહુ ટાઇટ નહીં.

18 પિકોટ ટાંકો

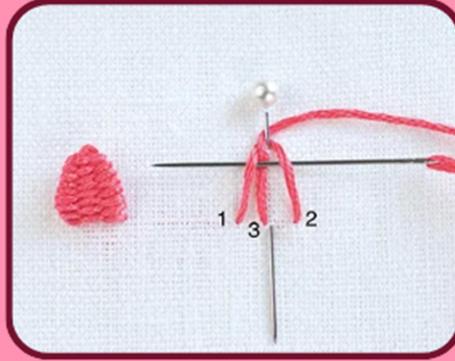

- પિકોટ સ્ટિચ ભરતકામમાં પરિમાણીય ફૂલો, પાંદડા, પીંછાં અને અન્ય નમૂનાઓ બનાવવા માટે ખૂબ જ સારી પસંદગી છે. આ સ્ટિચ કાપડ સાથે થોડું લંગરાયેલું (અટકાયેલું) હોય છે, પરંતુ બાકીની ભાગવાળી ભાગ (લૂપ) મુક્ત રહે છે અને મટિરિયલથી દૂર હોય છે, જેનાથી સુંદર અને ઊંચા ડિઝાઇન બને છે.

કેવી રીતે સીવવું

1. કાપડની આરપાર ઊભા મસ્તક વડે મોટા માથા વડે સીવણની પિન મૂકો. સોયને (૧) પર ઉપર લાવો.

3. પિનની બાજુમાં (૩) પર અને શક્ય તેટલા (૧) અને (૨) ની વચ્ચે કેન્દ્રિત થયા મુજબ પાછા આવો.

2. કામ કરતા ડોરાને પિનના માથાની પાછળ લાવો અને (૨) પર પાછા જાઓ.

4. કામ કરતા ડોરાને પિનના માથાની પાછળ લાવો અને ત્યારબાદ સોયને ત્રણ ઊભા ડોરાની નીચે, ઉપર અને નીચે વણી લો. ડોરાને ઉપર સુધી ધકેલો.

5. હવે જ્યાં કામ કરતો ડોરો બહાર આવે ત્યાંથી સોયને ઊભા ડોરાની ઉપર, નીચે અને ઉપર વણી લો.

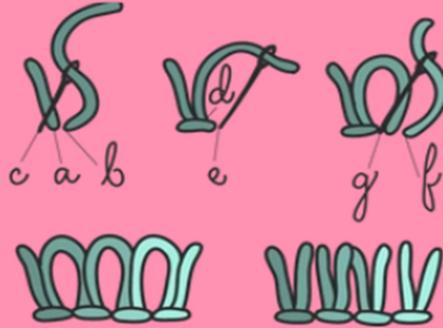
19 તુર્કી રંગ ગાંઠ

- આ ટાંકા માટેના વિવિધ નામો તેના મૂળને શેતરંજી અથવા ગાલીયા બનાવવાની ટેકનિક તરીકે દર્શાવે છે. ભરતકામમાં, તેનો ઉપયોગ ભૌગોલિક વિસ્તારોમાં અલગ-અલગ રીતે થાય છે. 20મી સદીમાં, કુબા દેશમાં, ઝાયેરિયન ભરતકામમાં એક ખાસ ટાંકોનો ઉપયોગ થતો હતો. આ ટાંકો જોવા જઈએ તો સમાન લાગતો હોય છે, પણ તેની વિશેષતા એ છે કે ગોળ લૂપ્સ (ગાળો) ટાંકા ભરવાને બદલે, વણાટની જડતાથી થાંભલા (લૂપ્સ) બંધાય છે.

કેવી રીતે સીવવું

1. તમારા ફેબ્રિકની ટોચ પરથી શરૂ કરો અને તમારી પ્રથમ ટાંકો (A) પર નીચે કરો, ખાતરી કરો કે તે પૂંછડીને પકડી રાખો અને તેને ખેંચી ન લો.

2. પછી ઉપર આવો અને તે પૂંછડીને પાછળના ટાંકા (B-C) વડે એન્કર કરો. આગળ, પાછળના ટાંકા હેઠળ (A)ની બાજુમાં, (D) પર આવો.

3. (E) પર નીચે જાઓ, તમારી માર્ગદર્શિકા સાથે ટાંકાની લંબાઈ દૂર (આ લંબાઈને ટૂંકી કરો જેથી પ્રતિ ઈંચ વધુ ગાંઠો કેન્દ્રિત થાય), લૂપ(ગાળો) છોડીને.

4. સુરક્ષિત કરવા માટે તે નિવેશ બિંદુ પર એન્કર બેક સ્ટીચ કરો. અને પુનરાવર્તન કરો!

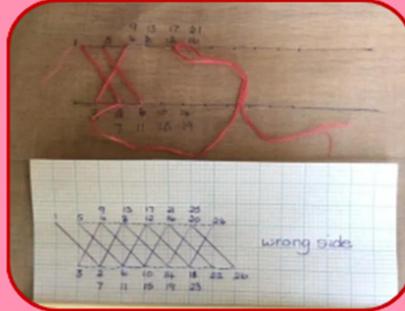
20 શેડો એમ્બ્રોડેરી

શેડો વર્ક એ એક એવી પ્રકારની એમ્બ્રોઇડરી છે જે ખાસ કરીને હળવા વજનના અને આડુ-શ્રેષ્ઠ ફેબ્રિક્સ પર કરવામાં આવે છે. આ પદ્ધતિ ફેબ્રિકના વિપરીત (ઉલ્ટા) બાજુએ કામ કરીને, પેઢી તરફ એક સુંદર અને ધૂમળ અસર આપે છે. શેડો વર્કના ઉપયોગથી તમારા કામમાં એક વિશિષ્ટ અને સુંદર પેઢી દેખાવ આપે છે. આ પદ્ધતિ ફેબ્રિકની સૂક્ષ્મતા અને નરમાઈને જાળવી રાખે છે, અને તેને વધારે આકર્ષક બનાવે છે.

કેવી રીતે સીવવું

1. ફેબ્રિકની ખોટી બાજુએ ડાબેથી જમણે કામ કરો. ટોચની લાઇન પર બેકસ્ટીચ લો (1 પર નીચે, 2 પર ઉપર). પછી નીચેની લાઇન પર જઇને બીજી બેકસ્ટીચ કરો (3 પર નીચે, 4 પર ઉપર, 5 પર નીચે, 1 પર ઉપર).

3. પછી સોયને 4 પર નીચે, 1 પર ઉપર, 5 પર નીચે, 3 પર ઉપર મૂકો અને X 's બનાવવાનું ચાલુ રાખો.

2. કોર્નર અથવા પોઈન્ટ બનાવવા માટે, ટાંકાઓની ઉપર અને નીચેની પંક્તિઓ ટાંકા કમની શરૂઆતમાં સામાન્ય સોયના છિદ્રને વહેંચે છે (1 પર નીચે, 2 પર ઉપર, 3 પર નીચે, 4 પર ઉપર).

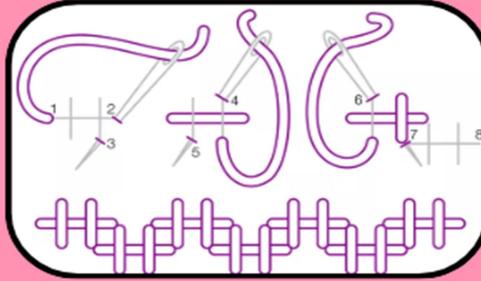
21 ચાઈનીઝ ક્રોસ સ્ટીચ

ચાઈનીઝ ક્રોસ સ્ટીચ એક આડી અને બે ઊભી સીધા ટાંકાનો ઉપયોગ કરીને કામ કરે છે. એ એક અલગ પ્રકારનો સ્ટીચ છે જે સુવિશેષ બનાવવો અને સુંદર ટેક્સચર ઉમેરવા માટે ઉપયોગમાં આવે છે. આ ટાંકાનો ઉપયોગ ખૂબ સરળ છે અને તમારું કામ ફેનસિંગ જેવા દેખાવ આપે છે. ચાઈનીઝ ક્રોસ સ્ટીચ તમારા કામમાં એક વિશિષ્ટ અને આકર્ષક વાડ જેવી શૈલી ઉમેરે છે

કેવી રીતે સીવવું

1. (1) ની ડાબી બાજુએ ભરતકામના ફેબ્રિક દ્વારા સોયને ઉપર લાવો. જમણી બાજુએ ફેબ્રિકમાં સોય દાખલ કરો (2), એક સીધી, આડી ટાંકો બનાવો.

2. આડી રેખા (3) નીચે ફેબ્રિક દ્વારા સોયને ફરીથી ઉપર લાવો. આડી ટાંકાને પાર કરતી ઊભી ટાંકો બનાવીને પાછા નીચે જાઓ (4).

4. પ્રથમ ઊભી સ્ટીચ (7) ના તળિયે ફેબ્રિક દ્વારા સોયને ઉપર લાવો.

3. તમે હમણાં બનાવેલ ટાંકાની ડાબી બાજુએ એમ્બ્રોઇડરી ફેબ્રિક દ્વારા સોયને ઉપર લાવો (બિંદુ 5). બીજી ઊભી ટાંકો બનાવીને પાછા નીચે જાઓ (બિંદુ 6).

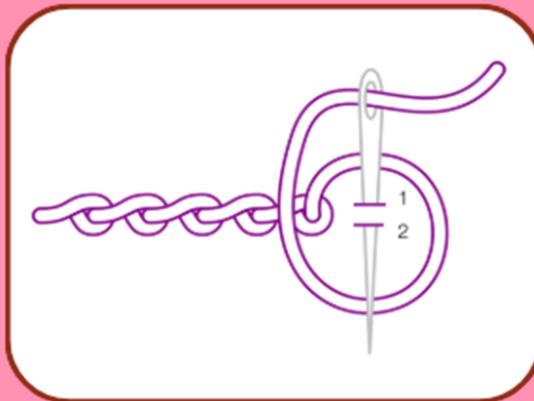
22 સ્કોલ સ્ટીચ

સ્કોલ સ્ટીચ એ એક આનંદદાયક હેન્ડ એમ્બ્રોઇડરી ટાંકો છે જે તમારી ડિઝાઇન(આકૃતિ)માં ટેક્સચર(રચના) ઉમેરે છે. સ્કોલ સ્ટીચથી તમારી ડિઝાઇનમાં વધારાની ટેક્સચર અને વિશિષ્ટ દેખાવ ઉમેરવામાં આવે છે. આ ટાંકને થોડી રચનાત્મક રીતે તમારા ડિઝાઇનમાં ઉમેરવાનો આનંદ આવે છે.

કેવી રીતે સીવવું

1. ડોરાને ફેબ્રિકની નીચેથી (A) પર લાવીને પ્રારંભ કરો. (B) થી (C) સુધી ઇચ્છિત અંતરે રેખાની બાજુઓ પર એક નાનો ટાંકો લો.

2. ચિત્રમાં બતાવ્યા પ્રમાણે ડોરાને સોયની ફરતે વીંટો. ગાંઠ બનાવવા માટે સોયને ઉપર ખેંચો.

c) Booklet

હાથ ના ભરતકામમાં નિપુણતા મેળવો

1

અનુક્રમણિકા

01.	કેનવાસ ટોટ બેગ	08.	કુર્તી પર ભરતકામ
02.	ભરતકામ બુકમાર્ક્સ(પુસ્તક ચિન્હ	09.	ટોપી પર ભરતકામ
03.	રૂમાલ	10.	ભરતકામ ફ્રેમવર્ક
04.	કુશન કવર	11.	ભારતકામ પર્સ
05.	ટી શર્ટ	12.	ભારતકામ કીચેન
07.	ટેબલક્લોથ ઉપરની ભરતકામ		

2

1. કેનવાસ ટોટ બેગ

કેનવાસ ટોટસ ખાસ કરીને ટકાઉ હોય છે, અને તમારા મનપસંદ ભરતકામ માટે પણ કેનવાસ એક ઉત્તમ ફેબ્રિક છે. તમારી પાસે પડેલી ટોટે બેગ પર કંઈક સજાવટ કરો.

- સામગ્રી:
- ભરતકામ પેટર્ન (વિશિષ્ટ પુસ્તક પેટર્ન(રચના) ડાઉનલોડ કરો)
- છાપવા યોગ્ય ઓગળવા યોગ્ય સ્ટેબિલાઇઝર પેપર (અથવા તમારી ભરતકામ પેટર્ન(રચના) માટે તમારી પસંદગીની અન્ય ટ્રાન્સફર પદ્ધતિ)
- ભરતકામ ફ્લોસ (ડોરો)
- ભરતકામની સોય
- એમ્બ્રોઇડરી ફૂપ (તમારી પસંદગીનું કદ)
- કાતર
- કાપડ માર્કિંગ પેન

3

કેવી રીતે સીવવું

1. તમારા ફેબ્રિકની કચલીઓ દૂર કરવા માટે તેને સારી રીતે ઈસ્ત્રી કરો. કેનવાસ એક એવો કાપડ છે જે સંકોચાઈ શકે છે તેથી ભીના કેનવાસ પર ગરમ આયર્ન(ઈસ્ત્રી) નો ઉપયોગ કરશો નહીં.
2. પેટર્ન છાપવા માટે ઓગળી જઈ શકે તેવું સ્ટેબિલાઇઝર કાગળ ઉપયોગ કરો. કાગળના પાછળના ભાગને કાઢો અને જે જગ્યાએ સીવવું છે ત્યાં તમારે ટોટ બેગ પર તે ચોટાડો.
3. ટાંકો પૂર્ણ કરી લો તે પછી, ઓગળી શકાય તેવા સ્ટેબિલાઇઝર પેપરને સારી રીતે ઘોઈ લો. તમારા કેનવાસને 24 કલાક સુધી સૂકવવા દો.
4. તમે તમારા ટાંકા ના આગળના અથવા પાછળના કેટલાક શ્રેડો ફીલા જોઈ શકો છો.
5. તમારા ભરતકામના પાછળના ભાગને તમે બેગમાં મૂકી શકો છો તે કોઈપણ વસ્તુને પકડવાથી બચાવવા માટે, તમારા ભરતકામના ડોરા ના પાછળના ભાગને આવરી શકે તેટલા મોટા ટુકડા કાપી નાખો.

4

2. ભરતકામ બુકમાર્ક્સ(પુસ્તક ચિન્હ)

- ભરતકામ બુકમાર્ક્સ સામગ્રી:
- 8+ ઇંચ ચોરસ કાગળ અને પાછળના કાપડ અને કોટન બેટિંગ.
- 7 ઇંચ ભરતકામ હૂપ
- ફેબ્રિક પેન અથવા પેન્સિલ
- ભરતકામની સોય અને દોરો

5

કેવી રીતે સીવવું

- 1- ભરતકામ હૂપમાં તમારી પસંદગીના ફેબ્રિક અને કોટન કાપડ નો ઉપયોગ કરો
- 2 - કરચલીઓ દૂર કરવા માટે તમારા ફેબ્રિકને સારી રીતે ઈસ્ત્રી કરો.
- 3 - રિબન મૂકવા માટે, ફેબ્રિકમાં કેન્દ્ર ચિહ્ન ઉમેરો.
- 4 - રિબનની 6 ઇંચ લંબાઈ કાપો. તેને અડધા ભાગમાં વાળો અને તેને સુરક્ષિત કરવા માટે પાટલીની ઉપર સિવી દો.
- 5 - તમારા બેકિંગ ફેબ્રિકને સિવનની વિરુદ્ધ બાજુએ ઉમેરો.
- 6 - ટોચનું ફેબ્રિક કાપો, પછી રિબનને આગળ ફોલ્ડ કરી અને પાછળના 2 સ્તરો (બેટિંગ અને બેકિંગ ફેબ્રિક) ટ્રિમ(અનિયમિત ભાગોને કાપો) કરો.
- 7 - ફરીથી દબાવો અને કોઈપણ બચેલા નમૂનાના ગુણને દૂર કરો.

*નોંધ - આ બુકમાર્ક્સ પરની સ્ટીચિંગ નાની અને વિગતવાર છે, વિગતો મેળવવા માટે ભરતકામની 3 અથવા ઓછી સેરનો ઉપયોગ કરવો વધુ સારું છે.

6

3. એમ્બ્રોઇડરી વર્ક રૂમાલ

- ભરતકામ કરનારાઓમાં ટેરી ટોવેલિંગ એક પ્રિય છે કારણ કે તે શોધવાનું સરળ છે, તેનો ઘણી રીતે ઉપયોગ કરી શકાય છે અને તેની સાથે કામ કરવું સરળ છે. અને નુકસાન થયા વિના નિયમિત ઉપયોગ કરી શકે છે. ઉપરાંત, તેઓ વ્યક્તિગત ભેટ બનાવવા માટે યોગ્ય છે! પછી ભલે તમે શિખાઉ છો કે અનુભવી, જો તમે સુંદર ડિઝાઇન બનાવવા માંગતા હો, તો ટુવાલ ભરતકામ તમને જરૂર છે.

હાથથી ટુવાલ(રૂમાલ) ઉપર ભરતકામ

1. તમારી ડિઝાઇન પસંદ કરો
2. ફેબ્રિક પર ડિઝાઇનને ટ્રેસ કરો
3. ટુવાલને એમ્બ્રોઇડરી હૂપ (રિંગ) માં મૂકો
4. સોઈ ને ડોરા માં ભરાવો અને ભરતકામ શરૂ કરો
5. ભરતકામને વ્યાવસાયિક પૂર્ણાહુતિ આપવા માટે ઇસ્ત્રી વડે દબાવો!

4. એમ્બ્રોઇડરી કરેલ કુશન કવર

• કોચિંગ સ્ટીચ એ એપ્લીક(એ રીતે શણગારવું)ની સમાન પદ્ધતિ છે, પરંતુ ફેબ્રિકના ટુકડાને જોડવાને બદલે તમે ભરતકામ ડોરા નો ટુકડો જોડીને તેને તમારા કામમાં સ્ટીચ કરશો. તે એક સરળ અને બહુમુખી પદ્ધતિ છે જેનો ઉપયોગ ઘણા ભરતકામ વસ્તુ પર થઈ શકે છે.

- ભરતકામ કુશન કવર બનાવવા માટે જરૂરી સામગ્રી:
- કુશન કવર: 45x45cm (મસ્ટર્ડ પીળો)
- સ્ટ્રેન્ડેડ કોટન: વાદળી, લીલો, નારંગી, પીરોજની 1 સ્કીન; ગુલાબી રંગના 5 સ્કીન
- ભૂંસી શકાય તેવું માર્કર અથવા કાર્બન ટ્રેસપેપર.

12

1-તમારી ડિઝાઇન પસંદ કરો. ફેબ્રિક પર ડિઝાઇનને ટ્રેસ કરો

2-બાહ્ય હીરાને ટાંકો: દરેક બાજુ માટે એક લાંબી સીધી ટાંકો પર કામ કરીને બાહ્ય હીરાનો આકાર બનાવો.

3-કોચિંગ ટાંકા ઉમેરવા: કોચિંગ ટાંકા આ બેઝ ડોરા પર કામ કરે છે જેથી તેને સ્થાને રાખવામાં આવે.

કેવી રીતે સીવવું :

4-આંતરિક હીરાના ટાંકા ઉમેરવા: લાંબા સીધા ટાંકા માટે લીલા થ્રેડનો ઉપયોગ કરીને બાહ્ય હીરાની જેમ આંતરિક હીરાનો આકાર બનાવો.

7- કપાસની એક આખી ડોરા લો. તેને અડધા ભાગમાં પાટળી વાળો અને કાપો. અને લટકતા દોરા બનાવવા માટે ગાંઠ વડે ટોચ પર સુરક્ષિત રાખવા માટે દોરાની લંબાઈમાંથી એકનો ઉપયોગ કરો.

6-ફર્ન ટાંકા પર કામ કરવું: લીલા અને નારંગી વચ્ચે ફેરબદલ કરીને, હીરાની દરેક બાજુ સાથે બાકીના સિંગલ ફર્ન ટાંકા બનાવો.

5-હીરાને શણગારવું:બે મોટિફ્સ વચ્ચેના દરેક બિંદુ પર લાંબી વાદળી સીધી ટાંકો કામ કરો.

13

5. ભરતકામ ટી-શર્ટ

- ટી-શર્ટ ફેબ્રિક પર ભરતકામ કરતી વખતે સૌથી મોટો પડકાર એ છે કે જ્યારે કાપડ લંબાય છે અથવા જો ટાંકા ખૂબ ચુસ્તપણે ખેંચાય છે ત્યારે ડિઝાઇન વિકૃત થઈ શકે છે. સ્ટેબિલાઇઝર તે સમસ્યાને હલ કરે છે.
- ટી-શર્ટ પર ભરતકામ કરેલ એમ્બ્રિલિશમેન્ટ(શણગાર) સ્લીવ પરના હાર્ટ જેટલું નાનું, આગળના ભાગમાં ભરતી ડિઝાઇન જેટલું વિશાળ અથવા નેકલાઇન(ગરદન નીચે)ની નજીકના એક પ્રધાનતત્વ જેટલું સરળ હોઈ શકે છે. આમાંથી કોઈપણ કપડાંને વ્યક્તિગત કરવા અથવા ભેટો બનાવવાની શ્રેષ્ઠ રીતો છે.

14

- પ્રેસ અને સ્ટિક મટિરિયલ વડે ફેબ્રિકને સ્થિર કરો: પ્રેસ અને સ્ટિક સ્ટેબિલાઇઝર ફેબ્રિકની સપાટીને વળગી રહે છે અને તેનો ઉપયોગ ટી-શર્ટની આગળ અથવા પાછળની બાજુએ થઈ શકે છે.

01

- ખેંચ્યા વગર ફેબ્રિકને ઢૂપ કરો: ઢૂપિંગ વણાયેલા કાપડથી વિપરીત, સ્ટેબિલાઇઝર સાથે પણ થોડી ઢીલી બાહ્ય(બહાર) ઢૂપથી શરૂ થવી જોઈએ.

02

કેવી રીતે સીવવું

- મોટાભાગના સ્ટેબિલાઇઝર્સ ભરતકામની પાછળના ભાગ પર હોય તે રીતે ડિઝાઇન કરવામાં આવે છે, તેથી ટી-શર્ટને અંદરથી ફેરવીને પ્રારંભ કરો.

03

- ટી-શર્ટ સીવો. સ્ટેબિલાઇઝર દૂર કરો: શ્રેડને સ્નિપ કરીને અને ટાંકા ખેંચીને બેસ્ટિંગ ટાંકા દૂર કરો.

04

15

6. ઝિપર પાઉચ ભરતકામ

- શું તમે ગૂંચવાયેલા દાગીના, ખંજવાળી એક્સેસરીઝ, અથવા તમારી બેગમાં ખોવાયેલી વસ્તુઓથી કંટાળી ગયા છો? આગળ જુઓ નહીં! આ સુંદર ઝિપરવાળા પાઉચ તમારા સામાનને સુરક્ષિત, વ્યવસ્થિત અને સરળતાથી સુલભ રાખવા માટે ડિઝાઇન કરવામાં આવ્યા છે. ભલે તમે ઇમિટેશન જ્વેલરી, મેકઅપ અથવા નાના ઇલેક્ટ્રોનિક્સ સ્ટોર કરી રહ્યા હોવ, આ હળવા વજનના પાઉચ એક સંપૂર્ણ ઉકેલ છે.

16

- પુરવઠો ભેગો કરો - બાહ્ય પાઉચ, લાઇનિંગ અને ઝિપર માટેનું કાપડ
- બાહ્ય ફેબ્રિકમાં ભરતકામ ઉમેરો
- ડિઝાઇન ભરવાનું શરૂ કરો
- આગળનો ભાગ જમણી બાજુ (ચહેરો) ઉપર રાખો.
- આગળનો ભાગ નીચે તરફ રાખીને લાઇનિંગનો ટુકડો મૂકો.
- તેમને એકસાથે સીવો
- હવે ઝિપર બહાર લાવો
- પાછળના ભાગનું લાઇનિંગ નીચે મૂકો
- પાછળના બહારના ફેબ્રિકને ઉપર રાખો
- ઉપરની ધાર સીવો
- લાઇનિંગને એક બાજુ અને મુખ્ય ટુકડાઓ બીજી બાજુ લાવો
- બાહ્ય ધાર સીવો
- લાઇનિંગ અને બાહ્ય બેગને ઓપનિંગ અને ઝિપર ઓપનિંગમાંથી ફેરવો.
- ઓપનિંગ બંધ સીવો.

કેવી રીતે સીવવું:

17

7. કુર્તી પર ચિકંકારી એમ્બ્રોઇડરી

- સુતરાઉ મલમલ ના શ્રેષ્ઠ રીતે ભરતકામ કરેલી ચિકનકારી ડિઝાઇન સૌંદર્ય તેમજ પ્રાચીન ભારતની આબોહવાને અનુરૂપ હતી. તે હજુ પણ એક લોકપ્રિય ભરતકામ તકનીક છે જેનો ઉપયોગ સુંદર કુર્તી અને સાડીઓ અને ઘરની સજાવટની વસ્તુઓને શણગારવા માટે થાય છે. ચિકનકારી એ શેડો વર્ક(પડછાયાનું કામ) જેવું જ છે, સફેદ ભરતકામ જે ફેબ્રિકના પાછળના ભાગમાં હેરિંગબોન ટાંકાનો ઉપયોગ કરીને ડિઝાઇન ભરવા માટે કરે છે, પરિણામે ફેબ્રિકના ચહેરા પર સુંદર પડછાયા દેખાય છે. તમે કોઈપણ ફેબ્રિક પર ચિકન વર્ક કરી શકો છો, પરંતુ સામાન્ય રીતે, તેઓ જે શેડો ઈફેક્ટ આપે છે તેના માટે એકદમ ફેબ્રિક પસંદ કરવામાં આવે છે. તેઓ મોટે ભાગે મુલ, કેમ્બ્રિક, મલમલ, ઓર્ગેન્ઝા, સિલ્ક, કેપ, ઓર્ગેન્ડી, શિફોન અને ટસર સિલ્ક પર કરવામાં આવે છે. જ્યારે આ કામ નેટ પર કરવામાં આવે છે, ત્યારે તે લેસ જેવો દેખાવ આપે છે જે એકદમ અદભૂત છે.

18

ચિકનકારી કામમાં વપરાતા ટાંકા

- હેરિંગબોન સ્ટીચ: આઉટલાઈન તરીકે ફેબ્રિકના આગળના ભાગ પર ચાલતા ટાંકા બનાવવા માટે આ ફેબ્રિકની ખોટી બાજુએ કરવામાં આવે છે.(બખિયા)
- ડબલ બેક સ્ટીચ - પાછળના ટાંકા ફેબ્રિકના આગળના ચહેરા પર કરવામાં આવે છે અને પાછળના ભાગમાં હેરિંગબોન ટાંકા આપે છે.
- રનિંગ સ્ટીચ: ફેબ્રિકની જમણી બાજુએ કામ કરે છે. તેનો ઉપયોગ મોટિફની(પ્રધાનતત્ત્વ) રૂપરેખા માટે થાય છે.
- બટનહોલ સ્ટીચ અને સાટિન સ્ટીચનું મિશ્રણ વ્હીલ આકારનું મોટિફ(પ્રધાનતત્ત્વ) બનાવવા માટે વપરાય છે
- અલગ સાંકળ ટાંકો (આળસુ ડેઝી ટાંકો): માછલીના હાડકાનો ટાંકો (ફેબ્રિકના ચહેરા પર, ભરવાના ટાંકા તરીકે વપરાય છે)
- ખેંચાયેલા દોરાનું કામ/જાલી વર્ક: જેમાં કાપડના વેફ્ટ અને વાર્પ થ્રેડોને ખેંચીને બનાવેલા જટિલ રીતે બનાવેલા નાના છિદ્રો હોય છે.
- મુરી: અન્ય ગાંઠનો ટાંકો જે મૂળભૂત રીતે સાટિન સ્ટીચ છે જે નાના વિસ્તારમાં કામ કરે છે. ગાંઠો ચોખાના દાણા જેટલી નાની હોય છે.
- કિટેચ આઈલેટ સ્ટીચ - પ્રથમ, ફેબ્રિકમાં એક છિદ્ર બનાવવામાં આવે છે. તમારી સોયને 1 થી 6 સ્ટ્રેન્ડથી દોરો અને છિદ્રની આસપાસ સીધા ટાંકા કરો.

19

8. ટેબલક્લોથ ઉપરની ભરતકામ

- ભરતકામવાળા ટેબલક્લોથ એ તમારા રૂમને રોશન કરવાની એક ભવ્ય રીત છે. વાપરવા માટે ટેબલ ક્લોથ બનાવવામાં આવે છે. અને તેથી તમને કેટલાક સ્ટેન મળી શકે છે. તમારા ભરતકામવાળા ટેબલ લેનિનની કાળજી લેવા માટે અમે નીચેની ભલામણ કરીએ છીએ.
- તમારા લેનિન ટેબલ ક્લોથને કેવી રીતે ધોવા
- માત્ર અડધા વોલ્યુમ સાથે વોશિંગ મશીન ભરો. લિનન ઘણું પાણી શોષી શકે છે અને ઘણું ફૂલી જાય છે.
- કૃપા કરીને બ્લીચર્સ વગર લિક્વિડ ડિટર્જન્ટનો ઉપયોગ કરો
- સૌથી ઓછી સ્પિન-ડ્રાય ટુર પસંદ કરો.
- ડ્રાયરનો ઉપયોગ કરશો નહીં કારણ કે તે તમારા ફેબ્રિકને ઇસ્ત્રી કરવાનું ખૂબ મુશ્કેલ બનાવશે.

20

કેવી રીતે સીવવું

1. સરળ અને નાની પેટર્ન માટે પસંદ કરો. લિનન કાપડ પર તમે સામાન્ય રીતે 2 થી વધુ થ્રેડો સ્ટીચ કરો છો. આનો અર્થ એ છે કે જો તમારી પાસે 200 cm (~80") x 140 cm (~56") નું 28 કાઉન્ટ ટેબલ ક્લોથ હોય તો તમારી બહારની કિનારીઓ સરળતાથી લગભગ $1000+750+1000+750=3500$ ટાંકા લાંબી હોઈ શકે છે. 5 ટાંકા ઊંચાઈની બોર્ડર ઉમેરવાથી કુલ 17,500 ટાંકા થશે.
2. દર વર્ષે નવી વિગતો ઉમેર, જો તમે સરળ ભૌમિતિક બોર્ડર પેટર્નનો ઉપયોગ કરો છો, તો તમે આગામી વર્ષમાં હંમેશા વધારાની પંક્તિઓ અને સજાવટ ઉમેરી શકો છો. તમારી સરહદ જેટલી નાની હશે તેટલી ઝડપથી તે સમાપ્ત થશે.
3. તમારા ફેબ્રિકના સૌથી લાંબા ભાગની મધ્યમાં સ્ટીચિંગ શરૂ કરો અને ધાર તરફ કામ કરો. આ રીતે તમે સુનિશ્ચિત કરો કે તમારી સરહદોના ખૂણા બંને બાજુઓ પર બરાબર એક જ જગ્યાએ સમાપ્ત થાય છે.

21

9. નેપકિન ભરતકામ

1. તમારા નેપકિન્સ પસંદ કરો
2. તમારી ડિઝાઇન પસંદ કરો
3. સ્પષ્ટ ચિત્રથી શરૂઆત કરો
4. તેને સરળ રાખો
5. તમારા રંગોનું આયોજન કરો
6. નેપકિન્સ ઢૂપ કરો
7. તમારું મશીન સેટ કરો
8. ભરતકામ શરૂ કરો
9. સમાપ્ત કરો

નેપકિન પર ભરતકામ એ ફક્ત એક હસ્તકલા નથી; તે તમારા ભોજનના અનુભવને વ્યક્તિગત અને વધારવાની એક ભવ્ય રીત છે.

ખાસ પ્રસંગો માટે હોય કે રોજિંદા ઉપયોગ માટે, ભરતકામવાળા નેપકિન કોઈપણ ટેબલ સેટિંગમાં વર્ગ અને સર્જનાત્મકતાનો સ્પર્શ ઉમેરે છે.

22

10. ભારતકામ પર્સ

- સામગ્રી:
  - કેનવાસ કલચ
  - ભરતકામ ફ્લોસ
  - બીજના મણકા (અથવા તમને ગમે તેવા અન્ય મણકા)
- સાધનો:
  - કાતર
  - ભરતકામની સોય
  - એમ્બ્રોઇડરી પાઉચ

25

કેવી રીતે સીવવું :

- તમારી પેટર્ન અને રંગ યોજના નક્કી કરો. તમે એમ્બ્રોઇડરી ફ્લોસ વડે ટાંકા કરી શકો તેવી ઘણી રીતો છે, પરંતુ અમે આ પાઉચ માટે એક જ ટાંકો સાથે ગયા.
- તમારી સોયને દોરો અને અંતમાં ગાંઠ બાંધો. પાઉચની અંદરની બાજુની સોયથી શરૂ કરીને, તેને કેનવાસમાંથી જ્યાં તમે તમારી પ્રથમ ટાંકો લેવા માંગો છો ત્યાંથી દબાણ કરો.
- જ્યાં સુધી કેનવાસ સામે ગાંઠ શીખવવામાં ન આવે ત્યાં સુધી તેને બધી રીતે ખેંચો. તમારી સોયને ઉપરની બાજુએ લગભગ અડધો સેન્ટિમીટર દૂર કરો. પછી તમારી ટાંકો બનાવવા માટે તેને ખેંચો.
- તેને ફરીથી અંદરથી લાવો અને જ્યાં સુધી તમારી પાસે ત્રિકોણની એક બાજુ ન હોય ત્યાં સુધી પ્રક્રિયાને પુનરાવર્તિત કરો.

26

11. ભરતકામની કીચેન

મિની હૂપ્સ, અથવા નાના હૂપ્સ નાના ભરતકામના ટુકડાઓ દર્શાવવા માટે બનાવવામાં આવે છે. તેઓ તમામ આકારો અને કદમાં આવે છે - રાઉન્ડ, અંડાકાર, ચોરસ, સ્ટાર, હૃદયના આકારના હૂપ્સ, અથવા પક્ષીના આકારમાં હૂપ્સ પણ આવી શકો છો.

સામાન્ય રીતે, મીની હૂપ્સ લાકડામાંથી બનાવવામાં આવે છે. તેના ત્રણ ભાગો છે: બાહ્ય રીંગ, અંદરનો લાકડાનો ટુકડો અને બહારનો લાકડાનો ટુકડો, જે થોડો મોટો છે અને પાછળના ભાગને ઢાંકવા માટે રચાયેલ છે. ઉપરાંત, હૂપ્સમાં મીની બોલ્ડ અને કડક કરવા માટે સ્ક્રૂ છે.

મિનિએચર હૂપ્સ મિની બ્રોચેસ, કી-રીંગ્સ(ચાવી નો જુડો), પેન્ડન્ટ્સ, ઇયરિંગ્સ જેવા અલંકારો બનાવવા માટે કલ્પિત છે.

27

કેવી રીતે સીવવું

1. સ્ટેબિલાઇઝર પર તમારી પેટર્ન દોરો. સ્ટેબિલાઇઝરના ટુકડાને ડિઝાઇન સાથે કાપો.
2. પેટર્નને ફેબ્રિકમાં સ્થાનાંતરિત કરો.
3. મીની-હૂપના આંતરિક ભાગને ભરતકામ (કેન્દ્રિત) ઉપર મૂકો અને આસપાસ 1 સેમી ચિહ્નિત કરો.
4. સમગ્ર આકારની આસપાસ ચાલતા ટાંકા સાથે સીવવા. ડબલ સીવણ ગ્રેડનો ઉપયોગ કરો. છેડા છોડી દો.
5. હૂપના આંતરિક ભાગને ફિટ કરવા માટે ફેબ્રિકનો ટુકડો કાપો અને તેને ભરતકામ ની ઉપર, કેન્દ્રમાં મૂકો.
6. મીની-હૂપની અંદર ભરતકામ સાથેનો ટુકડો મૂકો. કીઓ માટે રીંગ ઓપનિંગમાં મૂકો અને સ્ક્રૂને સજ્જડ કરો.
7. મીની-હૂપના પાછળના ભાગને આવરી લેવા માટે લાકડાના મોટા ટુકડાને ગુંદર કરો.
8. જ્યારે ગુંદર સખત થાય છે ત્યારે તમે બંને ટુકડાઓને એકસાથે રાખવા માટે કપડાંની પિનનો ઉપયોગ કરી શકો છો.

28

References

- Amanda. (2021, February 17). How To Embroider A Hat By Hand (Free Designs!). Crewel Ghoul. <https://crewelghoul.com/blog/embroider-a-hat-by-hand/>
- machine#:~:text=Embroidering%20hats%2C%20whether%20by%20hand%20or%20with%20a
- By MOLLIE JOHANSON Mollie Johanson Mollie Johanson Mollie Johanson is a professional needlecrafter with over 10 years of hands-on embroidery, sewing, and knitting experience. She is the author of "Stitch Love: Sweet Creatures Big & Small." Mollie also designs and sells stitching projects, co-hosts a crafting podcast, and has taught online embroidery courses. Learn more about The Spruce Crafts' Editorial Process . (2021a, July 1). Learn How to Embellish T-Shirts With Hand Embroidery. The Spruce Crafts. <https://www.thesprucecrafts.com/how-to-embroider-on-shirts-4137827>
- Hatch Blog Master. (2023, July 31). Top 10 Expert Tips for Successfully Embroidering on Towels | Hatch Blog. Hatch Blog; By WILCOM.
- Roxy Taghavian. (2015, January 27). Organize All Your Stuff With DIY Embroidered + Beaded Pouches - Brit + Co. Ww.brit.co. <https://www.brit.co/how-to-embroider-and-bead-canvas-pouches/>
- SARINA TARIQ. (2018, November 11). How to frame and display your embroidery work - SewGuide. Sewguide.com. <https://sewguide.com/how-to-frame-and-display-your-embroidery-work/>
- <https://sewguide.com/zipper-pouch-diy/>
- Gerda. (2022 B.C.E., April 1). FREE Alphabet cross stitch pattern. Studio Koekoek | Sustainable Craft Kits and Supplies. <https://studio-koekoek.com/free-alphabet-cross-stitch-pattern/>
- Heather Nugent Becki Clark. (2022, February 10). How to embroider letters. Ww.gathered.how. <https://www.gathered.how/needlework/embroidery/how-to-embroider-letters>

29

- Kira. (2024a). How to Embroider Towels. Ricoma.com. <https://blog.ricoma.com/wp-content/uploads/2024/05/how-to-embroider-towels-by-hand-683x1024.webp>
- Kira. (2024b, April 30). How to Embroider Towels. Ricoma Blog. <https://blog.ricoma.com/2024/04/30/how-to-embroider-towels/#:~:text=How%20to%20Embroider%20Towels%20by%20Hand%201%201.>
- Laura Strutt. (2022, August 27). Stitch a dreamy embroidered cushion cover. Ww.gathered.how. <https://www.gathered.how/needlework/embroidery/embroidered-cushion-cover>
- SARINA TARIQ. (2016, October 28). Chikankari Embroidery - tutorial - SewGuide. Sewguide.com. <https://sewguide.com/chikankari-embroidery/>
- Susan Gravely. (2016, October 6). My Hand-Embroidered Tablecloth. The Ribbon in My Journal - Phyllis Hoffman DePiano. <https://www.theribboninmyjournal.com/hand-embroidered-tablecloth/>
- Zimmermann, K. (2021, November 12). Tablecloth Embroidery: Making a Thanksgiving Heirloom. Craftemetics. <https://www.craftemetics.com/post/thanksgiving-tablecloth>
- Beth Colletti . (2019, September 24). How to Decorate a Tote Bag with Hand Embroidery. Beth Colletti Art & Design. <https://www.bethcolletti.com/blog/how-to-decorate-a-tote-bag-with-hand-embroidery/#:~:text=How%20to%20Decorate%20a%20Tote%20Bag%20with%20Hand>
- Kira. (2024c, April 30). How to Embroider Towels. <https://Blog.ricoma.com/Category/Embroidery-How-To/>. <https://blog.ricoma.com/2024/04/30/how-to-embroider-towels/>
- By MOLLIE JOHANSON. (2020, August 10). 19 Embroidery Projects Beyond Framing it in a Hoop. The Spruce Crafts. <https://www.thesprucecrafts.com/ways-to-use-embroidery-5080776>

Department Of Extension and Communication
Faculty of family and community science
The Maharaja Sayajirao University of Baroda, Vadodara.

Designed by:
Ismat I. Charniwala (Sr. M.Sc.)

Under Guidance of:
Mr. Chandrik Rajdeep
Temp. Assist. Professor
Prog. of fashion and Communication IFT

d) E-Module

Department Of Extension and Communication
Faculty of family and community science
The Maharaja Sayajirao University of Baroda, Vadodara.

TRAINING MODULE ON MARKETING & E-MARKETING

PROJECT WORKER:
ISMAT I. CHARNIWALA

GUIDE: MR. CHANDRIK
RAJDEEP

અનુક્રમણિકા

- વિવિધ પ્રકારની સેલિંગ એપ્સ
- ઈ-માર્કેટિંગ પર પરિચય
- એપ્લિકેશનનો પરિચય
- ઇન્સ્ટાગ્રામ એકાઉન્ટની મદદથી ઉત્પાદનોનું વેચાણ

વિવિધ પ્રકારની સેલિંગ એપ્સ

1

મોબાઇલ એપ્લિકેશન વિશે માહિતી

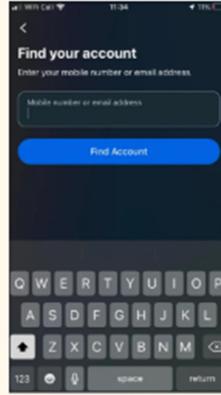
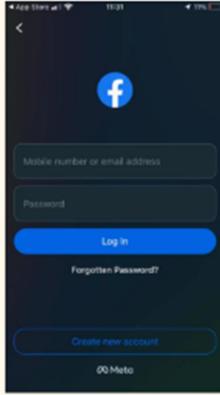

2

ફેસબુક માર્કેટપ્લેસ

આ અન્ય સેલિંગ એપ્સની જેમ, તમે ફેસબુક માર્કેટપ્લેસ પર તમારી વસ્તુઓની યાદી બનાવી શકો છો અને સ્થાનિક વેચાણ કરી શકો છો. તમે જે વેચો છો તેના થોડા ફોટા લો અને ટૂંકું વર્ણન શામેલ કરો. પછી તમારી સૂચિઓ ખરીદવા વિશે પૂછપરછ કરવા માટે તમારી પાસે તમારા વિસ્તારમાં સંભવિત ખરીદદારો હશે. તમારી આઈટમ્સ વેચવા માટે ફેસબુક નો ઉપયોગ કરવા વિશેની શ્રેષ્ઠ બાબત એ છે કે ત્યાં કોઈ ફી નથી અને તમને સીધી રોકડ મળી રહી છે.

3

4

આ 10 રીતે ફેસબુક માર્કેટપ્લેસ ટૂલનો ઉપયોગ કરો

- માર્કેટપ્લેસ આઈકન સિલેક્ટ કરો
- સેલ સમર્થિતને સિલેક્ટ કરો
- ટાઈપ ઓફ પ્રોડક્ટ પસંદ કરો
- કેટેગરી પસંદ કરો
- શું સેલ કરી રહ્યા છો તે લખો
- પ્રાઈઝ જણાવો
- લોકેશન જોડો
- પ્રોડક્ટની ડિટેલ ઉમેરો
- પ્રોડક્ટની 10થી વધારે ઈમેજ લગાવો
- પોસ્ટ કરો

5

લિંકિડન

લિંકિડન એ એક પ્રોફેશનલ સોસિયલ નેટવર્ક છે. આ પર તમે તમારા કામનો અનુભવ અને સ્કિલ્સ બતાવી શકો છો, નોકરી શોધી શકો છો, અને અન્ય વ્યાવસાયિકો સાથે જોડાઈ શકો છો. આ નેટવર્ક પર મફત એકાઉન્ટ હોય છે, પરંતુ વધુ સુવિધાઓ માટે તમે લિંકિડન પ્રીમિયમ સબ્સ્ક્રિપ્શન મેળવી શકો છો. પ્રીમિયમવર્ગન આપને ઓનલાઇન કોર્સ અને સેમિનાર જેવી વધારાની વસ્તુઓ આપે છે અને તમને બતાવે છે કે તમારી પ્રોફાઇલ કોણ જોઈ રહ્યો છે.

LinkedIn સૌથી મોટી પ્રોફેશનલ કમ્યુનિટી

TECHZWORD.COM

6

https://l.bp.blogspot.com/GubvQ5rXpA/YMxwNwNUTDI/AAAAAAAAADr0/_S3mLtuWSpgoiosATazqrHbQROQAduwtOCLcB/GAsYHQ/s16000/Biggest%2Bprofessional%2BCommunity%2BLinkedIn.webp

વોટ્સએપ

જો તમે નાના વ્યવસાયના માલિક છો, તમારા ઉત્પાદનો અથવા સેવાઓ વિશે જુસ્સાદાર છો, પરંતુ ભીડવાળા ડિજિટલ માર્કેટમાં તમારા લક્ષ્ય પ્રેક્ષકો સુધી પહોંચવા માટે સંઘર્ષ કરી રહ્યાં છો. પરંતુ ચિંતા કરશો નહીં કે જ્યાં વોટ્સએપ વિશ્વભરમાં 2 બિલિયનથી વધુ સક્રિય વપરાશકર્તાઓ સાથે આવે છે, તે માત્ર એક મેસેજિંગ એપ્લિકેશન કરતાં વધુ છે, તે તમારા જેવા વ્યવસાયો માટે જીવનરેખા છે, જે સંભવિત ગ્રાહકોને સીધી સંચારની લાઇન ઓફર કરે છે.

આ તમારા માટે તમારા ગ્રાહકો સાથે સીધા જોડાવા, સંબંધો બાંધવા અને આખરે વેચાણ વધારવાની વિશાળ તક રજૂ કરે છે. ભલે તમે નાના વ્યવસાયના માલિક હોવ અથવા મોટા વ્યવસાયનો ભાગ હોવ, વોટ્સએપ પર વેચાણની કળા શીખવાથી તમારી નીચેની લાઇનમાં નોંધપાત્ર વધારો થઈ શકે છે.

7

વોટ્સએપ વ્યવસાય માટે કેવી રીતે નોંધણી કરવી

1

2

3

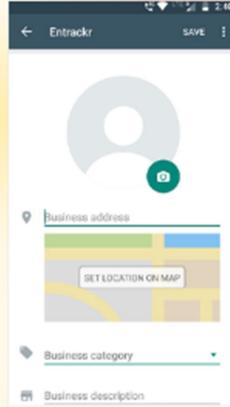
8

વોટ્સએપ વ્યવસાય માટે કેવી રીતે નોંધણી કરવી

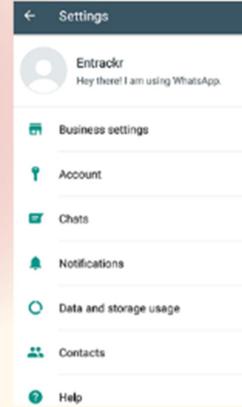
4

5

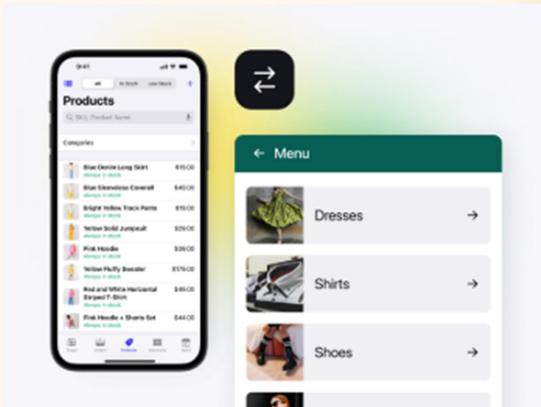
6

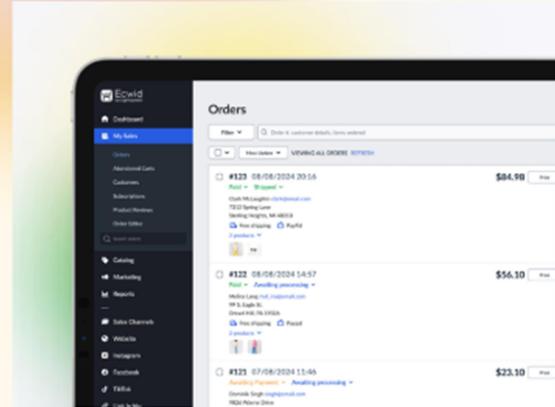
9

વોટ્સએપ વ્યવસાય માટે કેવી રીતે નોંધણી કરવી

7

8

<https://www.ecwid.com/sell-on-whatsapp>

10

વોટ્સએપ વ્યવસાય માટે કેવી રીતે નોંધણી કરવી

વોટ્સએપ બિઝનેસ ટૂલનો ઉપયોગ કરો

આ 3 સ્ટેપમાં કેટલોગ તૈયાર કરો

- એડ આઈટમ પર નવા કેટલોગ બનાવો
- ઈમેજ એડ કરો
- પ્રોડક્ટની કિંદેલ આપો

સોશિયલ મીડિયા પર પ્રમોટ કરો

- બિઝનેસ ટૂલ્સ પર જઈને લિંક લો
- સોશિયલ મીડિયા પ્લેટફોર્મ પર શેર કરો
- મેસેજિંગ ટૂલ્સને પોતાની રીતે સેટ કરો

<https://www.diyabhaskar.co.in/utility/news/speed-up-the-business-by-connecting-the-local-business-with-the-digital-platform-know-its-ways-and-benefits-128025319.html>

11

શોપ્સિ

• અહીં એક પગલું-દર-પગલાની માર્ગદર્શિકા છે જેને તમે અનુસરી શકો છો:

1. તમારા વિક્રેતા એકાઉન્ટ પર જાઓ અને સૂચિઓ પર ક્લિક કરો અને નવી સૂચિ ઉમેરો.
2. નવી સૂચિ ઉમેરો પર ક્લિક કરો અને સિંગલ / બલ્ક લિસ્ટિંગ પસંદ કરો.
3. એકવાર તમે લિસ્ટિંગ વિકલ્પ પસંદ કરી લો, પછી શોપ્સી માર્કેટપ્લેસ પસંદ કરો.
4. શોપ્સી પર ટોંગલ કરો, પ્રોડક્ટ કેટેગરી પસંદ કરો, વર્ટિકલ પછી અને પછી આ વર્ટિકલ પર સૂચિ શરૂ કરવા માટે બ્રાન્ડ પસંદ કરો.
5. બધા શોપ્સી એક્સક્લુઝિવ વર્ટિકલ્સ "શોપ્સી_વર્ટિકલ નામ" ફોર્મેટના છે જેમ કે: શોપ્સી_સાડી, શોપ્સી_ટાઉઝર વગેરે
6. તમે તમારા ઉત્પાદનને પ્રદર્શિત કરવા માટે સંબંધિત છબીઓ પણ ઉમેરી શકો છો.
7. નોંધ: કોઈ વ્યાવસાયિક ફોટોશૂટની જરૂર નથી, તમે તમારા મોબાઇલ ફોન પર ફોટા ક્લિક કરી શકો છો અને તેને અપલોડ કરી શકો છો.

<https://seller.shopsy.in/blogs/sell-your-products-on-shopsy-a-step-by-step-guide/>

12

મીશો

પગલું 1: SUPPLIER.MEESHO.COM પર તમારું એકાઉન્ટ બનાવીને વિકેતા તરીકે નોંધણી કરો.

પગલું 2: એકવાર નોંધણી કરાવ્યા પછી, SUPPLIER.MEESHOSUPPLY.COM ની મુલાકાત લઈને મીશો સપ્લાયર પેનલમાં લોગ ઇન કરો.

પગલું 3: સ્પર્ધાત્મક કિંમતો પર ઉચ્ચ-ગુણવત્તાનો કેટલોગ અપલોડ કરો.

પગલું 4: અમારા નેટવર્ક દ્વારા ઓર્ડર પ્રાપ્ત કરો.

પગલું 5: અપેક્ષિત ડિસ્પેચ તારીખની અંદર ઓર્ડર પેક કરો અને મોકલો.

પગલું 6: તમારા પૂર્ણ થયેલા ઓર્ડરની ચૂકવણી સીધા તમારા બેંક ખાતામાં મેળવો.

13

ઇન્સ્ટાગ્રામ બિઝનેસ એકાઉન્ટ કેવી રીતે બનાવવું: એક ઝડપી માર્ગદર્શિકા

- વ્યવસાયોએ લાંબા સમયથી સોશિયલ મીડિયાનો માર્કેટિંગ સાધન તરીકે ઉપયોગ કર્યો છે. તમારી બ્રાન્ડ, પ્રેક્ષકો અને ધ્યેયોના આધારે દરેકના પોતાના ફાયદા છે. ખાસ કરીને ઇન્સ્ટાગ્રામ બ્રાન્ડ જાગૃતિ મેળવવા માટે એક આદર્શ પ્લેટફોર્મ છે-પરંતુ વ્યવસાય એકાઉન્ટ સાથે, તમે ઘણું બધું કરી શકો છો.
- ઉત્પાદન અને બ્રાન્ડ શોધ માટે વપરાશકર્તાઓ વધુને વધુ ઇન્સ્ટાગ્રામ અને અન્ય સામાજિક નેટવર્ક્સ તરફ વળે છે. ઇન્સ્ટાગ્રામ હવે સુંદર ભૂતકાળની સુંદર છબીઓને સ્ક્રોલ કરવા માટેનું સ્થાન નથી-તે ઉત્સુક ખરીદદારો માટે ઉત્પાદનોને સરફેસ કરવા માટેનું એક શક્તિશાળી સાધન છે.
- આગળ, ઇન્સ્ટાગ્રામ વ્યવસાય એકાઉન્ટ કેવી રીતે સેટ કરવું તે જાણો. તમારા બ્રાંડ માટે યોગ્ય એકાઉન્ટ પ્રકાર પસંદ કરો અને તમારા વ્યવસાયને ચલાવવામાં સહાય માટે સુવિધાઓનો લાભ મેળવો.

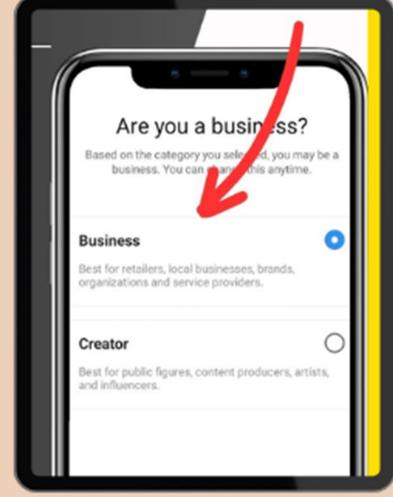

14

ઇન્સ્ટાગ્રામ બિઝનેસ એકાઉન્ટ શું છે? x

ઇન્સ્ટાગ્રામ બિઝનેસ એકાઉન્ટ એ Instagram પ્લેટફોર્મ પર એક પ્રકારનું વ્યાવસાયિક એકાઉન્ટ છે જે બ્રાન્ડ્સ અને વ્યવસાયો દ્વારા ઉપયોગ કરવા માટે રચાયેલ છે. તે વ્યક્તિગત એકાઉન્ટની જેમ કાર્ય કરે છે, જે વપરાશકર્તાને સામગ્રી પોસ્ટ કરવા અને અન્ય વપરાશકર્તાઓ સાથે જોડાવવાની મંજૂરી આપે છે. આ તફાવત વ્યવસાય વપરાશકર્તાઓ માટે ઉપલબ્ધ સુવિધાઓમાં રહેલો છે.

ઇન્સ્ટાગ્રામ પરના બિઝનેસ એકાઉન્ટ્સમાં આંતરદૃષ્ટિ, ઇન્સ્ટાગ્રામના જાહેરાત પ્લેટફોર્મ અને શોપિંગ સુવિધાઓની ઍક્સેસ હોય છે. સર્જક એકાઉન્ટ્સ, કલાકારો અને પ્રભાવકો માટે રચાયેલ અન્ય પ્રકારનું વ્યાવસાયિક એકાઉન્ટ, ઇન્સ્ટાગ્રામ સબ્સ્ક્રિપ્શન્સ સહિતની સુવિધાઓનો પોતાનો સમૂહ ધરાવે છે.

15

૩ પ્રકારના ઇન્સ્ટાગ્રામ એકાઉન્ટ્સ

વ્યક્તિગત ખાતું.
મોટાભાગના વપરાશકર્તાઓ પાસે વ્યક્તિગત એકાઉન્ટ હોય છે, જે વ્યક્તિઓ માટે ડિફોલ્ટ એકાઉન્ટ પ્રકાર છે.

નિર્માતા ખાતું. પ્રભાવકો અને સામગ્રી ઉત્પાદકો તેમની જરૂરિયાતો માટે રચાયેલ વ્યવસાય સુવિધાઓને ઍક્સેસ કરવા માટે સર્જક એકાઉન્ટ પર સ્વિચ કરી શકે છે.

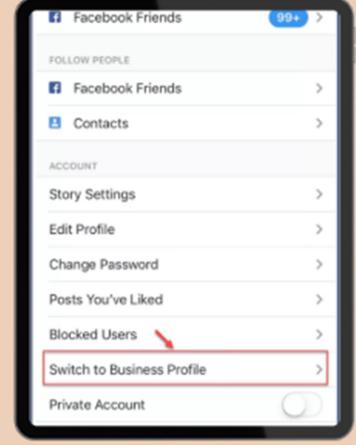
વ્યવસાય ખાતું. ઉત્પાદનો અથવા સેવાઓનું વેચાણ કરતી બ્રાન્ડ્સ અને કંપનીઓ આંતરદૃષ્ટિ, જાહેરાતો અને શોપિંગ સુવિધાઓને ઍક્સેસ કરવા માટે વ્યવસાય એકાઉન્ટનો ઉપયોગ કરી શકે છે.

16

કયા ઇન્સ્ટાગ્રામ એકાઉન્ટ પ્રકાર શ્રેષ્ઠ છે?

જો તમારી પાસે પહેલેથી જ વ્યક્તિગત ખાતું છે, તો તમે તેને બિઝનેસ એકાઉન્ટમાં કન્વર્ટ કરી શકો છો. જો તમે પહેલાથી જ વ્યવસાય માટે તે એકાઉન્ટનો ઉપયોગ કરો છો, અથવા જો તમે તમારી બ્રાન્ડનો ચહેરો છો, તો આ એક આદર્શ ચાલ હોઈ શકે છે. જે નિર્માતાઓ વ્યક્તિગત બ્રાન્ડ ધરાવે છે તેઓ મુદ્રીકરણ કરવા માગે છે તેઓ પણ તેમના વ્યક્તિગત ખાતાને વ્યવસાયિક પર સ્વિચ કરી શકે છે.

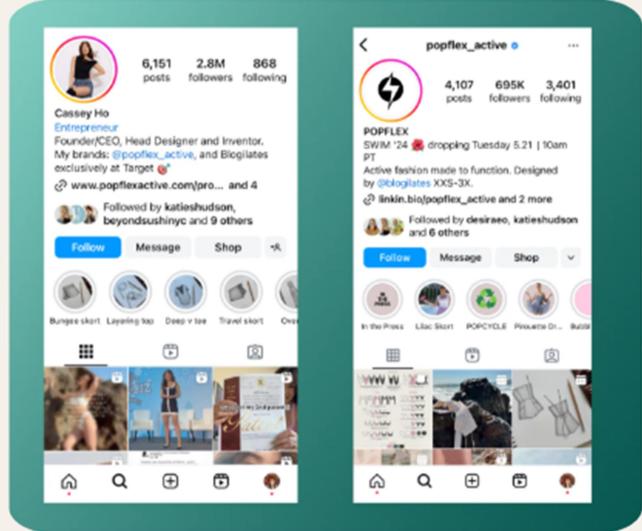
જો કે, કેટલીક બ્રાન્ડને તેના સ્થાપકથી અલગ અલગ બ્રાન્ડ્સ એકાઉન્ટ હોવાનો ફાયદો થાય છે. નવું એકાઉન્ટ બનાવવાથી તમે સામગ્રી પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરી શકો છો અને તમારું વ્યક્તિગત એકાઉન્ટ જાળવી શકો છો. તમે તમારા અનુયાયીઓને બ્રાન્ડના એકાઉન્ટ પર લઈ જવા માટે તમારા વ્યક્તિગત એકાઉન્ટનો ઉપયોગ કરી શકો છો.

17

ઉદાહરણ

આ ઉદાહરણમાં, સર્જક કેસી હોએ તેની અંગત બ્રાન્ડ, બ્લોગીલેટ્સ માટે મજબૂત અનુયાયીઓ બનાવ્યા. પરંતુ જ્યારે તેણીએ તેની એક્ટિવવેર બ્રાન્ડ, PopFlex લોન્ચ કરી, ત્યારે તેણે એક અલગ એકાઉન્ટ સેટ કર્યું. આનાથી તેણીને તેના બે એકાઉન્ટ્સ વચ્ચે અલગ બ્રાન્ડિંગ રાખવાની મંજૂરી મળી.

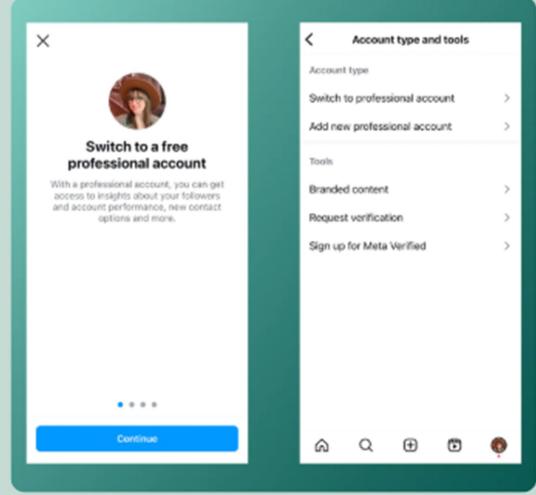

18

ઇન્સ્ટાગ્રામ બિઝનેસ એકાઉન્ટ કેવી રીતે બનાવવું

વ્યક્તિગત પ્રોફાઇલમાંથી વ્યવસાય પ્રોફાઇલ પર સ્વિચ કરવું

- તમારી ઇન્સ્ટાગ્રામ પ્રોફાઇલમાં ઉપરના જમણા ખૂણામાં મેનૂને ટેપ કરો.
- 1. "એકાઉન્ટ પ્રકાર અને સાધનો" પર ટેપ કરો.
- 2. "વ્યાવસાયિક ખાતા પર સ્વિચ કરો" પર ટેપ કરો.
- 3. "ચાલુ રાખો" પર ટેપ કરો.
- 4. તમારા વ્યવસાય માટે એક કેટેગરી પસંદ કરો અને "થઈ ગયું" પર ટેપ કરો.
- 5. વ્યવસાય પસંદ કરો અને "આગળું" ટેપ કરો.
- 6. વૈકલ્પિક પગલાંઓ પૂર્ણ કરો અથવા તમારી પ્રોફાઇલ પર પાછા ફરવા માટે ઉપરના જમણા ખૂણે "X" ને ટેપ કરો.

19

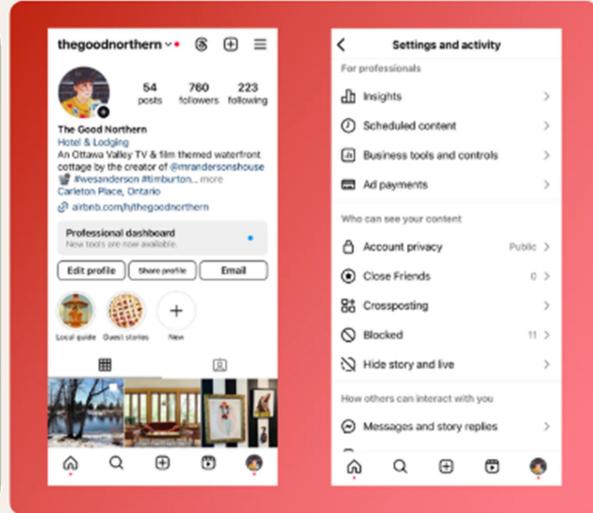
શરૂઆતથી વ્યવસાય ખાતું બનાવવું

Instagram એપ્લિકેશન પર નેવિગેટ કરીને અને સાઇનઅપ પ્રવાહને અનુસરીને શરૂઆતથી એક નવું ઇન્સ્ટાગ્રામ એકાઉન્ટ બનાવો.

તમારું વપરાશકર્તા નામ અને પાસવર્ડ પસંદ કરો અને તમારી સંપર્ક વિગતો દાખલ કરો.

એકાઉન્ટ સેટ કરો (તે આપમેળે વ્યક્તિગત પ્રોફાઇલ તરીકે બનાવવામાં આવશે).

એકવાર તમે તમારું એકાઉન્ટ સેટ કરી લો તે પછી, બિઝનેસ એકાઉન્ટ પર સ્વિચ કરવા માટે પાછલા વિભાગમાં આપેલા પગલાંને અનુસરો.

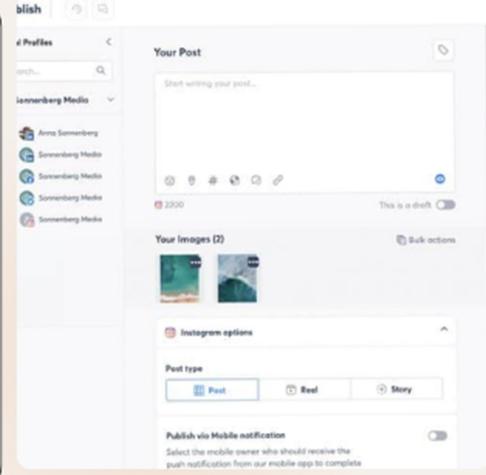

20

ઇન્સ્ટાગ્રામ પર વેચાણ કરતી વખતે શું કરવું

1. ઇન્સ્ટાગ્રામ રીલ્સ પ્રકાશિત કરો

જ્યારે તમે ઇન્સ્ટાગ્રામ પર મહત્તમ વેચાણ કરવા માંગો છો, ત્યારે પ્લેટફોર્મ પર શ્રેષ્ઠ પ્રદર્શન કરતી સામગ્રીનો પ્રકાર બનાવવો જરૂરી છે. રીલ્સ તમારી સામગ્રી બનાવવાની ટુ-ટૂ સૂચિમાં ટોચ પર હોવી જોઈએ. પ્રોડક્ટ વિડિયોઝથી લઈને કેવી રીતે કન્ટેન્ટ માટે સ્ટાઇલ સૂચનો સુધી, તમારી પાસે ઇન્સ્ટાગ્રામ રીલ્સમાં તમારા ઉત્પાદનોને હાઇલાઇટ કરવા માટે ઘણા બધા વિકલ્પો છે. કેટલાક વીડિયો માટે મનોરંજક અથવા શૈક્ષણિક અભિગમ અપનાવો જેથી તમારા પ્રેક્ષકો સામગ્રી સાથે જોડાઈ શકે અને તેમાંથી શીખી શકે.

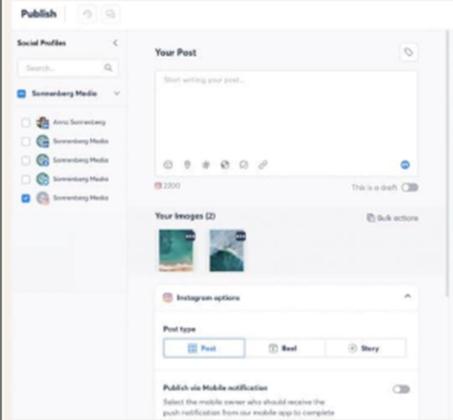

<https://www.agorapulse.com/blog/how-to-sell-instagram-rules/>

21

2. આકર્ષક ફીડ પોસ્ટ્સ બનાવો

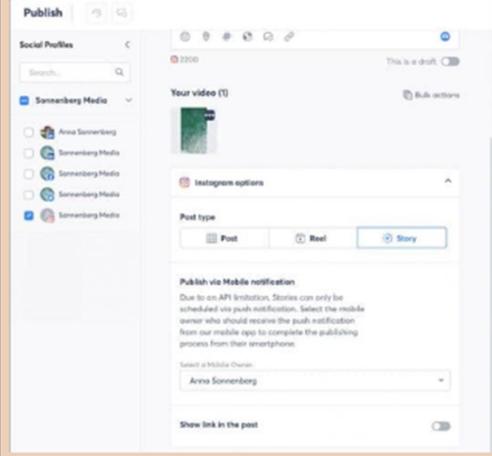
ઇન્સ્ટાગ્રામ વિડિયો તરફ વળ્યું છે તેનો અર્થ એ નથી કે છબી પોસ્ટ્સ હવે સારો વિચાર નથી. જીવનશૈલી સામગ્રીમાં તમારા ઉત્પાદનોને પ્રદર્શિત કરવા માટે છબીઓ હજી પણ અતિ અસરકારક હોઈ શકે છે. તમે ઇમેજ પોસ્ટ્સમાં પ્રોડક્ટ ટેગ્સ સરળતાથી ઉમેરી શકો છો, તેથી તે તમારા ગ્રાહકો માટે બ્રાઉઝ કરવાનું અને ખરીદવાનું ખૂબ જ સરળ બનાવે છે. તમારી બધી છબીઓ અપલોડ કરો, બરાબર ઓર્ડર મેળવવા માટે ખેંચો અને છોડો અને કૅપ્શન ઉમેરો. પછી તમારા પ્રેક્ષકો માટે આદર્શ સમયે લાઇવ થવા માટે પોસ્ટને શેડ્યૂલ કરો. તમે કોઈપણ સમયે ઉત્પાદન ટેગ્સ ઉમેરવા માટે પોસ્ટ્સને સંપાદિત કરી શકો છો.

22

3. ઇન્સ્ટાગ્રામ વાર્તાઓ સાથે બજા જનરેટ કરો જો તમારી બ્રાંડનું ઇન્સ્ટાગ્રામ ફોલોવિંગ વ્યસ્ત છે, તો તમારી પાસે સ્ટોરી દર્શકોની સંખ્યા પણ સારી છે. ભલે તમે પડદા પાછળની સામગ્રી શેર કરવા માંગતા હો અથવા મર્યાદિત-સમયના વેચાણને પ્રોત્સાહન આપવા માંગતા હો, વાર્તાઓ તમારા બ્રાંડના ઇન્સ્ટાગ્રામ સામગ્રી યોજનાનો એક મહત્વપૂર્ણ ભાગ હોવો જોઈએ.

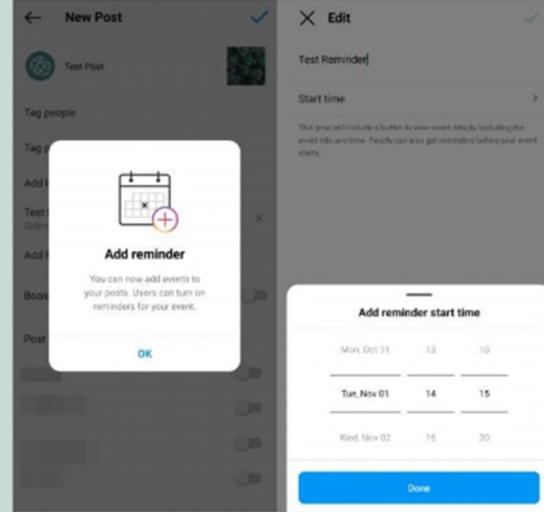
પોસ્ટ્સ અને રીલ્સની જેમ, વાર્તાઓ પણ ઉત્પાદન ટેગ્સને સપોર્ટ કરે છે. તમે દરેક વાર્તા દીઠ પાંચ પ્રોડક્ટ ટેગ્સ ઉમેરી શકો છો જેથી ગ્રાહકો તરત ખરીદી કરી શકે. ઇન્સ્ટાગ્રામ વાર્તાઓ પણ લિંક સ્ટીકરોને સપોર્ટ કરે છે જેથી તમે કરી શકો.

23

4. અનુયાયીઓને ઉત્પાદન લોન્ચ વિશે યાદ કરાવો

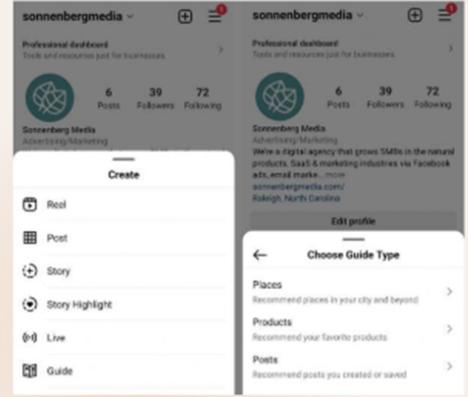
ઇન્સ્ટાગ્રામનું રીમાઇન્ડર ટૂલ ગ્રાહકોને વેચાણની શરૂઆત અથવા ઉત્પાદનની શરૂઆત જેવી ઇવેન્ટ વિશે સૂચિત કરવાનું સરળ બનાવે છે. જ્યારે અનુયાયીઓ પસંદ કરે છે, ત્યારે તમે સેટ કરો છો તે સમયે ઇન્સ્ટાગ્રામ આપમેળે તેમને સૂચિત કરે છે.

24

5. ઉત્પાદન માર્ગદર્શિકાઓ વિકસાવો

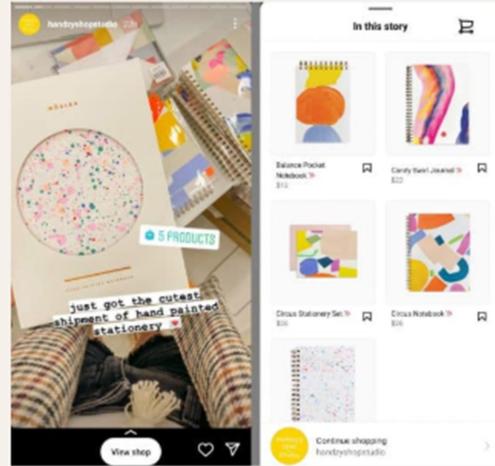
શું તમે ચોક્કસ જરૂરિયાતો અથવા ધ્યેયો માટે કયું ઉત્પાદન ખરીદવું તે નક્કી કરવામાં ગ્રાહકોને મદદ કરવા માંગો છો? ઇન્સ્ટાગ્રામ માર્ગદર્શિકાઓ સાથે, તમે તમારી ઇન્સ્ટાગ્રામ દુકાનની સીધી લિંક્સ બનાવતી વખતે વિવિધ ઉપયોગો માટે ઉત્પાદનોની ભલામણ કરી શકો છો. નવી માર્ગદર્શિકા બનાવવા માટે, તમારી ઇન્સ્ટાગ્રામ પ્રોફાઇલ ખોલો અને પ્લસ બટનને ટેપ કરો. મેનૂમાંથી માર્ગદર્શિકા પસંદ કરો અને માર્ગદર્શિકાના પ્રકારોની સૂચિમાંથી ઉત્પાદનો પસંદ કરો. પછી તમે ભલામણ કરવા માંગો છો તે તમામ ઉત્પાદનો ઉમેરો અને ઉમેરાયેલ સંદર્ભ માટે ટૂંકા કેપ્શન્સ લખો.

25

6. વાર્તાઓમાં ખરીદી શકાય તેવી સામગ્રી શેર કરો

જો તમારી વાર્તાઓ ઘણી બધી સંલગ્નતા મેળવવાનું વલણ ધરાવે છે, તો તમારી બ્રાન્ડને પ્રમોટ કરવા અને આ જગ્યામાં વેચાણ વધારવા માટે વધારાની રીતોનો લાભ લો. અનન્ય વાર્તાઓ બનાવવા ઉપરાંત, તમે તમારી શ્રેષ્ઠ ફીડ પોસ્ટ અને રીલ્સ વાર્તાઓમાં શેર કરી શકો છો. ઉદાહરણ તરીકે, @handzyshopstudio એ નીચેની વાર્તામાં ઘણા ઉત્પાદનોને ટેગ કર્યા છે.

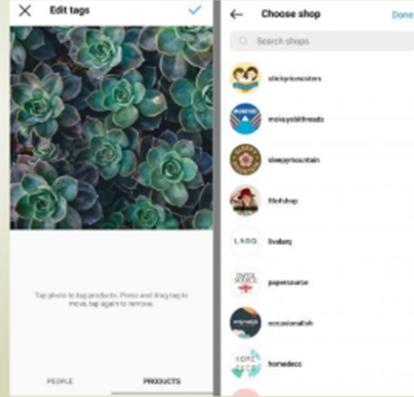

26

Market

7. તમારા ઉત્પાદનોને ટેગ કરવા માટે ગ્રાહકોને પ્રોત્સાહિત કરો

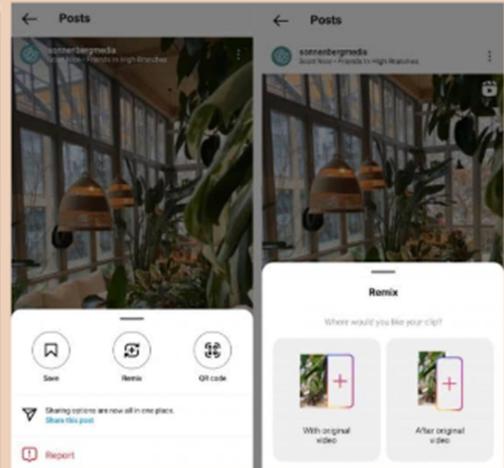
જો તમારા ગ્રાહકો તમારી બ્રાન્ડને દર્શાવતી ઘણી બધી શ્રેષ્ઠ સામગ્રી બનાવે છે, તો તમે તેમને તમારા ઉત્પાદનોને ટેગ કરવા માટે પ્રોત્સાહિત કરી શકો છો. ઇન્સ્ટાગ્રામ શોપ્સ આપમેળે અન્ય એકાઉન્ટ્સને ઉત્પાદનોને ટેગ કરવાની મંજૂરી આપે છે-જેથી કોઈપણ બ્રાન્ડ એમ્બેસેડર અથવા ગ્રાહક તેમની સામગ્રીને શોપેબલ બનાવી શકે છે.

27

14. ગ્રાહકોને તમારી સામગ્રી રીમિક્સ કરવા માટે પ્રોમ્પ્ટ કરો

જ્યાં સુધી તમારી પાસે INSTAGRAM નો રિમિક્સ વિકલ્પ સક્ષમ હોય ત્યાં સુધી ખુશ ગ્રાહકો તમારી INSTAGRAM સામગ્રી પર પોતાનો અભિપ્રાય પણ આપી શકે છે. તમારા એકાઉન્ટ સેટિંગ્સમાં જાઓ, ગોપનીયતા પર ટેપ કરો અને પછી > રીલ્સ અને રીમિક્સ પસંદ કરો. તમે રીલ અને ફોટા બંને માટે રીમિક્સ સક્ષમ કરી શકો છો. પછી ગ્રાહકો નવી પોસ્ટ્સ અથવા રીલ્સ બનાવી શકે છે જે તમારી મૂળ સામગ્રીને ફરીથી બનાવશે. ઉદાહરણ તરીકે, તેમના રિમિક્સ બતાવી શકે છે કે તેઓએ તમારા ઉત્પાદનને કેવી રીતે સ્ટાઈલ કર્યું, તેઓએ તમારા ઘટકો કેવી રીતે તૈયાર કર્યા અથવા તેઓએ તમારા ઉત્પાદન સાથે તેમના ખાલી ફિજને કેવી રીતે પુનઃસ્થાપિત કર્યા.

28

16. શું કામ કરે છે તે શોધવા માટે એનાલિટિક્સનો ઉપયોગ કરો

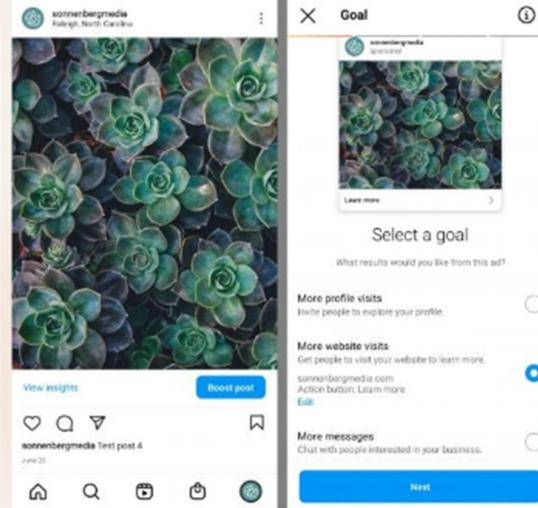
જેમ તમે Instagram સામગ્રી બનાવો છો, તમારા પરિણામોને નજીકથી મોનિટર કરો. ભલે તમે એગોરાપલ્સ દ્વારા પ્રકાશિત કરો અથવા સીધા એપ્લિકેશનમાં, તમે પહોંચ અને જોડાણને ટ્રેક કરવા માટે એગોરાપલ્સ વિશ્લેષણનો ઉપયોગ કરી શકો છો. જ્યારે તમારી સામગ્રીએ ઘણી બધી પસંદ, ટિપ્પણીઓ અથવા શેર્સ જનરેટ કર્યા હોય ત્યારે તે દિવસોને ઝડપથી ઓળખવા માટે સગાઈ રિપોર્ટ તપાસો. પછી તમારી ટોચની પ્રદર્શન કરતી પોસ્ટ્સ અને રીલ્સ જોવા માટે સામગ્રી રિપોર્ટનો ઉપયોગ કરો.

29

17. ઇન્સ્ટાગ્રામ પર જાહેરાત કરો

શું તમે કાર્બનિક ઇન્સ્ટાગ્રામ સામગ્રીમાંથી મેળવેલા પરિણામોને વધારવા માંગો છો? તમે મોબાઈલ એપથી ઇન્સ્ટાગ્રામ પોસ્ટ્સ અને રીલ્સને સરળતાથી બુસ્ટ કરી શકો છો. કોઈપણ પોસ્ટ હેઠળ બુસ્ટ પોસ્ટ બટનને ટેપ કરો અથવા કોઈપણ રીલ મેનૂમાંથી બુસ્ટ રીલ બટનને ટેપ કરો. પછી એક ધ્યેય પસંદ કરો, પ્રેક્ષકો બનાવો અને બજેટ નક્કી કરો.

<https://www.shopify.com/blog/how-to-sell-on-instagram>

30

THANK YOU

APPENDIX IX

- a) Tool to collect profile of selected urban women of Vadodara Regarding basic knowledge on Embroidery Work.**

- b) Tool to obtain Feedback and Reactions of Selected urban Women of Vadodara Regarding Embroidery Work training.**

Appendix IX (a)
ગ્રામીણ મહિલાઓમાં ભરતકામની ધારણા અંગે સર્વે ફોર્મ

આગળ વધતા પહેલા કૃપા કરીને નીચેની માહિતી કાળજીપૂર્વક વાંચો.

નમસ્તે, મારું નામ ઈસ્મત ચારણીવાલા છે. હું ડીપાર્ટમેન્ટ ઓફ એક્સટેન્શન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન, ફેકલ્ટી ઓફ ફેમિલી એન્ડ કોમ્યુનિટી સાયન્સ, ધ મહારાજા સયાજીરાવ યુનિવર્સિટી ઓફ બરોડા, વડોદરા, ગુજરાતમાંથી પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએશન કરી રહી છું. મેં બરોડા સિટીઝન કાઉન્સિલના સહયોગ હેઠળ શહેરી મહિલાઓ માટે ભરતકામ અંગેનો એક એક્શન પ્રોજેક્ટ હાથ પર લીધેલ છે.

અભ્યાસનું શીર્ષક: “એમ્પાવરિંગ અર્બન વુમન થ્રુ સ્કિલ ડેવલપમેન્ટ યુઝિંગ એમ્બ્રોઇડરી વર્ક ઈન સીલેક્ટેડ એરીયા ઓફ વડોદરા.”

Section - 1
વ્યક્તિગત માહિતી

નીચેની આપેલી માહિતીને ટિક(✓) માર્કિંગ કરો અથવા જ્યાં જરૂરી હોય ત્યાં તમને લાગુ પડતા વિધાન સામે લખો.

1) નામ : _____

2) ઉંમર: _____

3) વિસ્તાર
ક) કલાલી
ખ) સમીયાલા
ગ) મકરપુરા

4) વૈવાહિક દરજ્જો
ક) પરિણીત
ખ) અપરિણીત
ગ) વિધવા

5) કુટુંબનો પ્રકાર
ક) સંયુક્ત
ખ) વિભક્ત

6) શૈક્ષણિક લાયકાત
ક) નિરક્ષર
ખ) પ્રાથમિક
ગ) માધ્યમિક
ઘ) ઉચ્ચ માધ્યમિક
ચ) સ્નાતક

- a.) વસ્ત્ર
- b.) થેલી
- c.) અન્ય

9. તમે ભરતકામ આકૃતિ(ડિઝાઇન) જાણો છો?

- a.) હા
- b) ના

10. તમે કાયા પ્રકાર ની ભરતકામ આકૃતિ(ડિઝાઇન) થી વાકિફ છો?

- a.) આરી વર્ક
- b.) કુલકારી વર્ક
- c.) ચિકનકારી વર્ક
- d.) કાશ્મીરી વર્ક
- e.) ઉપરોક્તમાંથી કોઈ નહીં

Section 4

ડિજિટલ સાક્ષરતા તાલીમ અંગે ની માહિતી

નોંધ: નીચેના પ્રશ્નોને ધ્યાનથી વાંચો અને તે મુજબ નીચે ટિક (✓)
) માર્કિંગ દ્વારા તેના વિશે તમારા વિચારો લખો.

15. શું તમે ડિજિટલ સાક્ષરતા વિષે જાણો છો ?

- a. હા b. ના.

16. તમારા ગામમાં પહેલા કોઈએ ડિજિટલ સાક્ષરતા પર તાલીમ આપેલી છે ?

- a. હા b. ના.

17. જો હા, તો તમે એ તાલીમ માં ભાગ લીધો હતો?

- a. હા b. ના.

18. શું તમને ડિજિટલ સાક્ષરતા પર તાલીમ મેળવવામાં રસ છે?

- a. હા b. ના.

19. શું તમે જાણો છો કે અલગ-અલગ મોબાઇલ એપ્લિકેશનની મદદથી પૈસા કેવી રીતે કમાઈ શકાય?

- a. હા b. ના.

20. શું તમે માર્કેટિંગ અને ઈમાર્કેટિંગ વિષે શીખવા ઈચ્છો છો-?

- a. હા b. ના.

Appendix IX (b)

Post Evaluation Form

Tool for Obtaining Feedback and Reactions on an Action Project: 'Empowering Urban Women through Skill Development in Embroidery Work in Selected Areas of Vadodara'.

આગળ વધતા પહેલા કૃપા કરીને નીચેની માહિતી કાળજીપૂર્વક વાંચો.

નમસ્તે, મારું નામ ઈસ્મત ચારણીવાલા છે. હું ડીપાર્ટમેન્ટ ઓફ એક્સટેન્શન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન, ફેકલ્ટી ઓફ ફેમિલી એન્ડ કોમ્યુનિટી સાયન્સ, ધ મહારાજા સયાજીરાવ યુનિવર્સિટી ઓફ બરોડા, વડોદરા, ગુજરાતમાંથી પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએશન કરી રહી છું. મે બરોડા સિટીઝન કાઉન્સિલના સહયોગ હેઠળ શહેરી મહિલાઓ માટે ભરતકામ અંગેનો એક એક્શન પ્રોજેક્ટ હાથ પર લીધેલ છે.

અભ્યાસનું શીર્ષક: “એમ્પાવરિંગ અર્બન વુમન થ્રુ સ્કિલ ડેવલપમેન્ટ યુઝિંગ એમ્પ્રોઇડરી વર્ક ઈન સીલેક્ટેડ એરીયા ઓફ વડોદરા.”

Section - 1

વ્યક્તિગત માહિતી

નીચેની આપેલી માહિતીને ટિક)✓) માર્કિંગ કરો અથવા જ્યાં જરૂરી હોય ત્યાં તમને લાગુ પડતા વિધાન સામે લખો.

7) નામ : _____

8) ઉંમર: _____

9) વિસ્તાર

- ક) કલાલી
- ખ) સમીયાલા

10) વૈવાહિક દરજ્જો

- ક) પરિણીત
- ખ) અપરિણીત
- ગ) વિધવા

11) કુટુંબનો પ્રકાર

- ક) સંયુક્ત
- ખ) વિભક્ત

12) શૈક્ષણિક લાયકાત

- ક) નિરક્ષર
- ખ) પ્રાથમિક
- ગ) માધ્યમિક
- ઘ) ઉચ્ચ માધ્યમિક
- ચ) સ્નાતક

Section - 2
ભરતકામ તાલીમ સંબંધિત પ્રશ્નો

નીચેના વિભાગોમાં ભરતકામ વિશેના જ્ઞાન અને પરિપ્રેક્ષ્યને લગતા પ્રશ્નો છે. નીચેના પ્રશ્નોને ધ્યાન થી વાંચો અને તે મુજબ નીચેના યોગ્ય જવાબ આગળ ટિક માર્ક (✓) કરો.

- 1) તમે આ તાલીમ કાર્યક્રમ માં શા માટે જોડાયા?
  - ક) પોતાનો ભરતકામનો વ્યવસાય શરૂ કરવા માટે
  - ખ) નવા ભરતકામના ટાંકા અને તકનીકો શીખવા માટે
  - ગ) નોકરી મેળવવાની તકો વધારવા માટે
  - ઘ) પરિવારને ટેકો આપવા
  - ચ) માટે મારી કુશળતા સુધારવા
- 2) નીચેના માંથી ભરતકામ ના કયા ટાંકા શીખવા આપને અઘરા લાગ્યા?
  - ક) ફ્રેન્ચ ગાંઠો
  - ખ) બુલિયન ગાંઠો
  - ગ) સાટિન ટાંકો
  - ઘ) બ્લેન્કેટ ટાંકો
  - ચ) ચેઇન ટાંકો
  - છ) હેરિંગબોન ટાંકો
  - જ) ફેધર ટાંકો
  - ઝ) સ્ટેમ ટાંકો
  - ટ) બેકટાંકો
  - થ) રનિંગ ટાંકો
- 3) તમને કઈ વસ્તુ પર ભરતકામ કરવામાં સૌથી વધુ મજા આવી?
  - ક) હેરબેન્ડ
  - ખ) કુન્ય
  - ગ) દુપટ્ટા બોર્ડર વર્ક
  - ઘ) ટોટ બેગ
  - ચ) ભરતકામના પોકેટ પાઉચ
  - છ) સ્લિમ બેગ
  - જ) બો બેન્ડ
  - ઝ) કીચેઇન
  - ટ) બુકમાર્ક
  - થ) રૂમાલ
- 4) તમોને ભરતકામ તાલીમમાં કઈ વસ્તુ વધુ મુશ્કેલ લાગી?
  - ક) નવા ટાંકા શીખવા
  - ખ) વિવિધ કાપડ સાથે ભરતકામની વસ્તુઓ બનાવવી
  - ગ) સમયનું સંચાલન
  - ઘ) માર્કેટિંગ માટે સોશિયલ મીડિયા પ્લેટફોર્મનો ઉપયોગ
  - ચ) કાયા માલ (દા.ત., દોરા, કાપડ) ની ખરીદી અને કામ કરવું
  - છ) ભરતકામ માં સુસંગત ગુણવત્તા જાળવી રાખવી

- 5) ભરતકામ તાલીમમાં સૌથી શ્રેષ્ઠ શું લાગ્યું?
- ક) નવા ટાંકા શીખવાં
- ખ) કપડાં અને બેગ પર ભરતકામની ડિઝાઇન બનાવવી
- ગ) ભરતકામની કુશળતામાં આત્મવિશ્વાસ વિકસાવવો
- ઘ) ઓનલાઇન વેચાણની સમજ મેળવવી
- 6) શહેરી મહિલાઓ માટે, ભરતકામની તાલીમનો કયો ફાયદો મહત્વનો છે?
- ક) ભરતકામ કૌશલ્યમાં સુધારો
- ખ) આત્મવિશ્વાસ અને સ્વતંત્રતામાં વધારો
- ગ) વ્યવસાય અને માર્કેટિંગ અંગેનું સારું જ્ઞાન
- ઘ) સહાયક અને પ્રોત્સાહક તાલીમ પર્યાવરણ
- 7) તમને ઉપલબ્ધ કરાયેલા ભરતકામ સામગ્રીની ગુણવત્તા કેવી લાગી?
- ક) ઉત્તમ
- ખ) સારી
- ગ) વાજબી
- ઘ) નબળી
- 8) ટ્રેનરે તમારી જરૂરિયાતો અનુસાર તાલીમ આપી હતી કે નહીં?
- ક) હા
- ખ) ના
- 9) તમે આ તાલીમ કાર્યક્રમને અન્ય લોકોને સૂચવવાની શક્યતા કેટલી છે?
- ક) હા
- ખ) ના
- 10) તમે તાલીમ કાર્યક્રમ પછી ભરતકામ કરવાનું ચાલુ રાખશો?
- ક) હા
- ખ) ના

Section - 3

ભરતકામ તાલીમ સંબંધિત પ્રશ્નો

નીચે આપેલ પ્રશ્નનો ને ધ્યાનથી વાંચો અને તમારા માટે સૌથી યોગ્ય વિકલ્પ સામે ટીક માર્કિંગ (✓) કરો.

રેટિંગ સ્કેલ:

- ઓછા અંશ (LE) | સાધારણ અંશ (SE) | મહદ અંશ (GE)

No.	નિવેદન	(LE) ઓછા અંશ	(SE) સાધારણ અંશ	(GE) મહદ અંશ
તાલીમ કાર્યકર નું જ્ઞાન અને કૌશલ્ય				
1.	તાલીમ કાર્યકર ને ભરતકામના ટાંકા વિશે જ્ઞાન કેટલાં અંશે હતું.			
2.	તાલીમ કાર્યકરે વિવિધ ટાંકા તકનીકોનું અસરકારક રીતે પ્રદર્શન કર્યું			
3.	તાલીમ કાર્યકરે સ્પષ્ટ સૂચનાઓ અને માર્ગદર્શન પૂરું પાડ્યું.			
તાલીમ કાર્યક્રમ				
4.	તાલીમ કાર્યક્રમ સુવ્યવસ્થિત અને માળખાગત હતો			
5.	ભરતકામના ટાંકા શીખવા માટે આપેલ સમય પૂરતો હતો.			
6.	તાલીમ કાર્યક્રમમાં રનિંગ સ્ટીય, યેઈન સ્ટીય અને હેરિંગબોન સ્ટીય જેવી વિવિધ ભરતકામ તકનીકોનો સમાવેશ થતો હતો.			
ઉપયોગિતા				
7.	હું મારી મન ગમતી વસ્તુઓ બનાવવા માટે ભરતકામના ટાંકા લગાવી શકી.			
8.	તાલીમ કાર્યક્રમે મને બજારમાં વેચી શકાય તેવા પ્રોડક્ટ બનાવવા ની કુશળતા વિકસાવવા માં મદદ કરી.			
9.	ભરતકામ કુશળતાનો ઉપયોગ કરીને હું ભવિષ્યમાં ભરતકામ ની વિવિધ વસ્તુનું ઉત્પાદન કરીશ.			
કૌશલ્ય વિકાસ અને આત્મવિશ્વાસ				
10.	હું વ્યક્તિગત ઉપયોગ માટે ભરતકામની વસ્તુઓ બનાવવા કુશળ બની ગઈ			
11.	હું બીજાને ભરતકામના ટાંકા શીખવી શકુ છું .			
12.	તાલીમ ના લીધે પ્રોડક્ટ વિશેની બારીકાઈ પર ધ્યાન આપી શકું છું			
વ્યવસાય અને ઉદ્યોગસાહસિકતા)ઉદ્યોગશિલ્પ (કૌશલ્ય				
13.	તાલીમ થી ભરતકામ વસ્તુઓ ની કિંમત કેવી રીતે નક્કી કરવી અને વેચવી તે અંગે માહિતી મેળવી.			
14.	ભરતકામના વ્યવસાયનું અસરકારક રીતે માર્કેટિંગ કેવી રીતે કરવું તે શીખવા મળ્યું.			

Section - 4

ભરતકામ તાલીમ સંબંધિત પ્રશ્નો

નીચે આપેલ પ્રશ્નોને ને ધ્યાનથી વાંચો અને તમારા માટે સૌથી યોગ્ય વિકલ્પ સામે ટીક માર્કિંગ (✓) કરો.

રેટિંગ સ્કેલ:

- ઓછા અંશ (LE) | કેટલાક અંશ (SE) | મહદ અંશ (GE)

No.	નિવેદન	(LE) ઓછા અંશ	(SE) સાધારણ અંશ	(GE) મહદ અંશ
વ્યક્તિગત વિકાસ				
1.	તાલીમ કાર્યક્રમે મને સર્જનાત્મકતા અને સ્વ-અભિવ્યક્તિની ભાવના વિકસાવવામાં મદદ કરી.			
2.	મને વ્યક્તિગત ઉપયોગ અને વેચાણ માટે ભરતકામવાળી વસ્તુઓ બનાવવાની મારી ક્ષમતામાં વિશ્વાસ છે.			
સંતોષ કારકતા				
3.	હું તાલીમ કાર્યક્રમથી સંતુષ્ટ છું.			
4.	તાલીમ કાર્યક્રમે મારી અપેક્ષાઓ પૂર્ણ કરી.			
તાલીમ કાર્યકરતા નો ટેકો અને પ્રતિભાવ				
5.	તાલીમકારે મારા કાર્ય વિષે સકારાત્મક પ્રતિસાદ આપ્યો.			
6.	તાલીમકારે મને પ્રશ્નો પૂછવા પ્રોત્સાહન આપ્યું.			
7.	તાલીમકારે મને મૂંઝવતા પ્રશ્નો વિશે સ્પષ્ટતા મેળવવામાં મદદ કરી.			
8.	તાલીમ પૂર્ણ કર્યા પછી હું મારો પોતાનો ભરતકામ વ્યવસાય શરૂ કરવાની યોજના બનાવી રહી છું.			
9.	હું તાલીમકાર પાસેથી ફોલો-અપ સપોર્ટ અને માર્ગદર્શન મેળવવા માંગુ છું.			
10.	મને અદ્યતન ભરતકામ તાલીમ કાર્યક્રમોમાં ભાગ લેવામાં રસ છે.			

Section - 5

ભરતકામ તાલીમ સંબંધિત પ્રશ્નો

નીચે આપેલ પ્રશ્નનો ને ધ્યાનથી વાંચો અને તમારા માટે સૌથી યોગ્ય વિકલ્પ સામે ટીક માર્કિંગ (✓) કરો.

રેટિંગ સ્કેલ:

- નબળું | વાજબી | સારું | ખૂબ સારું | ઉત્તમ

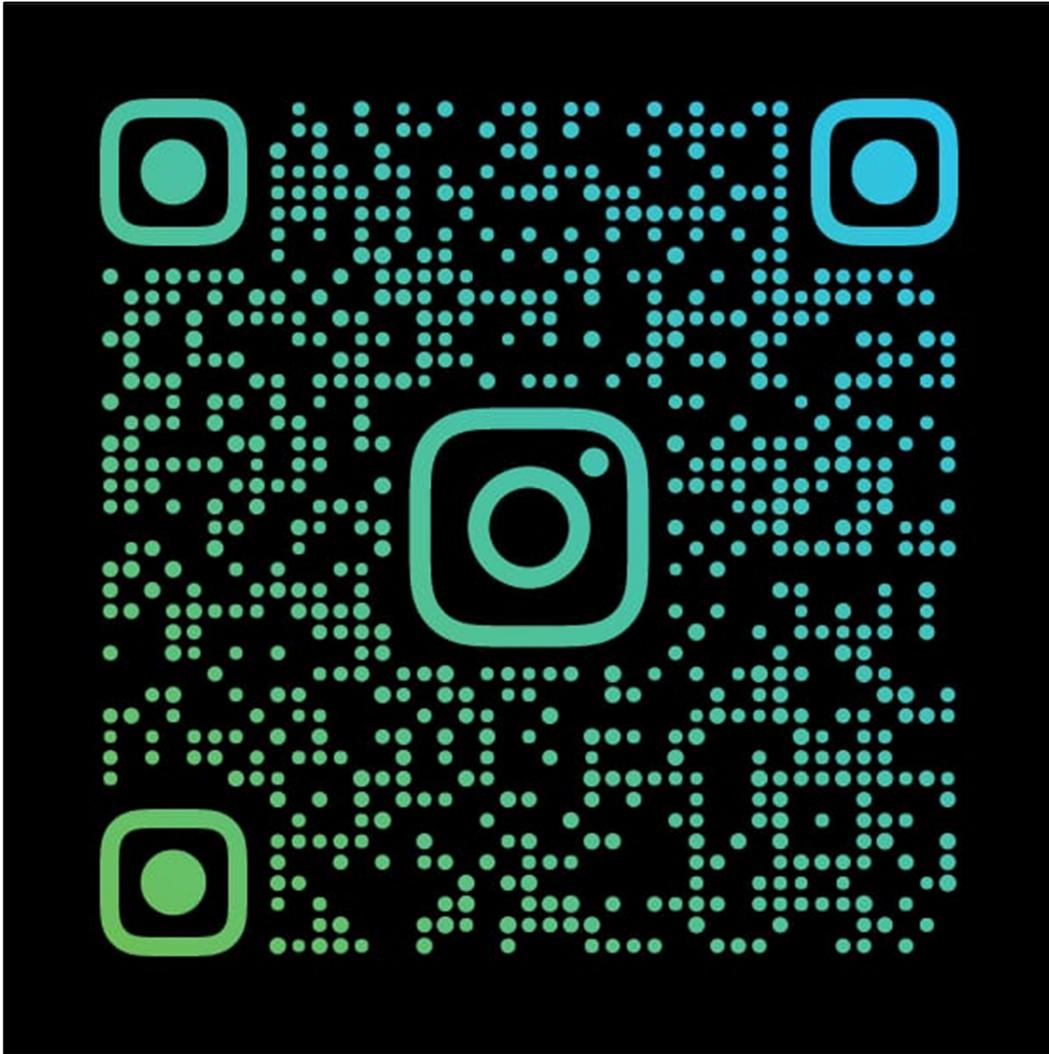
Sr. No.	નિવેદન (Statement)	નબળું	વાજબી	સારું	ખૂબ સારું	ઉત્તમ
1	શું આપને ભરતકામ થી તૈયાર થયેલ માલ સામાન ને ઓનલાઈન વેચવાના માધ્યમોની યોગ્ય જાણકારી મળી?					
2	શું આપને સોશિયલ મીડિયા દ્વારા આપની પ્રોડક્ટ નો પ્રચાર કરતા શીખ્યા					
3	આપને સોશિયલ મીડિયા પર આપણા પ્રોડક્ટ સંબંધિત સ્ટોરી બનાવતા શીખ્યા					
4	શું આપને આપની સોશિયલ મીડિયા પોસ્ટ પર કોમેન્ટ કે જવાબ આપવાનું શીખ્યા					
5	શું તમે ઇન્સ્ટાગ્રામ અને ફેસબુક સ્ટોરીઝ બનાવી શકો છો જેથી તમારું ભરતકામ લોકો સુધી પહોંચી શકે?					
6	શું આપ સોશિયલ મીડિયા થકી તમારી જેમ અન્ય વ્યવસાયિકો સાથે પ્રોડક્ટ લે-વેચ માટે સહયોગ કરી શકો છો?					

APPENDIX X

#Stitched Stories#

Instagram QR Code I.D

Appendix X

#Stitched Stories#

Instagram QR Code I.D

APPENDIX XI

Glimpses

Appendix XI

a. Female filling Survey Form

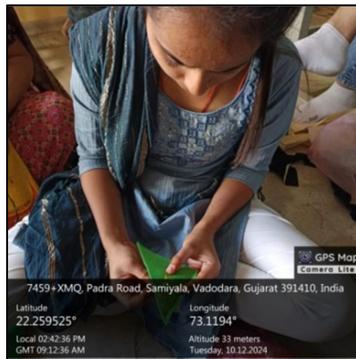
b. Teaching female hand embroidery on Small Sample

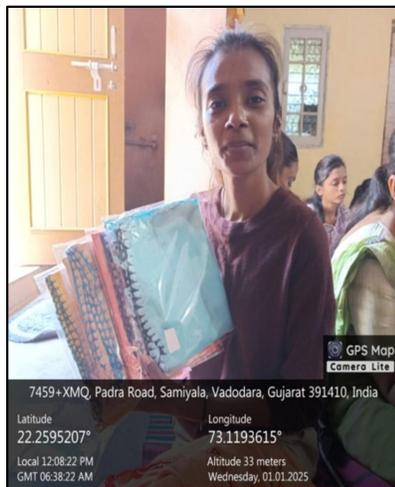
c. Teaching Embroidery on Various Products Such as Tote Bags, Handkerchief,

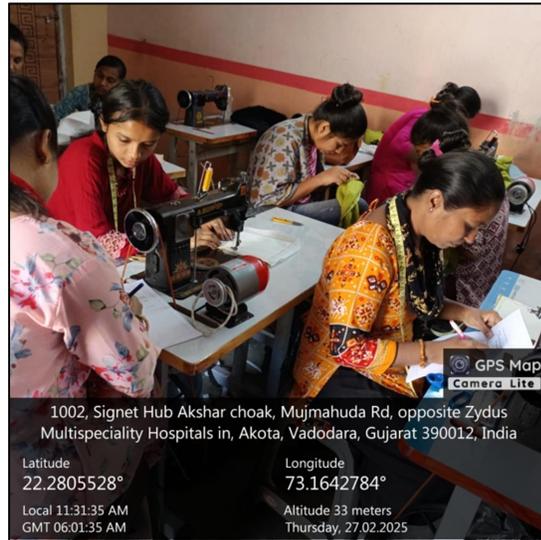
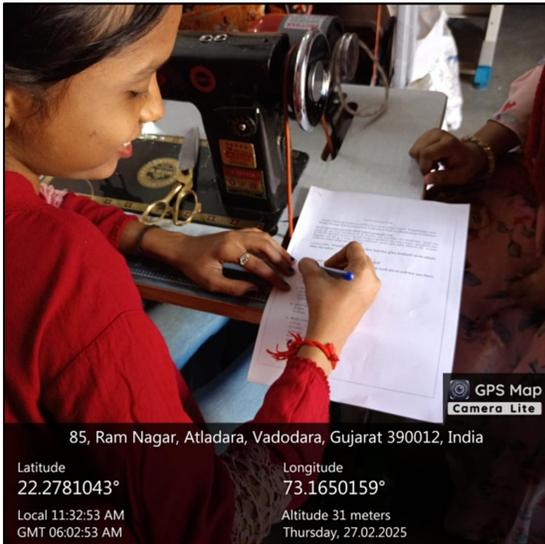
d. Samiyala & Kalali Group female Doing Embroidery on Various products Such as Tote Bags, Handkirchief, Bookmark, Dupatta etc.

e. Final Products made by samiyala & Kalali Group female

f. Female filling Evaluation Form

g. Exhibition Cum Sale of Projects at Dept. of Extension and Communication, FFCSc

